

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Sanja Kuveljić

Mentor: doc.dr. Aleš Črnič

**ŽIVLJENJE ROŽNEGA KRIŽARJA:
VPOGLED V MEDNARODNO ŠOLO ZLATEGA ROŽNEGA KRIŽA**

DIPLOMSKO DELO

Ljubljana 2004

KAZALO

1. UVOD	2
2. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV	4
2.1. Definiranje religije.....	4
2.2. Oblike religijskih organizacij.....	7
2.3. Nova doba in nova religijska gibanja.....	9
3. KDO SO ROŽNI KRIŽARJI	14
3.1. Simbolika rožnega križa.....	14
3.2. Zgodovinski razvoj.....	17
3.2.1. Trije temeljni manifesti.....	21
3.3. Sodobne rožnokrižarske skupine.....	25
4. MEDNARODNA ŠOLA ZLATEGA ROŽNEGA KRIŽA	28
4.1. Rožni križarji v Sloveniji.....	31
4.2. Doktrinarne osnove.....	32
4.2.1. Védenje o dveh naravnih redih.....	32
4.2.2. Mikro in makrokozmos.....	33
4.2.3. Transfiguracija kot alkimističen proces.....	36
4.3. Raziskovalno-metodološki okvir.....	37
4.3.1. Težave pri preučevanju.....	37
4.3.2. Potek in opis predavanj.....	39
4.4. Opravljanje tempeljske službe / Sveti tempelj.....	42
4.5. Notranji in zunanji vidik šole.....	44
5. PREVERJANJE HIPOTEZ IN ZAKLJUČEK	49
6. SKLEPNA MISEL	58
7. LITERATURA	59
8. PRILOGA	62

1. UVOD

Čeprav obstaja široka paleta rožnokrižarskih institucij, ki so razpršene po svetu, je pri nas najti zgolj eno, ki naj bi obujala stare rožnokrižarske mite - to je Mednarodna šola Zlatega rožnega križa. Ob hitrem in površnem prebiranju literature o različnih rožnokrižarskih skupinah mi ni bilo povsem jasno, kaj združuje to skupino, ki jo zasledimo v Sloveniji. Za različnimi vzdevki, s katerimi so se označile skupine (AMORC, Lectorium Rosicrucianum...), je vselej ostalo enako ime – ime rožnega križa. Mamljivost spiritualizma, kabale in okultnega, obvladovanje različnih čarodejskih tehnik se je kar naenkrat razblinilo ob citatih iz Biblije, ki zopet govorijo o Kristusu. Vzhodni del Evrope je dolgo časa živel pod komunističnim režimom in vplivi nove dobe (New Agea) niso bili tako izraziti kot drugod po svetu vse do 80-ih let, ko so novodobne ideje zajele tudi ta del sveta. Medtem ko so v Ameriki cvetele hipijevske komune in šarlatanski pogovori z duhovi, smo pri nas dogajanje iz sanjskih dežel spremljali le preko televizijskih ekranov.

Nalogo sem razdelila na tri dele. V prvem delu sem se osredotočila na definiranje osnovnih pojmov: kaj je religija, sekta, kult, nova doba..., ki naj bi nam bili v pomoč pri jasnejšem razumevanju, za kaj pri rožnem križarstvu sploh gre. Po splošni uvrstitvi v določen terminološki okvir in razrešitvi nejasnosti v smislu definiranja rožnega križarstva sem nadaljevala z zgodovinsko-kronološkim pregledom. Iz zgodovinskih virov je razvidno, da so se t.i. rožni križarji kot organizirana (čeprav marsikomu nevidna) skupina pojavili v 17. stoletju z objavo treh temeljnih dokumentov, ki nakazujejo na dejanski obstoj rožnega križa kot institucije. To je bil čas razcveta renesanse, ko je bilo nastajanje rožnokrižarskih skupin najmočnejše in najizrazitejše, čeprav domnevno sega njihov začetek v predkrščansko obdobje.

Pri deskriptivnem, neempiričnem drugem delu sta mi bile v veliko pomoč knjigi Yatesove in McIntosha, dveh velikih poznavalcev rožnih križarjev, ki sta s svojo natančno in odlično strokovno študijo slikovito orisala družbenopolitične okoliščine

tistega časa in jih vpletla v mit o rožnem križu. V prvih dveh delih sem se osredotočila na neempirično metodo interpretacije sekundarnih virov, dostopnih knjig, člankov, virov iz interneta...ipd.

Tretji del pa je namenjen empiričnemu raziskovanju Mednarodne šole Zlatega rožnega križa. Kot je razvidno iz naslova diplomske naloge, bom poskušala skozi nauke in doktrine pojasniti, kaj pomeni danes biti »rožni križar«. Biti rožni križar pomeni živeti življenje rožnega križarja, živeti njihove nauke, kar predpostavlja določene načine vedenja (ne nujno deviantnega) in ima zatorej tudi družbeno dimenzijo, ki se ne odraža le v njegovem dojemanju sveta, temveč tudi do širše družbe in okolice.

V diplomski nalogi sem poskušala potrditi naslednje hipoteze:

- 1. Mednarodna šola Zlatega rožnega križa je novo religijsko gibanje z ezoterično tradicijo, za katero je značilen sinkretizem vzhodne in zahodne miselnosti, kar je eden od pglavitnih razlogov, da se posamezniki prepoznavajo znotraj njihovih naukov in se odločajo za pristop v njihovo skupnost.*
- 2. V svojem delovanju ohranjajo element skrivnostnosti in zaprtosti, vendar niso družbeno nevarna skupina (kar pomeni, da ne ogrožajo družbe in širše okolice).*
- 3. Nauki Mednarodne šole Zlatega rožnega križa in verovanje v »odrešitev« pomembno vplivajo na posameznikovo ravnanje v življenju, na njegova stališča o življenju in na odnose s širšo družbo ter ostalimi ne/verniki.*

Na zgoraj zastavljene hipoteze sem skušala odgovoriti z analizo in sintezo zbranih podatkov iz javnih predavanj, na katerih sem bila prisotna in v njih soudeležena, skozi intervjuja in pogovore, ki sem jih naredila z učenci in drugimi prisotnimi na predavanju, ter iz lastnih zapiskov, ki so nastali med samimi predavanji.

2. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

2.1. Definiranje religije

Pojem religije variira v različnih družbah in različnih obdobjih. Ljudje so od nekdaj poskušali razumeti in doumeti skrivnosti sveta in ker so bili manjši od nebes, ki so jih navdajala, so vse skrivnosti pripisovali tistemu, kar je vzhajalo nad nebesi in nad njimi. Zvezde in bogovi, ki so jih kovali iz njih, so rasli in se množili do točke, ko je nastal en bog; od množstva bogov do enega Boga. Pravzaprav je razlika med monoteizmom in politeizmom popolnoma zabrisana. Seveda imamo danes družbe, v katerih so bogovi obdržali isto obliko kot nekoč. Da bi razumeli religijo, je potrebno pogledati nazaj v preteklost in spoznati njeno bistvo skozi razvoj, od tradicionalnih do današnjih družb.

Specifični karakter religije se odraža v družbeni zavesti, v odnosu med ljudmi in njihovem odnosu do narave. Zato različni pristopi k preučevanju religije odgovarjajo na različna vprašanja. »Znanstveno preučevanje religij nujno temelji na metodološkem agnosticizmu, saj ne more empirično niti dokazati niti ovreči temeljnih religijskih konceptov...Religijo pojmuje kot človekovo dejavnost in jo razume kot še eno izmed socialnih aktivnosti« (Črnič,2001:1004). Spremembe v širšem družbenem kontekstu neizogibno vodijo k spremembam v religiji, kot tudi obratno, kar ne pomeni, da religija v pesimističnem scenariju izgublja svoj pomen in pomembnost v družbi, torej izgublja moč in identiteto. »Religija je vse, kar na primer idejno integrira dano družbeno skupnost/skupino, pa naj se to imenuje religija ali ne, vsebuje kategorijo onostranskega sveta ali ne«(Kerševan,1989:10).

Religija izhaja iz lat. besede religio (religari), kar dobesedno pomeni »povezanost ljudi med seboj in/ali z Bogom«(Kerševan,1989:10) . »Religija je družbeno obstoječ (simbolni) sistem verovanj in predstav, obnašanja in simbolike, katerega nosilec je določena družbena skupnost ali skupina in ki ga pri vanj vključenih posameznikih spremlja doživetje svetega (nadnaravne, skrivnostne, a hkrati k človeku obrnjene stvarnosti)« (Kerševan,1989:150). Nanaša se na osebkov odnos do svetega, spiritualnega ali božanskega ter na odnos do obstoja Boga, bogov ali duhov. Čaščenje je osnovni

element religije, vendar so moralna vedenja, prava vera, participacija v religioznih institucijah tudi splošni sestavni elementi religioznega življenja, ki jih uveljavljajo verniki/ častilci. »Po drugi strani se pod tem pojmom razume masovni zgodovinski fenomen, en svetovni nazor, do katerega mase ne prihajajo s svojimi lastnimi izkušnjami, temveč po drugi poti; namreč, oni s pomočjo slepe vere sprejemajo avtoriteto nečesa, kar se nahaja nad njimi in z njo delajo regulativ svojih misli in svojih naporov« (Lucien,1947:13). Karl Kautsky nadaljuje, da je religija individualni fenomen in privatna stvar in se slabo ujema z religijo kot masovnim fenomenom in družbenim produktom. Religija kot individualni fenomen pomeni, da ljudje do nekih resnic prihajajo intuitivno, nezavedno, po izkustveni poti, kar je lahko velika ovira za znanstveni pristop k preučevanju religije. »Vemo, da osnovnih predpostavk o svetu ne moremo izkustveno preveriti, vendar zrušiti *vero* v njih bi pomenilo, zrušiti upanje v znanstveni razum« (Šušnjić,1995:21).

Med religijo in družbo obstaja povezanost, saj družba kot skupnost formira religijo in se skozi njo tudi sama konstituira kot duhovno moralna celota. Na to je prvi opozoril Emil Durkheim, ko je pri preučevanju ustvaril teorijo o družbeni kohezivnosti, ki združuje, povezuje in pojasnjuje empirične generalizacije. Tako se družbena funkcija religije kaže v integraciji in duhovni povezanosti, ki jo neka religija ustvarja v določeni skupini s svojimi predstavami, obredi in simboli in kot takšna ustvarja identiteto posameznikov ter jih socializira (Kerševan,1989:10). Religija kot družbeni pojav je bila domena tudi marksistične filozofije in obravnava pomembna vprašanja o njeni strukturi, izvoru, razvoju in funkcijah.

V zahodnih družbah, za katere velja visoka stopnja družbenih sprememb in mešanje različnih kultur, je religija dobila novo podobo, medtem ko je v tradicionalno obarvanih družbah, za katere je značilna nizka stopnja družbenih sprememb, obdržala svoje prvine in obstaja skoraj takšna kot nekoč. Rodney Stark in William S. Bainbridge se osredotočita na religijo kot na pojav zadovoljevanja univerzalnih človekovih potreb in jo pojasnjujeta skozi teorijo racionalne izbire. Čeprav religija človeku ne nudi večnega življenja, mu ponuja kompenzatorje, s katerimi človek potrjuje svojo vero v nadnaravno,

da bo morda dosegel nagrado v nekem drugem svetu/življenju, ki ni povsem dokazljivo (Haralambos,2001:463).

Različne organizacije nudijo raznolike odgovore na temeljna življenjska vprašanja, vendar pa je »zaradi rekonstruiranja religije v zadnjih desetletjih in zaradi družbenih razmer, ki jih določa deinstitutionalizacija religije ter pojavljanja novih oblik religioznosti, potrebno na novo preveriti definicijo religije« (Črnič,2002:13).

»Sociologija religije je mogoča le do te mere, v kolikor je religija družbeni pojav« (Šušnjić,1995:205). Ker pa o religiji ne moremo govoriti le kot o družbenemu pojavu, torej samo iz sociološkega stališča, saj je religija veliko več - gre za osebno izkustvo vsakega posameznika, je zato pomemben vpogled v vsakega posameznika posebej. Bolj kot zgodovinska eksistenca religijskega pojava je pomembno posameznikovo izkustvo. Če želimo razumeti njeno bit, se moramo opreti na vrsto tehnik in različnih interdisciplinarnih pristopov, ki zajemajo tudi filozofsko, sociološko, teološko, psihološko področje. Pravo bistvo religije je namreč v globinah vsakega individuuma. Treba je razlikovati med zunanjo in notranjo vero, saj nam osebno izkustvo predstavlja popolnoma drug svet od tistega, kar je kolektivno izkustvo. Opazovanje zunanjega obnašanja neke skupine ljudi je predvidljivo in nam razkriva le polovico resnice, saj popolno resnico spoznamo le s samoopazovanjem. Tu se pojavljajo težave sociološkega pristopa k preučevanju religioznih pojavov, saj pogosto obravnava le zunanje oblike verovanja, medtem ko se mu pravo bistvo izmuzne.

V današnji, predvsem zahodnjaški družbi se morda zaradi nezadovoljstva nad opravljanjem dolžnosti domačega Boga ljudje vse bolj obračajo vase. Iščejo svete skrivnosti v sebi, jih spoznavajo, doživljajo in uresničujejo. Človek izgublja stik s svojim zunanjim Bogom zato ga poskuša najti znotraj samega sebe. Da je iskra v nas in da je Boga moč najti znotraj nas, učijo mnoga novo religijska gibanja. Zaradi nezadovoljstva, ki ga narekuje konglomerat prenasičene družbe, vse večjega zavedanja samega sebe, se ljudje vse bolj vračajo k sebi in obračajo vase, saj jim klasični koncepti naravnih religij ne morejo dati nekih relevantnih odgovorov na vprašanja, ki jih pestijo. Nekateri posamezniki oblikujejo lastna prepričanja o svetu, ki jih bolj kot beseda religija opisuje beseda spiritualnost ali duhovnost in jo doživljajo intimno, individualno ter ločeno od

kakršnihkoli organiziranih skupin. Spet drugi pa »izražajo svoje religiozno prepričanje prek organizacij in organizacije praviloma oblikujejo takšna prepričanja« (Haralambos,2001:472).

2.2. Oblike religijskih organizacij

Beseda sekta izhaja iz latinske besede "*sequi*", kar pomeni slediti, iti za nekom. Gre za majhno skupino somišljenikov, ki so se ločili od matične religije v nekakšno drugo, samostojno religijsko skupino in katere dogme, cilji delovanja in praksa so v nasprotju z vladajočimi teološkimi, etičnimi in ideološkimi stališči ter z obstajajočo organizacijo v družbi (Luković,2000:17, Đurđević,2002:16). Do ločitve od večjega telesa ali gibanja je splošno prišlo zaradi manjših razlik v doktrinah¹ ali praksah. Čeprav njihovi nauki in prakse vedno ne štejejo za neortodoksne, heretične ali kultne, lahko vseeno zasledimo, da nekatere sekte sledijo heretičnim in/ali neortodoksnim praksam (Apologetic index).

Dolgo časa so verjeli, da beseda sekta izhaja iz italijanske besede "*secare*", kar pomeni rezati, sekati. Od tod izhaja prepričanje, da sekte prispevajo in so soudeležene pri odcepitvi vernikov od matične verske skupnosti (Đurđević,2002). Max Weber in Ernst Troeltsch sta metodo klasifikacije religioznih organizacij razdelala na odnosu med cerkvijo in sekto. Cerkev² se nanaša na veliko religiozno organizacijo, pogosto konservativno in tesno povezano z državo, za katero sta značilni univerzalnost in inkluzivnost članstva, tako da posamezniki že z rojstvom postanejo člani Cerkve (Črnič,2003:119). Na drugi strani pa imajo sekte značilnosti, ki so nasprotne cerkvenim. Sekta naj bi bila »...majhna, koherentna religijska organizacija, ki praviloma zavrača dominantno kulturo ter nasprotuje (aktivno ali pasivno) obstoječi družbeni ureditvi« (Črnič,2003:119). Za njih je značilna ekskluzivnost, kar pomeni, da se za vstop posamezniki zavestno odločajo; namesto hierarhične organiziranosti plačanih uslužbencev, kot to velja za Cerkev, pa so prepogosto privrženi karizmatični osebi, ki jo

¹ Pogosto sekte poudarjajo nenavadne dogme, eno ali dve doktrini ali prakso, kar je zadosten razlog za odcepitev od matične religije (Apologetic index).

² J.Milton Yinger je razdelil cerkve na »univerzalno cerkev«, ki integrira religijo in družbo, ter na eklezijo. Eklezija je religijska skupina, ki je močno integrirana z dominantno družbo in politično kulturo.

»...po njegovi smrti nadomesti novo vodstvo, ki pa nima več karizmatične avtoritete, temveč legalno-racionalno avtoriteto, vodstvo religijske organizacije pa postane birokratsko« (Črnič,2003:120). Od članov se pričakuje lojalnost in globoka duhovna vdanost, njihova neposlušnost pa lahko konča z izključitvijo iz sekte (Črnič,2001; Haralambos,2001). Glede na to, da je večina sekt družbeno nepriznanih ali marginaliziranih, je njihovo delovanje pogosto poltajno ali tajno, saj je v primeru javnega delovanja kaj hitro s strani države sankcionirano. V začetku je bil za pripadnike sekt značilen večji asketizem, samodisciplina in fanatizem, kasneje pa so z institucionalizacijo postajale vse bolj podobne tistim »skupinam«, od katerih so se odcepile.

Ker je bila Troeltschova kategorizacija utemeljena na analizi religije v 16.st. in zaradi velikih družbenih sprememb ni bila primerna za opisovanje raznolikosti religij v sodobnih družbah, jo je Richard Niebuhr nadgradil s pojmom denominacije, ki je vmesna točka med cerkvijo in sekto. Po Mooreu (»Sociology«,1988) denominacija opisuje sekte, ki so postale priznane oz. sprejete med srednjim družbenim slojem, za katere je značilno demokratično članstvo (Syilabues,2004). Za razliko od sekt denominacije niso ekskluzivne religiozne organizacije, zato so bolj podobne cerkvenim tipom organizacij; posamezniki lahko prostovoljno pristopajo k denominacijam ali pa so znotraj njih že rojeni. Čeprav v takšnih oblikah religioznih organizacij obstaja vizija o odrešitvi in podobnem, za razliko od sekt in Cerква ne zagovarjajo ene in edine ideje/dogme/resnice, ampak so odprte tudi do drugačnih oblik religijskih organizacij ter duhovnih sporočil, ki jih le-te prenašajo. Denominacije so zatorej v relativno sekularnih modernih družbah religijskega pluralizma najbolj običajna oblika religijskih organizacij, kar posledično nakazuje na zmanjšanje vpliva organizacij cerkvenega tipa.

Troeltsch je v svojo študijo vključil še kategorijo mističnih skupin, ki predvsem »uspevajo v urbanih središčih, privlačijo predvsem izobražene pripadnike srednjega sloja...in so odprte za kulturne vplive, ki prihajajo iz nekrščanskih tradicij« (Črnič,2003:121), posamezniki pa »doživljajo religijsko izkušnjo neodvisno od organiziranih in jasno strukturiranih religijskih organizacij« (ibid:121). Po Troeltschovi definiciji mističnih skupin in Webrovi definiciji kulta, za katerega je značilna »protiracionalna« in »mistična« oblika religije, se je med šolarji razvila še kategorija kulta. Termin kult ima točno določen pomen in dolgo zgodovinsko uporabnost in je od

začetka že religiozni termin in ne sociološki ali psihološki. Izhaja iz latinske besede »*cultus*«, ki pomeni skrb ali oboževanje in se uporablja v smislu »člaščenja božanstva«. Ker ni neke univerzalne definicije besede kult, je potrebno določiti, v kakšnem smislu se beseda uporablja, saj se sociološka definicija razlikuje od psihološke ali teološke, krščanska pa od islamske. Po Miltonu Yingeru so kulti³ majhne skupine, ki so sektam podobni po tem, da iščejo mistično izkušnjo. Ker so ponavadi brez organizirane strukture in prisotnosti karizmatičnega voditelja (Melton, 1999), se posamezniki pogosto združujejo neformalno, na osnovi enakih prepričanj ali interesov, njihove izkušnje pa so individualne, saj temeljijo na osebnem doživljanju in interpretaciji. Zatorej so kulti »...najmanj institucionalizirana in organizirana ter najbolj fluidna oblika religijske organizacije« (Črnič, 2003:121). Wallisova tipologija religijskih organizacij je temeljila na tem, kakšna je njena zunanja predstava v širši družbi in kakšna je njena notranja predstava oz. »kako se religijska skupina dojema sama« (ibid:121). Čeprav so po Wallisovi tipologiji religijskih organizacij sekte in kulti deviantne religijske skupine, so za razliko od sekt, ki so »epistemološko avtoritarne«, kulti »epistemološko individualistični« (Črnič, 2003:122). V nasprotju z njima so cerkve in denominacije družbeno ugledne, vendar denominacije za razliko od cerkva ne zagovarjajo edinstvene legitimnosti in so prepustnejše (oz. pluralistično legitimne).

Zlorabljanje in slabšalni pomen obeh terminov (sekta, kult) povzročajo negativne predstave o družbeno nezaželenih skupinah, saj sta oba termina »v obči rabi pričela negativno označevati vse nove, nenavadne skupine, ki naj bi bile v svojem bistvu manipulativne, avtoritarne, totalitarne ipd« (Črnič, 2003:123). Da bi bila nejasnost še večja, je za označevanje iste skupine namesto termina kult ponekod v splošni rabi začel prevladovati termin sekta. Z naraščajočim pojavom številnih gibanj religiozne narave v sedemdesetih letih so znanstveniki zaradi slabih sentimentov v konceptualizaciji termina kult ali sekta, ki nosita težko breme predsodkov v javnem diskurzu, vpeljali v rabo mnogo bolj korekten in nevtralen termin, nova religijska gibanja (v nadaljevanju NRG), ki ga je prva uvedla Eileen Barker in je mnogo primernejši za označevanje tovrstnih

³ Termin kult označuje »nove skupine, ki so množično nastale v ZDA (in kmalu za tem v Evropi) predvsem konec šestdesetih let, doktrine in prakse pa so pogosto črpale tudi iz nekrščanskih, predvsem azijskih tradicij« (Črnič, 2003:123). Takšne oblike kultov so npr. spiritualizem, transcendentalna meditacija, astrologija...ipd.

»novih« gibanj. Ustreznost tega izraza postane vprašljiva, če želimo na neki način sintetizirati sam pomen kulta ali sekte, saj imata oba koncepta v teorijah družbenih znanosti točno določen pomen.

2.3. Nova doba in nova religijska gibanja

Korenine⁴ Nove dobe (*New Age*) segajo na konec 19. st., ko so začetniki Teozofskega društva naznanili prihod nove dobe in so svoje težnje in prakse najprej predstavili v Ameriki. Pri pojasnjevanju splošne zmede v uporabi terminov nova doba, novodobna gibanja ali nova religijska gibanja je potrebno opozoriti, da nova doba nikoli ni bila in tudi ni nikakršna organizacija. Bolj smiselno jo je razumeti kot skupno prizadevanje ljudi za uresničitev ideje ob prelomu tisočletja, ki so jo najprej razširile teozofske skupine, katerih namen je bil, da se združijo med seboj in se na ta način med njimi konstituirajo nov smisel enosti. Kot družbeno gibanje, ki ga združujejo specifične ideje, se je pojavilo najprej v Angliji v petdesetih letih, ko so se začeli srečevati voditelji različnih neodvisnih okultnih skupin in pod vtisi mnogih teozofov in prebranih tekstov in knjig (posebej Alice Baileyeve) razpravljali o možnih spremembah, ki so prihajale konec 20.st., ter na ta način oživljali predobstoječo metafizično-okultno skupnost (Melton,1998). Proces širjenja gibanja je bil po drugi svetovni vojni pogojen s hitrimi tehnološkimi spremembami, ki so olajšale neoviran pretok idej in ljudi iz ene dežele v drugo. Zmaga nad kolonializmom, padec marksističnega komunizma, velika urbanizacija, mešanje kultur in manjšanje sveta v smeri globalizacije so ustvarili novo, svobodnejšo klimo za moderni preporod starodavnih in raznolikih religijskih tradicij in praks.

V 1970. letih je teozof David Spangler⁵ oznanil bistveno idejo novodobnih gibanj, ki je bila utemeljena na astroloških spremembah z vstopom v dobo Vodnarja (Brittanica,2003). Evolucijski prehod iz obdobja Rib, za katero so značilni materialni interesi, v dobo Vodnarja, ki označuje dobo miru, duhovnosti, blagoslova in harmonije, je

⁴ Zagovorniki nove dobe verjamejo, da njene korenine segajo v obdobje križarskih vojn, ko je bil pruski kralj Friderik II navdušen nad špansko-arabsko kulturo, vendar je ta trditev netočna, saj je zametke nove dobe zaslediti v naukih Daljnega vzhoda (Đorđević,2000:174).

⁵ Spanglerjeve ideje so navdušile mnoge voditelje okultnih in metafizičnih organizacij, ki so neredko svoja mistična izkustva podoživljali z uživanjem psihadeličnih/halucinogenih drog.

naznanjal splošni preporod sveta in družbe ter ustvarjanje novega svetovnega reda. Tako se transformacija človeške zavesti in zavedanje "pravega" sveta preusmeri na doživljanje mističnih izkušenj, meditacijo, spiritualno disciplino, paranormalna izkustva, ekstrasenzorno percepcijo, okultnega ipd (Cole,1990:22-24).

V osemdesetih letih so novodobna gibanja dobila svojo zrelejšo podobo. Sestavljena iz številnih skupin so postala popularizirana daleč zunaj novodobnih meja, katerih zagovorniki so širili okultne prakse (astrologijo, meditacijo ipd) in ideje (reinkarnacija, karma...) med širšo populacijo po celem svetu. Da pa so novodobna gibanja pridobila na pomenu, priča dejstvo, da zajemajo skoraj vsak vidik kulture in se prezentirajo v široki paleti različnih mutiranih form (Melton,2000). Nova doba vključuje številna gibanja, ki so neodvisna, ločena, in se razlikujejo med seboj, zato voditelji teh gibanj nikoli niso poskušali vzpostavljati integritete teh organizacij ali pa pridobivati nove privrženice (Melton,2000). Prav tako mnoga novodobna gibanja niso religijska v tradicionalnem pomenu, saj so njihove aspiracije v tesni povezavi s tehnološkimi inovacijami, terapijo, medicino, globalno organizacijo, socialnimi gibanji, kot je npr. gibanje za civilne pravice, mirovniško gibanje; mnoga izmed njih celo zanikajo, da njihova verovanja in prakse temeljijo na religiji. Še več pa jih trdi, da so njihova načela sekularna, saj delujejo kot filozofija za samopomoč, kar je razlog več, da se zavestno odločajo o tem, kdaj se definirajo kot religiozna telesa. Ta gibanja vključujejo nedoločeno število ljudi, ki so usmerjeni k isti vsebini, vendar se razlikujejo v svojih institucionalnih težnjah, definicijah, posebnih ciljih, po privrženosti ali različnih strategijah (Melton,2000).

Tako se termin »novo« ne nanaša le na čas nastanka, temveč na razlikovanje od tradicionalnih zahodnjaških verovanj. Pristop k spiritualnosti se razlikuje od krščanske perspektive, kajti njihova verovanja se opirajo na tisočletja stare vzhodnjaške religije.

»Termin nova religijska gibanja (NRG) zajema različno vrsto organizacij, ki v glavnem nimajo formalnega članstva in ki so se pojavile po letu 1950. Večina le-teh ponuja nekakšne odgovore na vprašanja, ki so religijske, spiritualne ali filozofske narave«(Barker, 1989). Na splošno so NRG majhne, po nastanku relativno nove

organizacije, ki se razlikujejo po »vdorih« v dominantno religijsko skupnost, od katere se bistveno razlikujejo in ne sprejemajo njihovih idej. Nova religijska gibanja združujejo ljudi zaradi skupne preteklosti, verovanja, prakse in vodenja. Nekatera izmed NRG so le nove oblike katere izmed že obstoječih religijskih tradicij (npr. Hare Krišna je sekta hinduizma) in ustvarjajo sintezo dveh ali več starih religijskih tradicij ali pa, kar je redkeje, si prisvajajo originalen religijski mit. Tako nekatera NRG predstavljajo le drugačen, na novo oživiljen, v celofan zaviti seštevek mešanice različnih kulturnih vsebin, kar je posledica poplave duhovnih nauk in »vdora« vzdodnjaških religij na zahod v 60. letih. Termin nova religijska gibanja se nanaša na različna religiozna gibanja, marginalna gibanja, kulte, in označuje paleto različnih vsebin, zato je vse, kar je prinesla nova doba, obarvano z novodobnimi idejami. Tako veliko NRG ni novih, temveč so le »..kulturni presadki, najpogosteje azijskih korenin, in so nova le v smislu, da so nova na zahodu⁶«(Swatos,1997) ter jih kot takšna lahko opišemo kot vesternizirano obliko vzhodnjaških religij. »Vendar pa se sam termin NRG ne nanaša toliko na izvor doktrine in praks določenega gibanja, temveč je oblikovan na podlagi kriterija, kdaj se je določeno gibanje pojavilo na Zahodu kot organizirana skupina« (Črnič,2003:130). Nove religije so ponavadi nastale z ustanovitvijo ene osebe ali manjše skupine posameznikov. Za generacijo prvega obdobja so značilne hitre spremembe, ker ustanovitelji še testirajo nove ideje in skupina raste. Po drugi generaciji se čas sprememb upočasni in teologija dobiva zrelejšo podobo, vendar se spremembe ne ustavijo dokončno. NRG povzemajo različne organizacijske modele od diktatorskih do povsem demokratičnih (Melton,1999). »Preučevanje NRG postane avtonomno raziskovalno področje znotraj religiologije in sociologije religije v 70.letih...za katero je značilna izrazita multidisciplinarnost, saj temelji na različnih vsebinskih in metodoloških predpostavkah, v svojih vrstah pa združuje tako sociologe, antropologe in psihologe, kot tudi teologe« (Črnič,2002:33). Zaradi kompleksnosti faktorjev in očitne vsebinske raznolikosti v definiranju NRG, so znanstveniki oblikovali tipologijo, ki naj bi bila v pomoč pri klasifikaciji in pojasnjevanju različnih oblik ideoloških gibanj, na podlagi različnih ciljev, perspektiv, časa nastanka in podobnega.

⁶ Za obdobje od 1965 je značilna porast NRG, predvsem azijskega porekla, ki je bila rezultat sprostitvenih imigrantskih razmer. Melton navaja (1995), da deluje v ZDA več kot 1500 religioznih skupin.

O pojavu NRG je med šolarji veliko razlag. Stark in Bainbridge sta predstavila ciklični model periodičnega oživljanja NRG, katerega dokaz je sekularizacija. Wilson trdi, da so zahodne družbe postale visoko sekularizirane, in je religija postala »pomembna komponenta v potrošniško naravnem načina življenja; NRG so med bolj eksotičnimi izbori, ki so na razpolago v sedanjih spiritualnih supermarketih" (Swatos,1997). Bell poudarja, da nenehna sekularizacija motivira posameznike, da iščejo nove oblike religij, kot sekularnih alternativ, ker jim tradicionalna religija ni ponudila zadovoljujočih odgovorov na številna življenjska vprašanja.

Po Starku in Bainbridgeu nobena od tipologij NRG ni povsem ustrezna za kategorizacijo religiozних organizacij, saj vsaka organizacija vsebuje nekatere izmed značilnosti druge. Barkerjeva pa vseeno navaja tipične značilnosti NRG, značilne predvsem za zgodnje obdobje, kot so majhnost, atipična zastopanost populacije, karizmatični voditelji, nov verski sistem ipd. Klasifikacijo po Barkerjevi lahko razdelamo tudi glede na religiozno tradicijo, iz katere izhaja, ali pa glede na stopnjo pripadnosti, ki jo kažejo pripadniki.

Roy Wallis nova religiozna gibanja opredeli glede na njihov odnos do zunanjega sveta in pri tem zaznava tudi skupine, ki se jih ne da uvrstiti v nobeno izmed kategorij. Nova religijska gibanja, ki *odklanjajo svet*, imajo nekatere značilnosti sekt. Ponavadi je njihova ideologija zelo kritična do zunanjega sveta, zato pogosto izoblikujejo nekonvencionalne načine življenja, kjer so podvrženi strogim pravilom in kontroli posameznikov. NRG, ki *pritrjujejo svetu*, niso posebej kritične do drugih religij in zunanjega sveta ter ga sprejemajo takšnega, kot je. Čeprav niso religijska v konvencionalnem pomenu, posameznikom nudijo osvoboditev skozi samorealizacijo in uporabo različnih tehnik, ki dvigujejo njegovo zavest. Po Wallisu je večina takšnih gibanj podobna kultom. Zadnja izmed takšnih gibanj so NRG, ki se *prilagajajo svetu*, za katere je značilno jasno razločevanje med posvetnim in duhovnim. Takšna gibanja si ne prizadevajo ustvariti nove družbe, temveč želijo obnoviti duhovno čistost religije, ki se je v konvencionalnih cerkvah izgubila. Ta gibanja po Wallisu lahko obravnavamo kot denominacije (Črnič,2002: 53-57).

S spreminjanjem družbe se spreminjajo tudi NRG in odnos družbe do njih. Vse več je takšnih, ki se prilagajajo družbenemu okolju in svetu ter dobivajo prepustnejšo obliko, in vse več je ljudi, ki povprašujejo po »duhovnih dobrinah«. Po eni strani se formalizirajo, po drugi strani pa ohranjajo dinamično in neformalno naravo. Še vedno je nemogoče določiti število ljudi, ki so povezani v NRG, saj se mnogi, ki priznavajo novodobne ideje ne identificirajo z nobeno specifično skupino ali pa se celo ne smatrajo za novodobnike (New Agerje). Kakorkoli že, NRG so za razliko od ostalih religijskih organizacij postala sestavni del v popularni kulturi. Mar to ne pomeni, da se njihova aspiracija v spremembi kolektivne družbene zavesti uresničuje?

3. KDO SO ROŽNI KRIŽARJI

Če nekoliko poenostavimo, bi lahko rekli, da so rožni križarji člani skupine, ki poseduje ezoterično modrost, ki jim je bila razodeta še iz starih časov. Rožni križarji skušajo skozi razumevanje vesolja in samospoznanja najti mir znotraj samih sebe ter ustvariti harmonijo z okoljem skozi predpostavke o naravi in kozmičnih zakonitostih. Iščejo spiritualno razumevanje svojega obstoja in povezavo z božansko inteligenco ter se zavedajo, da šele »ko posamezniki najdejo mir znotraj samih sebe, postane tudi družba unija miru« (McFadden,1993). Z izboljšanjem svojega življenja in osebnega razvoja, medsebojnih odnosov, zdravja ipd. prispevajo k evoluciji človeštva v celoti. Ta notranja izpolnitev se odraža v notranji nuji, ki jih vodi na pot odkrivanja in mističnega

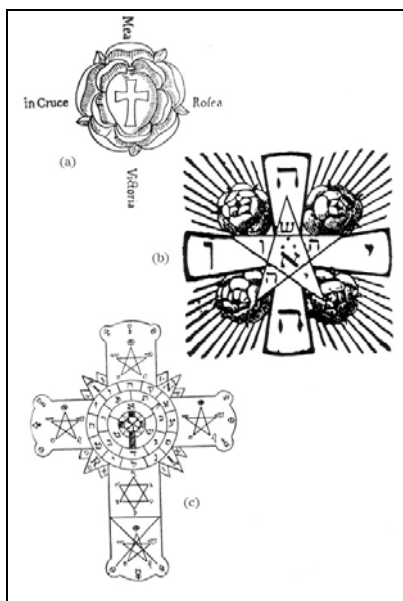
razumevanja. V začetku in v drugi polovici 20. stoletja so se pojavile različne skupine, za katerimi stoji simbolika imena rožnega križa. Ime, katerega korenine izhajajo iz simbolike rože in križa, je danes morda edini skupni prepoznavni znak, ki se navezuje na rožnokrižarski mit. Namreč tisto, kar so bili rožni križarji nekoč in tisto kar so danes, razen skupnega naziva, skoraj da nimajo ničesar skupnega.

3.1. Simbolika rožnih križarjev

Najpogosteje uporabljena simbola in zaščitna znaka rožnih križarjev, ki izhajata iz njihovega imena, sta križ in roža⁷. Križ kot osnovni simbol krščanske religije simbolizira Kristusa in vero kristjanov. V primeru rožnih križarjev križ ne predstavlja nekega krščanskega sledila, saj gre za simbol, starejši od 2000 let, ki ga zasledimo še pred krščansko dobo. Simboliko križa zasledimo v Egiptu, t.i. staroegipčanski zlati križ v sredini katerega je roža: zlato simbolizira svetlobo, resnico, roža pa ljubezen. Velikokrat ga najdemo v židovski kabali, ki je kot tak za alkimiste predstavljal štiri elemente materialnega sveta in simboliziral odrešitev. Za hindujce je križ pomenil simbol za stvaritev sveta, za srednjeveške avtorje pa "svetlobo". Za rožne križarje ponazarjata križ, v središču katerega se razcveta roža (vrtnica), pot preizkušenj in izzivov v tem svetu. Kombinacija obeh je alkimističen izum oz. orodje, ki simbolizira prebuditev spiritualne zavesti v tistih, katerih zavest je bazirala na fizičnemu svetu. Križ na splošno simbolizira človekovo telo; vodoravna prečka križa predstavlja človekove omejitve, posvetne interese in potrebe, ki jih mora upoštevati v tem zemeljskem svetu, medtem ko navpična prečka predstavlja »izžarevajočo Božjo silo, ki opozarja na obstoj božanskega sveta in nas kliče k iskanju poti do njega« (SP1,2003:4). V središču, tam kjer se liniji sekata, se srečujeta oba svetova; tam se združujeta čas in prostor, nebo in zemlja, zato ima križ kozmičen pomen (Chevalier,1983). V tem presečišču se nahaja vrtnica, ki je skrita v vsakem človeku in nas lahko poveže s svetom božanskega Duha. Popok vrtnice je vhod v svet neminljivega, prvobitnega sveta Duha in če se odpremo, lahko doživimo »...dotik sveta popolnosti in zelo jasno in zavestno spoznamo nepopolnost našega zemeljskega obstoja«

⁷ Roža in križ sta bila tako družinski emblem Martina Lutra, kot tudi simbol Vzhoda.

(SP1,2003:5). Izpeljati tako življenjsko pot je prava narava religije. Simbol vrtnice pogosto najdemo v zahodnjaški mistiki, povsem ustreza pa tudi vzhodnjaškemu lotosu. "Označuje dokončano popolnost, izpolnitev brez napake" (Chevalier,1983). Roža je bila dolgo časa alkimistični simbol velike duhovne transformacije in tudi simbol tišine, kar zadeva skrivno znanje. Simbolika križa in rože se nanaša na »človekovo preteklo evolucijo, sedanjo konstitucijo in nadaljni razvoj«. Roža je simbol odličnosti čistega in svetega stanja, ki ga človek lahko doseže, ko prečisti svojo kri od želja, se odreši spon tega sveta in ko postane nedolžen, čist in podoben Kristusu.

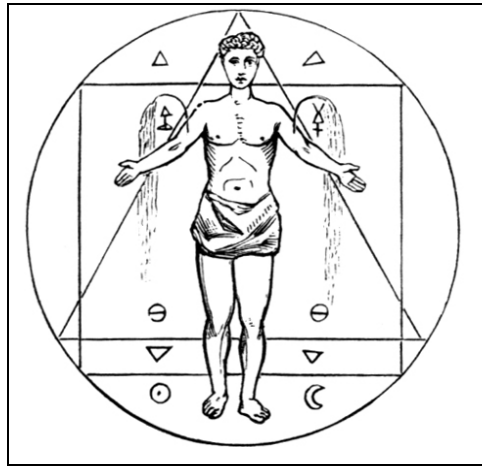

Slika 3.1.: Simbolika križa in rože (VIR: McIntosh,1997)

Poleg križa in rože najdemo v simboliki rožnih križarjev tudi krog, ki predstavlja mikro/kozmos, znotraj katerega je trikotnik, ki označuje univerzalno znanje oz. gnozo, in kvadrat, ki predstavlja človeka v štirih dimenzijah. Ti trije simboli označujejo tri vidike nauka Mednarodne šole Zlatega rožnega križa. Krog kot simbol neskončnosti in večnosti nakazuje na učenčevo *povezanost z duhovnim svetom*, ki gre preko iskre Duha. Trikotnik simbolizira »tri univerzalne moči Duha⁸, ki se dotikajo človeka v treh središčih zavesti: v glavi, srcu in energetskem središču« (Dietzfelbinger,1999:144) ter pomenijo zavestno *doživljanje moči duhovnega sveta*. Ko jih učenec zavestno sprejme, začnejo te sile

⁸ Te moči so tri velike sile, ki izhajajo iz Logosa in v krščanski terminologiji ustrezajo Očetu, Sinu in Svetemu Duhu; v terminologiji MŠZRK pa pomenijo svobodo, enost in ljubezen.

postopoma prežemati celotno učenčevo življenje in ga do popolnosti preobrazijo. *Uresničevanje spodbud iz duhovnega sveta* se izraža skozi simboliko kvadrata, ki se nanaša na uresničevanje duhovne poti osebnosti na vseh štirih⁹ telesnih nivojih in je temelj za izgradnjo novega človeka, katerega delovanje je v skladu s silami iz duhovnega sveta.

Slika 3.1.: Filozofska oznaka rožnih križarjev (VIR: Waite, 1887:414)

3.2. Zgodovinski razvoj rožnih križarjev

Konec 15.st. je prišlo do poplave objavljenih del s kabalistično, astrološko, alkimistično in filozofsko - magično vsebino, ki so imela zelo velik vpliv na renesančne filozofe in intelektualne kroge tistega časa. Tako so prvi zametki rožnih križarjev (v nadaljevanju RK) nastali pod vplivom alkimistov¹⁰, krščanskih kabalistov in religijskih reformatorjev, ki so bili razpršeni po Evropi; množica tiskanih tekstov, ki so razširili mistično krščanstvo in vzpodbudili k razsvetljenju mnoge šolarje, jih je povezala med seboj. Največ domišljije so burili staroegipčanski misteriji, ki so poznali ključ za razumevanje mikro in makrokozmosa. Ta skrivna znanja, ki jih je na novo odkrila renesansa, so zajeta

⁹ Štiri telesa so fizično, astralno, eterično in mentalno telo, o katerih je več napisano v poglavju o naukih MŠZRK.

¹⁰ Renesnančno ozadje rožnih križarjev je temeljilo na hermetično-kabalistični tradiciji, a se je od zgodnejših oblik gibanja predvsem razlikovalo po tem, da so v svoja učenja vključili alkimijo (Yates, 1972:279).

v hermetičnih knjigah, znanih kot Corpus Hermeticum, katerih tvorec naj bi bil prednik alkimije Hermes Trismegist. »V modernem času so zagovorniki razsvetljenstva velik del te dediščine očrnili in zavrnili, češ da gre za "fantastiqueries" dekadentnega obdobja, v katerem je izčrpani grški razum, potem ko je z Aristotelom dosegel svoj vrhunec, podlegel 'mističnemu iracionalizmu« (Škamperle,1996:6). Avtentičnost spisov Corpus Hermeticum, ki naj bi nastali v 2. in 3.st.n.š., je bila deležna širnih polemik; v njih so razodete skrivnosti razsvetlitve, »...šlo naj bi namreč za izredno stara, pristna, če ne že kar nasploh prva in zaradi tega magično razodeta besedila, v katerih se izraža najčistejša modrost; izvir, v katerem so človeška postava, mišljenje in religiozna modrost že spojene« (Škamperle,1996:4).

Termin gnoza (*gnosis*) pomeni »izkustveno znanje«, zato je gnosticizem resnično izkustvo bistva o tem, kaj Bog je. Kot filozofsko in religiozno gibanje se je začelo že v predkrščanskem obdobju (po Bultmannu, Đurđević,2002:88), ki je bilo okrog 2.st.n.š. deklarirano kot krivoversko gibanje, ker je zavračalo nekatera načela krščanskih idej. Korenine gnosticizma je težko določiti, saj jih najdemo v zrcalu antičnih filozofskih šol, novoplatonističnih nauk, mističnega pitagorejstva, orfikov, imeli pa so tudi mnoge simpatizerje v krščanskih in muslimanskih mističnih krogih, kot tudi med židovskimi kabalisti (Eliade II,1996:221,Đurđević,2002:88). Ker so gnostiki trdili, da posedujejo skrivno znanje o Bogu, nastanku človeštva in vesolja, katerega se mnogi ne zavedajo in zato neposvečenim ostaja skrito, je Cerkev zatrla ezoterični nauk in izročila krščanske gnoze (Eliade II,1996:237,221). Ideje¹¹, ki so jih širili gnostiki, »niso bile združljive z biblično teologijo, kozmogonijo in antropologijo« (Eliade II, 1996:235); tako »krščanstvo ni nauk o vračanju, kot sta gnoza ali novoplatonizem, marveč nauk o stvarjenju« (ibid:235). Utelešeni obstoj duše ponazarja njen padec, na katerega je človek obsojen, zato je glavni cilj za gnostike osvoboditev tega božanskega delca in njegova vrnitev v

¹¹Temeljne ideje, ki so jih širili gnostiki so dualizem duh/snov, božje (transcendentno)/protibožje, mit o padcu duše(duha božanskega delca) oz. ujetost duše v telesu in gotovost osvobojenja po gnozi (Eliade II,1996:222). Od klasičnega krščanstva pa se razlikuje po novem verovanju o Bogu, razumevanju Biblije in Svetu ; toleranca do drugih religij znotraj in zunaj gnosticizma; položaj žensk ni diskriminiran; verjamejo, da je odrešitev mogoče doseči skozi znanje. Človeštvo se mora prebuditi in iti v smeri realizacije njihove prave narave proti Omega točki; tako se bodo tisti, ki so hodili po poti transfiguracije in so ponovno rojeni, lahko vrnili nazaj k Svetlobi (Ledwidge,1997).

prvobitno nebeško kraljestvo. Ujet v spečem telesu je pozabil na svoje prvobitno prebivališče, vendar ga klic gnoze po prvobitnem božanskem izvoru ponovno prebudi¹².

V 17. st., v času prebujanja evropske zavesti, se je v Nemčiji pojavilo veliko število pamfletov¹³, ki so naznanjali obstoj skrivnega bratstva, ki se je v burnih družbenih razmerah tistega časa pojavilo kot protiutež tedanjemu intelektualnemu ozračju. »V času ko, je bilo videti, da prevrati renesanse in reformacije zbudajo dvom o vsem, kar je veljalo za dognano, se skrivnostni bratovščini, ki je oznanjala, ali vsaj namigovala, da se spozna na duhovne skrivnosti, ni moglo zgoditi, da bi ne postala privlačna evropski zavesti.«(King,1992:285). Porast moči katoliške cerkve je prisilil intelektualce tiste dobe v razkrivanje in iskanje višjih duhovnih resnic (McKenzie,1989). "Družba je bila tako zmedena, kar zadeva poglede na temeljne resnice, da so na desni in levi sežigali čaravnice, medtem ko so se pripadniki katoliških in reformiranih ver pogosteje srečevali na bojišču, kakor pa častili vzajemno sprejetega Boga"(King,1992:285). Družbeni nered je bil spodbuda za iskanje globljih skritih modrosti in k obračanju v okultna razumevanja narave in nadnaravne resnice, ki je bila takrat ujeta v tančico mistike. Želja po spoznanju in obvladovanju naravnih in nadnaravnih misterijev in izkušenj je vodila k preučevanju modrosti starodavnih civilizacij, saj jim Cerkev s svojimi načeli in dogmami ni dajala zadovoljajočih odgovorov. Zgodovinsko gledano so se ezoterične skupine in različne ezoterične perspektive pojavile kot alternativa ortodoksnemu krščanstvu na Zahodu, vendar so bile kot heretična gibanja vse do reformacije uspešno zatrite. S pojavom krščanske kabalistike so se v Wittenbergu zopet pojavili številni ezoterični tokovi, ki so preučevali tekste Paracelsusa in Boehmeja in so nedvomno imeli velik vpliv na takratno ozračje (Melton,2000). Ezoterična in hermetična mistična zapuščina starih tradicij, magija in kabala ter oživljeni neoplatonizem, so bili za prebujajoče se renesančne mislece zibelka, ki se je iz domačega okolja Italije preselila v takrat » reformatorsko odprto« Nemčijo.

¹² Simbolika prebujenja je vsepovsod razširjena, prim. Himna o biseru, zapisana v Tomaževih delih; v indijskih delih zgodba med atmanom in brahmanom ipd.

¹³ Na pamfletih je pisalo: «*Mi, člani bratovščine rožnega križa, smo prisotni v vašem mestu kot vidni in nevidni, po milosti Vsevišnjeg, kateremu predajamo srce Jezusovo*» (McKenzie,1989:113).

Čeprav časovno¹⁴ ne moremo natančno opredeliti, kdaj so se pojavili prvi rožnokrižarski impulzi, in nekateri celo dvomijo o obstoju Bratovščine rožnega križa, lahko kot mejnik nastalega religijskega gibanja vzamemo v okvir objavo treh manifestov, s katerimi se je začel rožnokrižarski mit. Začetek RK gibanja je bil splošno sprejet z objavo treh temeljnih dokumentov, ki so izšli v Nemčiji in ki naj bi jih domnevno napisal luteranski teolog Johan Valentin Andrea¹⁵ (1586-1654), ki je bil med drugim tudi Paracelsusev¹⁶ učenec, in njegovi študentje v Tubingenu, in sicer Fama Fraternitatis(1614), Confessio Fraternitatis(1615) in Alkimijska poroka Christiana Rosenkreuza(1616). Tubingenškemu krogu so poleg J.V. Andrea pripadali še njegov mentor, sicer veliki poznavalec kabale, Christoph Besold, Abraham Hölzel, paracelzijski zdravnik Tobias Hess in Campanellova učenca, Tobias Adami ter Wilhelm Wense. Adami in Wense sta Andrei predstavila Campanellovo utopično delo »Mesto Sonca« (*City of the Sun*), v katerem je opisana idealna družba, ki jo vodijo hermetični duhovniki. »Utopične ideje so ustvarile vzdušje, v katerih so nastali rožnokrižarski manifesti« (C.McIntosh,1997:21). Inspirirani z utopičnimi idejami o boljši družbi so se potem, ko so se odločili, da je »splošna reformacija« sveta nujno potrebna, morda odločili za ustanovitev skrivnega notranjega reda. Vsi trije dokumenti so že nekaj let pred samo objavo krožili med RK in zbudili veliko pozornost in zanimanje v takratnih intelektualnih krogih. Nemalo jih je bilo takšnih, ki so dela razumeli kot prevaro, drugi so verjeli, da je Andrea ustanovil red v povezavi s svojimi ezoteričnimi interesi in načeli, ki so opisana v dokumentu, s katerimi naj bi spodbudil celotno reformacijo družbe. Spet tretji pa so verjeli, da je Andrea poskušal katalizirati ostale, da bi se posvetili delu Rožnega križa. Reakcije so bile bile takojšnje in izrazite, saj so se RK skupine začele širiti, simbola križ in roža pa sta postajala širše priljubljena. Rožnokrižarske skupine so kombinirale vizijo družbene

¹⁴ Neki belgijski raziskovalec je trdil, da sledovi rožnokrižarjev segajo vse tja do egiptovskega Amenhotepa (Perčič, 2000:84): zahodnjaško ezoterično tradicijo rožnih križarjev najdemo v različnih gnostičnih skupinah v začetku našega štetja (manihejci, bogomili).

¹⁵ V.Andrea naj bi pisal pod psevdonimom Christiana Rosenkreuza; v tekstih naj bi bila razkrita okultna modrost starega Egipta.

¹⁶ Paracelsus oz. Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus Von Hohenheim (1493-1541) je bil fizik in alkimist nemško-švicarskega rodu, ki je vpeljal kemijo v medicino. Svoja znanja iz praktične alkimije je pridobil po popotovanju na Bližnjem vzhodu. Njegovi dosežki s področja medicine so bili neverjetni; odkril je zdravilo za sifilis in zagovarjal uporabo homeopatije v medicini ter kot mnogi alkimisti preučeval, ali je mogoča transmutacija kovin v zlato. Njegova odkritja so pomembno vplivala na področje kemoterapije (Brittanica,2003).

transformacije, študije alkimije, kabale in misticizem drugačne ortodoksne kristjanske teologije.

V času objave manifestov se je v Nemčiji zgodila pomembna poroka med palatinskim grofom in vodjo nemških protestantov - Friderikom V. in Elizabeto Stuart, hčerjo angeškega kralja Jamesa I., ki je predstavljala novo združitev Evrope. »Kraljevska poroka je Angliji, njeni politiki in kulturi, odprla novo pot na kontinent, evropskim protestantom pa je ponudila predvsem trdno upanje v močnega zaveznika zoper reakcionarne katoliške sile ob iztekajočem se premirju« (Lesjak,2001:64).

Rožnokrižarstvo se je iz rodne Nemčije najprej razširilo v Anglijo¹⁷, kjer je doživelo velik uspeh in navdihnilo nove znanstvene kroge kraljeve družbe (*Royal Society*), ki so se zanimali za znanost alkimije, ter britanske prostozidarske mistike, vendar je prevzelo bolj obliko naravne filozofije, ki pa ni bila v taki meri okulturna. »Prostozidarji so v svojih naukih kombinirali ezoterični pristop k religiji z etičnim učenjem, ki temelji na filantropiji, v tem smislu sledi vzoru rožnih križarjev« (Yates,1972:276). Vendar se bistveno razhaja v smeri, kot poudarja A.E.Waite, da ne sledijo vzoru reform v umetnosti in znanosti, znanstvenemu raziskovanju, alkimiji in magiji....(ibid:276). Milejša oblika angleškega rožnokrižarstva je istočasno s svojimi impulzi na celini dobila veliko bolj radikalen političen privdih¹⁸. Nekateri zagovorniki so v njem celo videli temelj univerzalnega združenja svetovnih elit; v Franciji pa je kultivacija rožnih križarjev kot samoizbranih, "razsvetljenih" skupin pogrela politične nemire, ki so vodili k francoski revoluciji.

V nekateri literaturi se omenja obstoj rožnokrižarskih tajnih združenj, ki so obstala vse do današnjih dni, vendar ni dokazov o obstoju skrite skupine, ki bi dejansko eksistirala kot organizirana skupina v času, ko so bili objavljeni manifesti (Yates,1972:262-263). Velika odmevnost o obstoju skrite bratovščine je prežemala tudi velike ume v želji, da se jim pridružijo, in ogromno je bilo dokazov o strastnem iskanju rožnih križarjev, vendar nobenega, da so jih iskalci dejansko našli (Yates, 1972: 263). Tako so jih zaman iskali

¹⁷ Po De Quinceyju naj bi rožnokrižarji po tem, ko so se preselili v Anglijo, postali prostozidarji; oseba, ki je prenesla RK impulz v Anglijo pa naj bi bil Robert Fludd (Yates,1972:265).

¹⁸ Kot pravi J.Gordon Melton, "Krščanstvo ni bilo ravno naklonjeno revolucionarnim idejam, zato so se francoski revolucionarji obrnili k bolj uporabni rožnokrižarski kozmologiji in prostozidarstvu".

Descartes, Leibniz, Newton..., saj dokazov o njihovi formalni organizaciji in obstoju ni bilo. "*Silentium post clamores*" oz. *tišina po hrupu*. Kot pravi Yatesova, je bila beseda "rožni križar" slabšalno uporabljena kot oznaka za obstoj skritih združenj, vendar je s to besedo bolj smiselno opredeliti poseben način mišljenja, ki je zgodovinsko prepoznaven, ne da bi se ozirali na to, ali so misleci dejansko pripadali kateremukoli od skritih združenj (Yates,1972:278). Njihovo delovanje zunaj javnosti bi lahko bilo povsem logična razlaga, saj kot misterijska šola, ki ji zunanje klerikalno okolje nikakor ni bilo naklonjeno, ni mogla delovati in je zatorej morala ostati skrivna, če je želela preživeti.

3.2.1. Trije temeljni manifesti

Tako kot ni bilo dovolj trdnih dokazov o obstoju skrite bratovščine Rožnega križa, tako tudi ni bilo dokazov o domnevnem avtorstvu Fame in Confessia. Nekateri so podobnost Fame primerjali s Francis Baconovo »Novo Atlantido« (*The new Atlantis*), v kateri je opisana skrivna bratovščina Rožnega križa, čeprav jih večina soavtorstvo pripisuje J.V.Andreau in njegovemu tübingenškemu krogu. V Fami je opisana splošna reformacija sveta. Prvi del je satira Traiana Boccalinija »Novice iz Parnasa«, ki »osrednje delo uvede z mislijo, da mora zunanji reformaciji predhoditi sprememba v človekovem duhu in srcu« (McIntosh,1990:28, Lesjak,2001:77). Drugi del tega dokumenta pa opisuje zgodbo o pustolovščinah Christiana Rosenkreuz, ki v hoji za Kristusom zaživi njegovo življenje.

Utemeljitelj Rožnega križa, na katerega se veže zgodba o njegovem nastanku, Christian Rosenkreuz (v nadaljevanju C.R.), ki naj bi bil po mnenju nekaterih le mitska osebnost, je bil rojen leta 1378 v Nemčiji v revni plemiški družini. Pri štirih letih so ga poslali v samostan, kjer se je učil grškega in latinskega jezika. Že kot deček se je odpravil z enim izmed izkušenih redovnikov na romarsko pot v sveto zemljo Jeruzalem. Ko je redovnik na Cipru umrl, je pot proti Bližnjemu vzhodu nadaljeval sam, nekaj let ostal v Damascu, kjer je spoznal modrece iz Damcarja. Željo po obisku Jeruzalema je potešila želja po obisku Damcarja, kjer so mu pri 16. letih svoje znanje posredovali veliki mojstri okultnih umetnosti iz Sirije in Arabije, "ki so poznali pravo naravo", ga naučili arabskega jezika,

matematike in fizike in mu predstavili modrosti »Knjige M«, v kateri so zapisane skrivnosti vesolja in ki jo je kasneje C.R. tudi prevedel v latinščino. Učil se je botanike in zoologije ter si prisvajal znanja kabale in magije. Od tam je nadaljeval pot skozi Egipt in po Sredozemskem morju prijadral do Feza, kjer so mu bile razodete skrivnosti afriških magov. Tam so si vsako leto afriški in arabski magi izmenjavali novosti iz magije, matematike in fizike. Po dveh letih je iz Feza odpotoval v Španijo v upanju, da bo njegovo dolgoletno izkustveno popotovanje obrodilo sadove v Evropi. Svoja spoznanja je predstavil španskim učenjakom misleč, da se bodo našli v tej »novi obnovi«; z naučenim znanjem da bo zapolnil praznino in popravil napake cerkve ter prenovil in obogatil celotno moralno filozofijo..., vendar so se španski modreci tega pod močnim vplivom cerkvene oblasti zbali. Podobno se je zgodilo tudi v vseh ostalih deželah Evrope. In ko nikjer ni našel pravega odgovora, se je po neuspešnih in bolečih popotovanjih vrnil v Nemčijo, kjer si je zgradil svoje prebivališče, v katerem je poučeval filozofijo in razlagal o svojih potovanjih, študiral matematiko in izdelal mnogo instrumentov. Z vsem znanjem, ki si ga je na popotovanju pridobil, se je leta 1407 vrnil v Nemčijo in začel pisati knjigo, ki je temeljila na ezoteričnih in hermetičnih načelih Srednjega vzhoda. Po petih letih se je v njem zopet prebudila želja po reformaciji, in je pozval še tri brate iz matičnega samostana, ki so poleg znanja imeli kvalitete pravega brata Rožnega križa, da se mu pridružijo. Tako so prvotno bratstvo Rožnega križa sestavljali štirje bratje, ki so ustvarili svoj magični jezik in abecedo ter veliki slovar, v katerem je zapisana velika modrost in ga še dandanes uporabljajo za molitve. Bratstvo oznanja vrnitev k prvobitnemu krščanstvu in preporod človeštva v smislu ljubezni do Boga in Sočloveka. Kasneje so se jim pridružili še štirje bratje, ki so se razšli po svetu. Pred odhodom so se dogovorili, da se bodo vsako leto ponovno srečali na domu C.R., da bi poročali o svojem delu in da bi se dogovarjali o prihodnjih načrtih. Njihova dejavnost je zajemala brezplačno zdravljenje bolnih; sami so morali slediti in spoštovati običaje dežele, v kateri so bivali; vsak brat je moral najti dostojnega naslednika; sprejeli so prepoznavni znak med brati, inicialke R.C., in čuvati skrivnost bratstva naslednjih 100 let (Yates,1972:61)

Zgradili so hišo Svetega duha *The Spiritus Sanctum*, ki je bila dokončana leta 1409. Christian Rosenkreuz naj bi dočakal visoko starost; umrl naj bi leta 1484, star 106 let, bratovščina pa je po njegovi smrti (v tajnosti) širila svoje nauke po svetu. Pogreb ni bil

javen; C.R. je bil položen v 7-stransko grobnico, na vsakem od sedmerih zidov pa je bilo zapisanih 10 simbolov/figur, v grobnico so bile položene alkimistične knjige, ogledala in zvonovi in »čeprav noter nikoli ni posijalo sonce, je v njej svetilo notranje sonce« (Yates,1972:62), na skrivnih vratih pa je pisalo "Odprl se bom po 120-tih letih". Vedenje o tej grobnici oz. zapisi o njej so se izgubili. Po 120 letih, leta 1604, so jo po naključju odkrili v kleti hiše, kjer se je sestajala bratovščina, pod oltarjem v grobnici pa so našli telo Christiana Rosenkreuz v ohranjenem stanju. To odkritje je vodilo k novemu oživetju reda. V Fami je skozi alegorijo »kleti« prikazano odkritje nove in stare filozofije, ki je primarno alkimistična, nanašajoč se na medicino in zdravljenje, številke in geometrijo ter izvajanje mehaničnih čudes (Yates,1972:62). »Ne predstavlja le vsega naprednega, temveč tudi razsvetljenje religijske in spiritualne narave« (ibid:62). Razlaga simbolov in figur, ki so bili v grobnici, ni zapisana v Fami. Šele konec 19.st. je dr Wynn Westcott, eden izmed utemeljiteljev reda Zlate zore, podal razlago, da 7 stranic pravzaprav ustreza sedmim planetom, sedmim čakram...

Confessio Fraternitatis ali »Veroizpoved hvalevrednega bratstva najbolj plemenitega reda Rožnega križa, napisana za vse učene može v Evropi«, je prvič izšel v latinščini leta 1615 v Casslu v Nemčiji in nosi sporočilnost prvega dela Fame, vendar še z večjo vneto na alarmanten in po malem milenarističen način opozarja, da prihaja »zlata doba« in so zato spremembe v družbi nujne. V Confessiu so pozvali vse modre in učene ljudi, da se jim pridružijo in da jim razkrijejo spoznanja in skrivnosti narave ter tako sodelujejo v občem preporodu sveta. Spise je mogoče razlagati kot skrivno manipulacijo v politične namene, saj v njih ostro napadajo papeža in kot enega glavnih ciljev bratovščine napovedo tudi uničenje papeštva . »Nikakor pa ni mogoče prezreti dejstva, da priporočajo tudi toleranco, samovzgojo, praktično krščanstvo in nego bolnih, torej trajne človeške vrline" (Perčič,2000:85). Bistvo svoje filozofije primerjajo s teologijo, medicino in ostalimi uglednimi vedami ter se sklicujejo na Christiana Rosenkreuz kot nosilca vseh skrivnosti, katerega znanje je neprecenljivo oz. kot pravijo, »četudi bi bili vsi dosedanji nauki izgubljeni, bi bili njegovi dovolj, da se postavijo temelji nove zavesti« (*Confessio*). Zavedajo se, da se z naukom ne bodo dotaknili vseh ljudi, hkrati pa naznanjajo, da prihaja čas ozaveščanja vseh ljudi. »Čas, ko se bo svet prebudil iz svojega globokega sna in

ljudje bodo sprejeli svetlobo novega sonca.« (*Confessio*) Confessiu je bila dodana razprava »*Consideratio Brevis*« (»A brief consideration of more secret philosophy«) neznanega avtorja, ki je pisal pod psevdonimom 'Philip a Gabelle' in naj bi bil domnevno učenec Johna Deeja. Ker razprava temelji na delu *Monas Hieroglyphica* Johna Deeja, »nekaterim interpretom služi kot trden dokaz, da je 'bolj skrivna filozofija' za rožnokrižarskim gibanjem, filozofija Johna Deeja« (Lesjak,2001:77).

Objavi *Fame in Confessia* je sledila objava Alkimijske poroke Christiana Rosenkreuza., ki je bila prvič objavljena leta 1616 v Strasbourgu in katere avtorstvo je v svoji avtobiografiji potrdil J.V.Andrea. Gre za eno izmed najpomembnejših del v zahodni ezoterični tradiciji, ki s svojo kompleksnostjo in globino ponuja neomejene možnosti za razlago. V zgodbi, polni alkimističnega simbolizma, je bogato razdelana alegorična ljubezenska zgodba o poroki kralja in kraljice - o poroki kot simbolu alkimističnega procesa (Yates,1972:61). Čeprav že sam naslov nakazuje, da je simbolika pretežno alkimijska, je v tekstu zastopana ideja, da alkimija nima zveze s pretvorbo osnovnih materialov v zlato, temveč da je poudarek na notranji preobrazbi in obnovi duše; na alegoričen način opiše notranje popotovanje Christiana Rosenkreuza in osebno transformacijo kralja in kraljice.

Knjiga predstavlja koncept makrokozmosa oz. nečesa višjega, medtem ko stolp predstavlja koncept mikrokozmosa oz. nečesa nižjega. Zajeta sta torej dva vidika, ki se med seboj dopolnjujeta in eden brez drugega nikakor ne moreta - »kakor zgoraj tako spodaj, kakor spodaj tako zgoraj«. V prvem delu aludira na Platonovo votlino, ki je eno od najslavnejših del v grški filozofiji in metafiziki, zato je »kemijsko poroko« potrebno razumeti širše, tako iz kulturnega kot zgodovinskega vidika. Zgodba se prične s Christianovo osvoboditvijo iz »votline neznanja« in njegovim potovanjem na poroko, na katero po mnogih težavah le uspe priti. Knjiga je razdeljena na sedem dni in na način, ki je poln simbolike, opisuje Christianovo prehojeno pot. Vzporedno z njegovo potjo pa knjiga opisuje sedem stopenj transformacije kralja in kraljice ter alkimistični proces, ki se šestega dne začne odvijati v stolpu.. V tem procesu je, skozi življenje in smrt, bogato razdelana simbolika oživljanja kralja in kraljice kot način združevanja moškega in ženskega principa v nas.

»Danes, danes, danes
kraljeve je poroke dan.
Če si rojen bil za to,
od Boga za radost izbran,
zdaj lahko greš na goro,
kjer stojijo templji trije
in tam vse se ti razkrije.
A bodi buden,
sam sebe opazuj!
Če kopal se ne boš skrbno,
poroka škodi ti lahko.
Nesrečo ima, kdor omahuje,
kdor prelahkega ima duha, naj se varuje.«

Slika 3.2.: »Alkimijaska poroka C.R.« (VIR:Yates,1972) in odlomek iz knjige (VIR:Dietzfelbinger,2002:231)

3.3. Sodobne rožnokrižarske skupine

Rožnokrižarsko gibanje kot novodobno gibanje izhaja iz zahodnjaške ezoterične tradicije, vendar pa so zgodbe o obstoju rožnega križa in na novo oživljeni rožnokrižarski impulzi dobili povsem novo podobo in dimenzijo. Številne organizacije/skupine, ki obstajajo po svetu in ki se sklicujejo na rožnokrižarski mit, se razlikujejo v svojih naukih in praksah. Veliko izmed njih nima nikakršne neposredne zveze z nastankom prvotnih RK skupin, temveč se jih je »prijelo« ime skozi čas. Zgodba o življenju Christiana Rosenkreuz se prepleta skozi različne ideološke nazore in ostaja bolj navidezna kot moralni ideal človeške osebnosti (npr. Jezus, Buda, Mohamed), ki ga je mogoče skozi življenje doseči, zato se zdi odvečno in nepomembno špekulirati o njegovem dejanskem obstoju.

Močno evropsko RK strujo, ki jo zasledimo konec 19. st., nadaljujeta francoski Kabalistični red rožnega križa (*l'Ordre Kabbalistique de la Rose Croix*) in britanski Hermetični red zlate zore (*The Hermetic Order of the Golden Dawn*), za katera so značilne krčanske prvine.

Ustanovitelja Kabalističnega rožnega križa sta bila Marquis Stanislas de Guaitte (1861-1897) in Josephin Peladan (1858-1918), ki ju je »...poleg interesa za okultizem in

mistiko v Parizu povezala umetnost« (Lesjak,2001:99). Preučevali so klasiko okultizma, zgodovino zahodne tradicije, s posebnim poudarkom na rožnem križarstvu in hebrejskem jeziku ter širili nauk med neposvečenimi.

Začetnika Hermetičnega reda zlate zore, ki je prav tako nastal v letu 1888, sta bila William Wynn Westcott (1848-1925) in Samuel Liddel MacGregor Mathers (1854-1918), avtor »Neodkrite kabale«. Mathers je najprej pripadal eni izmed skupin rožnih križarjev in je na predlog velikega mojstra Saint Germaina ustanovil skupino krščanskih kabalistov, imenovano Študenti magije (Đurđević,2000:236), ki je kot predhodnica Zlate zore vključevala v svoje kroge teozofe, prostožidarje, rožnokrižarje... Z njimi povezujejo tudi nobelovca Yattesa, pisatelja Blackwooda, Arthurja Machena, Alisterja Crowleya...in druge. Leta 1903 je Arthur Edward Waite prevzel vodstvo londonskega templja Zlate zore in »opravi reformo celotnega obredja, ki jo v splošnem zaznamuje prehod od magičnega k mističnemu« (Lesjak,2001:100) ter se oblikuje Waitovo Bratstvo rožnega križa (*Fellowship of the Rosy Cross*), ki obstaja še danes. Skupnost je naprej ohranjala elemente Zlate zore, vendar so namesto skrivnega védenja poudarjali duhovnost.

Danes nadaljujejo tradicijo reda Zlate zore tudi skupine, kot so red Orientalnih templarjev (*Ordo Templi Orientis*), red Mistične rože (*Ordo Rosae Mysticae*) in Velika bela bratovščina. Te skupine so prevzemale različne oblike in so v svoje študije vključevale magijo, kabalo, hermetizem, alkimijo in tantrične nauke, ki pa so vse globlje vodile k praktični uporabi bele, črne in rdeče magije.

Nadaljevanje rožnokrižarske zgodbe je zgradilo močne temelje v Ameriki. Čeprav natančen datum njihovega prihoda ni znan, ga povezujejo z nemško mistično skupino »Chapter of Perfection« oz. Glava popolnosti, ki jo je ustanovil znanstvenik in teolog Johann Jacob Zimmerman. Na povabilo Williama Penna je nameraval oditi 1694. leta v Pensilvanijo, vendar ga je pred odhodom prehitela smrt. V Ameriki ga je nadomestil Johannes Kelpius (1673-1708), ki so ga prevzemale močne milenaristične in teozofske ideje. Vendar je trajal njihov obstoj kratek čas, saj je red po nekaj letih, po smrti Kelpiusa, razpadel. V 18. st. je RK gibanje domala izginilo, a je v 19.st postalo eno od

nepogrešljivih komponent v oživljanju okultnega na Zahodu. Nemalokrat so ga povezovali s prostozidarstvom. Eden od pomembnejših ljudi, ki so širili RK ideje po Ameriki, je bil Paschal Beverly Randolph (1825-1875), ki je bil po odkritju svojih okultnih sposobnosti po potovanju leta 1850 poslan v Evropo na predlog rožnokrižarskega bratstva v Nemčiji. Leta 1858 ga je na tajnem srečanju veliki mojster Eliphas Levi imenoval za vrhovnega gospodarja Zahodnega sveta. Po vrnitvi v ZDA je ustanovil RK organizacijo – Fraternitas Rosae Crucis oz. Bratstvo rožnega križa. Leta 1872 je bil zaradi svobodomiselnih podukov o »svobodni ljubezni« v svojih delih zaprt in obtožen, da velja »za najbolj nevarnega človeka in avtorja v celi Ameriki, če ne kar na celem svetu« (McIntosh, 1997:120).

Za najbolj znano, največjo in najštevilčnejšo med RK gnostičnimi organizacijami v Ameriki velja A.M.O.R.C. (*Ancient and Mystical Order Rosae Crucis*), ustanovljeno leta 1915, katere pobudnik je bil Harvey Spencer Lewis (1883-1939). Zagovorniki AMORC-a trdijo, da so nasledniki starodavnih izročil »Rože in križa« ter egipčanskih misterijev, ki segajo kar 1500 let p.n.š. Za njih je Bog univerzalna kozmična energija, svojim učencem pa skozi vrsto tehnik npr. vizualizacijo, zdravilnimi tehnikami, astrologijo...ipd ponujajo izboljšanje življenja.

Več rožnokrižarskih skupin je neposredno izšlo iz Teozofskega društva Helene Blavatsky. Največje izmed njih je Rožnokrižarsko bratstvo (*the Rosicrucian Fellowship*), ki pod vodstvom Maxa Heindela svoje temelje zgradi v ZDA. Heindlova veja temelji na astroloških in okultnih teozofskih pogledih, saj je tudi sam pripadal Teozofskemu društvu, vendar ohranja verski značaj. V svojih videnjih s pomočjo »duhovnega bitja« napiše delo »*Rosicrucian Cosmo Conception*«, v katerem razkriva skrivnosti življenja. Max Heindlova veja rožnokrižarskega bratstva je dobila razsežnosti tudi v Evropi. Po Heindlovi smrti, leta 1919, je prišlo v ameriškem rožnokrižarskem bratstvu do velikih razhajanj in nastali sta dve skupini. »V gibanju je bilo veliko negativnih okultistov, ki so bili težko bolni in nikakor niso mogli napredovati. Prav tako je bilo zelo veliko tistih, ki so imeli 'črno-magijske namene' ...in le peščica ljudi, ki so zavedeni na napačno pot pozabili na svoje resnično bistvo....« (Dietzfelbinger,1999:62).

Ena izmed naslednikov, ki nadaljujejo Heindlovo tradicijo, pa je tudi Mednarodna šola zlatega rožnega križa, ki jo bom predstavila v nadaljevanju.

Kot pravi McIntosh, je rožno križarstvo fenomen, ki ga je težko kategorizirati. Ni religija, četudi je zaznati elemente krščanske in drugih religij, ne kult niti filozofija, saj je bil njegov mit namerno ustvarjen; zato je kot takšen najbližje intelektualno-spiritualni matrici, ki je še najbolj podobno prostožidarstvu (McIntosh,1997:137). Eden izmed razlogov, zakaj se je rožno križarstvo obdržalo skozi stoletja, pojasnjuje McIntosh, je njegova mistična nedoločenost, ki mu je omogočila preživetje, saj nihče do konca ni mogel trditi, kaj pravo rožno križarstvo sploh je, vendar je kljub pogostim spremembam ostalo prepoznavno.

4. *MEDNARODNA ŠOLA ZLATEGA ROŽNEGA KRIŽA - LECTORIUM ROSICRUCIANUM*

Ob prehodu iz 19. v 20. stoletje se je pod vtisom nove dobe - dobe Vodnarja in z rastjo ezoteričnih in teozofskih društev človekova zavest preusmerila na duhovno-dušna stanja in preizkušanje le-teh. Vdiranje različnih ezoteričnih tokov je z vseh strani zamajalo človeški materializem. Poglobljanje v človekova psihična stanja in spontano oživljanje njegove podzavesti je vzpodbudilo mnoge ljudi s področja psihologije (psihoanalize), umetnosti in znanosti, da razkrijejo svojo podzavest.

Začetnika Mednarodne šole Zlatega rožnega križa (v nadaljevanju MŠZRK) sta bila Jan Leene (1896-1968) in njegov brat Zwier Willem Leene (1892-1938). Oba sta že v zgodnji mladosti spoznala »...da se v krščanstvu skriva določena resnica in velika moč, vendar je bila oblika, skozi katero se je udejanjala v Cerkvah, v bistvu ovira za resnico in moč« (Dietzfelbinger,1999:55), zato sta se vračala k prvobitnim oblikam krščanstva, ki je temeljilo na zavestnih spoznanjih duhovnih zakonitosti in v katerem je bilo razkrito pravo

življenje skozi ponovno rojstvo in izkušnjo doživljanja moči Duha. V času »iskanja« prave duhovnosti, sta bila pod posebnim vplivom profesorja in teologa A.H. de Hartoga (1869-1938), ki si je prizadeval za »...obnovo krščanstva na duhovni ravni in duhovnega izkustva, ki prebiva globoko v človeku« (Dietzfelbinger,1999:56). Njegova teološka načela so zastopala stališče, da duhovni svet obstaja v kozmosu in človeku ter da se mora zato človek osvoboditi lastnih interesov in želja. Ni pa nakazal nikakršne poti k resničnemu doživljanju in oživljanju Kristusa skozi duhovni svet v človeku, po čemer sta brata Leene tako močno hrepenela. Ko sta zapustila cerkev, ju je pot pripeljala do Max Heindlove nizozemske veje Rožnokrižarskega bratstva (Rosicrucian Fellowship), ki jo je tedaj vodila ga.Warendop. V njihovih naukih sta se spoznala s Heindlovo kozmologijo, ki se je naslanjala na nauke Rudolfa Steinerja. Skozi filozofijo, ki temelji na duhovnih izkustvih, sta našla odgovor za harmonični razvoj človeka (ki zajema razum, občutke in delovanje). Leta 1929 sta prevzela vodenje nizozemskega Rožnokrižarskega bratstva in leto kasneje se je njuni skupini priključila še ga.Henny Stok-Huizer (1902-). Po Heindlovi smrti je ameriška veja Rožnokrižarskega bratstva razpadla na dve nasprotujoči si skupini, ki sta bili prežeti s črnomagijskimi elementi. Leta 1934 je bil med ameriškima skupinama na novo sklenjen dogovor, ki naj bi veljal tudi za nizozemsko vejo, vendar leta, ki je ostala »čista in nedotaknjena«, tega nikakor ni mogla sprejeti. Takšna situacija je še istega leta pripeljala do osamosvojitve nizozemskega oddelka s sedežem v Haarlemu. V času med 1925 in 1940 sta brata intezivno delovala, predavala in se samopreučevala. V knjigah in člankih, ki jih je tedaj napisal, prevedel in objavil Jan Leene pod psevdonimom John Twine¹⁹, je bila predstavljena raznolika religijska filozofija, skozi katero je poskušal najti skupne točke.

Konec tridesetih let, po smrti Z.W. Leeneja, sta Jan in Henny skupaj nadaljevala delo. Pod duhovnima psevdonimoma Jan van Rijckenbergh (*Ivan, bogati porok*) in Chararose Di Petri (*nadaljevanje tradicije Katarov*) sta napisala več knjig. Med drugo svetovno vojno so nemške okupacijske sile prepovedale delovanje skupnosti, Jan van Rijckenbergh pa je študiously nadaljeval preučevanje duhovne literature iz preteklosti, kot so: Corpus Hermeticum, spisi manihejcev in gnostikov ter južnofrancoskih Katarov, kar se je

¹⁹ Misterij Biblije, Radostno sporočilo Božjega daru (1931), V zemlji, na tisti strani (1933); prevod Skrivnostne podobe rožnih križarjev; tolmačenje Fame Fraternitatis (1938)

posebej izražalo v njegovih nadaljnjih delih. Duhovne naloge, ki so jih že pred bratoma Leene uresničevali Helena Blavatsky, Rudolf Steiner in Max Heindel, sta brata Leene nadgradila s svojo duhovno potjo, katere cilj je bila transfiguracija.

Pod vodstvom duhovnih voditeljev Jana van Rijckenberga in Chararose Di Petri je leta 1945 nastala gnostična duhovna šola Lectorium Rosicrucianum, katere dejavnosti so se razširile po celem svetu. Pod vplivom duhovnih impulzov sta nauke nekdanjih šol priredila za današnjega človeka in zapustila veliko literature, na katero se danes sklicujejo mnogi učenci.

Gibanja, kot so hermetizem, gnosticizem, rožnokrižarstvo, ki obujajo in se sklicujejo na mite ezoteričnih tradicij, je J.Gordon Milton uvrstil v družino »starodavnih modrosti« (Introvigne,1997). Takšna gibanja pogosto utemeljujejo svojo legitimnost v ezoteričnih krogih na enem ali več vidikov, tudi MŠZRK. Ti vidiki so:

- legitimnost, ki temelji na »koreninah« oz. izvoru,
- legitimnost, ki temelji na znakih ali načinu manifestacije,
- zagovarjanje legitimnosti glede na »čistost« doktrine, ki zagotavlja povezavo s spiritualnimi tokovi in je pomembnejša kot zgodovinska dejstva.

Mednarodna šola Zlatega rožnega križa je ena od misterijskih šol, katere preteklost sega daleč v zgodovino človeštva, vse od Egipta, Azije, praktičanskih skupnosti, srednjega veka...ipd. Zgodovinsko gledano se opirajo na nauke bogomilov (neomanihejcev), ki so bili v 10.st. razširjeni po Balkanu in ki so sprejeli sinkretistični nauk babilonskega preroka Manija (216-277). Ta je svoja védenja pridobil na potovanju po Daljnem vzhodu, si prisvojil nauke hinduizma in budizma in jih vpletel v krščanstvo in gnosticizem. Nadaljevalo se je s katarsko – albižansko tradicijo, ki je bila kot gibanje od konca 11. do konca 13.st. razširjena po vsej Evropi. Za seboj so pustili le dva spisa južnofrancoskih katarov: »*Interrogatio Johannis*« in »*Ritual*«, v katerih je zapisano, da je duhovna moč izvor vsega bivanja in se manifestira v materialnih oblikah; zaradi neskladja med materijo in Duhom se je stik z božanskim izgubil. Zato so nauki katarov temeljili na obuditvi in prečiščevanju tega duhovnega načela v človeku. Tako bogomili kot katarji so veljali za srednjeveško herezijo in bili obsojeni s strani rimskokatoliške in pravoslavne cerkve, zato

so se potuhnili v ilegalo. Pri obujanju tradicije katarov je pomembno vplivalo srečanje obeh ustanoviteljev z Antoninom Gadalom, ki je veljal za eno ključnih oseb pri oživljanju katarske tradicije v prejšnjem stoletju.

MŠZRK danes, kot zadnja v verigi starih gnostičnih duhovnih šol, »...v skladu z današnjimi razmerami prenaša univerzalno učenje vsem, ki iščejo resnično osvoboditev« (SP1,2003:1). Kot gnostična šola pomaga iskalcem pri preobrazbi njihovega centralnega zavestnega jaza in pri prebujanju rože. Ezoterični nauk starih gnostikov, ki se kaže v prevrednotenju simboličnega mitološkega razumevanja Biblije in prizadevanja po univerzalizaciji krščanstva, je podkrepjen z grško neoplatonsko metafiziko (Eliade II,1996: 237). Namesto v Boga, gnostiki verjamejo v univerzalno znanje oz. gnozo, ki je izvor vsega, v katerem so zajete ljubezen, modrost, moč in svetloba uma. Bolj točno, namesto v Boga, verjamejo v "univerzalno modrost", ki se nahaja nad prostorom in časom in obstaja kot vseobsežna gnoza. Ker v njihovih naukih ni nekih splošno znanih resnic in dogem, ne moremo govoriti o religiji. V večini religij lahko zasledimo idejo, da je imel človek na začetku popoln odnos s svojim »Absolutom«, ki pa se je kasneje izgubil, zato je potrebno ponovno vzpostavljati vezi. "Potrebno je vpeljati duha, da pride do ponovnega rojstva po volji Boga, da bi lahko latentni Kristus v njemu vstal in da bi transfiguriral celotno človekovo bitje«(Dietzfelbinger,1999:79).

Kot pravijo sami, gre za prebujanje božanskega v »dremajočih« ljudeh, ki so spričo življenjskih okoliščin duševno razrahljani, v sebi pa čutijo tisto prahrepenenje, ki jim ne da miru. Takšne ljudi lahko prebudi sila iz duhovnega sveta. Rožni križarji so prepričani, da obstaja dvojnost človekove narave. Na eni strani je božanski princip, ki ga imenujejo »roža« (božanska iskra, skriti biser, Kristus, dragoceni dragulj v lotosu....), ki nas nenehno priganja k iskanju absolutne resnice ljubezni in perfekcije, na drugi strani pa se zrcali naš »Jaz« ali Ego. Ta princip je v nas in ne izven nas, zato govorimo o duhovnosti, saj se vse stvari dogajajo v nas. Ljudje, v katerih deluje centralni »Jaz«, pogosto napačno razumejo religiozne nauke, zato so ponavadi sporočila o duhovnih poteh popačena.

4.1. Rožni križarji v Sloveniji

V Sloveniji MŠZRK deluje že od leta 1987. Pravno je registrirana kot verska skupnost, čeprav je v nekaterih državah registrirana kot društvo. Notranji vidik Duhovne šole, ki se nanaša na duhovno pot posameznika, je nadgrajen z zunanjo strukturo delovanja, bodisi da deluje kot skupina in je za to potrebna zunanja organizacija. Na čelu MŠZRK se nahaja t.i. duhovno vodstvo, ki ga sestavlja 13 oseb. V vsaki državi, kjer delujejo, obstaja področno vodstvo, katerega namen je koordinacija dela. Manjše organizacijske enote v večjih mestih so Centri, v katerih potekajo javna predavanja in uvodni seminarji ter se srečujejo učenci.

Poleg ljubljanskega Centra, ima skupnost centre tudi v Mariboru in Novi Gorici, na način javnih predavanj pa delujejo tudi v Celju, Novem mestu in Kopru. Za svoje delovanje potrebujejo finančna sredstva, ki jih pridobijo s prostovoljnimi prispevki članov, darili in članarinami. Na uvodnem predavanju so poudarili, da Šola nima nikakršnih gospodarskih, niti političnih ciljev. V Sloveniji šteje skupnost približno 200 članov, v starosti okrog 40 let. Posebej si ne prizadevajo pridobivati novih članov, širši javnosti pa se skupina predstavlja preko sredstev javnega obveščanja: predvsem v revijah (Aura, Misteriji), preko časopisov, radia, plakatov in svetovnega spleta. Za tiste, ki jih zanima delovanje šole, pa se dvakrat letno, v spomladanskem in jesenskem času, organizirajo javna predavanja v obliki seminarjev. Delo v skupnosti je prostovoljno, kar pomeni, da člani za svoje delo v skupnosti ne prejema plačila. S sorodnimi organizacijami v Sloveniji se ne povezujejo in delujejo kot samostojna verska skupnost; prav tako ne navajajo nikakršnih težav s širšo javnostjo in svoje odnose z njimi označujejo kot korektne. Centralni sedež MŠZRK je v Haarlemu na Nizozemskem, delujejo pa po celi Evropi (razen v Islandiji), na Japonskem, v ZDA in Kanadi, Južni Ameriki (razen v Peruju), Avstraliji, Novi Zelandiji in osrednji Afriki (v Zairu, Kongu, Togu, Slonokoščeni obali). Najpomembnejše odločitve sprejema vodstvo Centra, odločitve na mednarodni ravni t.i. prezidij, za odločitve na lokalni ravni pa je pristojno deželno vodstvo.

4.2. Doktrinarne osnove MŠZRK

4.2.1. Vedenje o dveh naravnih redih

MŠZRK uči, da obstajata dva naravna reda oz. dve življenjski polji. Svet, v katerem živimo, je svet nasprotij, v katere je pogreznjen človek; zanj je značilna nestalnost. Vse, kar se rodi, se razvije do določene stopnje in nato propade. To je svet, v katerem nič ni večno in je vse podvrženo zakonu nastajanja, razcvetanja in minevanja oz. zakonu dialektike.

Ločeno od tega dialektičnega sveta obstaja drugačen naravni red, katerega označuje popolnost, uravnoveženost in večnost in v katerem ni dualnosti in izmenjavanja nasprotij, temveč obstajata večna rast in razvoj. V tem božanskem naravnem redu obstaja absolutna resnica, večne vrednote, svoboda in ljubezen. Univerzalna modrost skozi »padec« uči, da je nekoč v daljni preteklosti, ko so veljali drugačni naravni zakoni, obstajala velika skupina bitij, ki naj bi bili podobni ljudem. Zaradi zlorabe svobodne volje so bitja odstopila od osnovnega božanskega načrta, se na ta način izolirala in prešla v dialektični red. S padcem so izgubila vse svoje sposobnosti, talente in znanja, ki so jih lahko uporabljala v prvotnem redu, in zapadla so v neaktivno »speče« stanje, kajti umreti niso mogla, ker so bila večna. Dialektični človek je torej ločen od božanskega življenja, vendar ga klic gnoze spodbuja in žene naprej. Naloga MŠZRK je odrešitev teh spečih božanskih bitij in vrnitev v stanje resničnega življenja oz. stanje božanskega reda. Kot bitja prehoda nosimo v sebi prahrepenenje, ki izhaja iz domotožja po božanskemu redu, ki smo ga nekoč poznali. To prahrepenenje je skrita iskra, roža, ki jo nosimo v sebi in ki jo lahko z zavestjo in svobodno voljo obudimo, tako da prvotno božansko bitje lahko ponovno zaživi. Roža, ki predstavlja princip večnosti in ki je skrita v srcu, se nanaša na naravni red, ki je podrejen principom večnosti, medtem ko naš preostali »jaz« pripada drugemu naravnemu redu, ki je podrejen zakonom časa in prostora in so zato naša dejanja vedno omejena z začasnostjo in končnostjo. Za razumevanje dialektike RK pojasnjujejo, da obstaja osnovni načrt stvarstva, božji načrt, ki je najbolj podoben toku, ki ima točno določeno smer, trenutek in destinacijo in skozi katerega pridobivamo izkušnje. Tako se razvojni in popravljalni učinki božanskega toka preizkušajo v dialektičnem naravnemu

redu, zato nič ne more trajati večno in se vselej vrača k svoji prvobitni točki. Tudi življenje po smrti oz. onostranstvo je časovno omejeno in ne večno in podvrženo zakonom dialektike. »Vidni in nevidni del našega življenjskega področja – tostranstvo in onostranstvo – sta eno - sta dve strani iste narave« (SP3,2003:1), ki sta popolnoma ločeni od božanske narave. Onostranstvo je zrcalna sfera oz. nevidno nasprotje »grobosnovnega sveta«; sestavljeno iz »finosnovnih« materij, ki jih običajno naša čutila ne morejo zaznati. Po fizični smrti v onostranstvu razpadejo tudi finejša telesa, bivanje v njem pa je namenjeno pripravi na ponovno rojstvo mikrokozmičnega sistema. Mikrokozmos je tisti neumrljivi duhovni življenjski sistem, v središču katerega je speča božanska iskra, iz katere je nekoč živel božanski človek. Vse dokler se iskra ne prebudi in se ne vrne »domov«, vse do takrat bo mikrokozmos znova in znova prevzemal oblike minljivega človeka, ujetega v neskončnem kolesju rojevanja in smrti.

»Dialektična narava je za človeško bitje ječa in to toliko časa, dokler se praatom ne prebudi v življenje. Zato je ta narava istočasno tudi kraj nenehnega prizadevanja, da bi se resnični človek zopet vrnil v svoje prvobitno življenjsko polje« (SP3,2003:4).

4.2.2. Mikro in makrokozmos

Pojem makrokozmosa v celoti zajema prvobitno božansko naravo in nebožansko naravo (skupaj z onostranstvom in tostranstvom). V MŠZRK učijo, da je človek veliko več, kot le fizično bitje. V pravi naravi je človek mikrokozmos oz. kozmos v malem, ki je narejen po božji podobi. Popolni mikrokozmični človek je duhovno bitje, ki živi v skladu s svojim prvobitnim področjem bivanja – s svetom duha, katerega telo in osebnost je čisti odraz duha, tako kot njegova finotvorna življenjska esenca – duša, zato zanj ne obstaja karma in ne podleaga kolesju rojevanja in smrti (Dietzfelbinger,1999:27). Zaradi neskladja med materijo in duhom so se današnji mikrokozmosi vse bolj odmaknili od prvotnega izvora in stremijo k vse večji egocentričnosti. Tako je božanski naravni red kljub izmaličenosti današnjega mikrokozmosa, zadušenega z egocentričnostjo, še naprej prisoten v njem, vendar le kot latentna, nezavedna duhovna kal. Temeljna naloga človeka in tudi človeštva je, ponovno vzpostaviti red v mikrokozmosu, da bi silnice duha očistile

in osvobodile dušo od egocentričnosti ter ustvarile novo osebnost, skozi katero bi lahko neovirano delovale.

Mikrokozmos je jajčaste oblike in ga sestavlja sedem bivanjskih sfer, ki ležijo druga znotraj druge. V središču mikrokozmosa se nahaja praatom, v njem pa bivata še dvoje bitij – višji in nižji jaz. Višji jaz, imenovano tudi avrično bitje, obdaja magnetna plast, imenovana »lipika«, v kateri so zapisane izkušnje in rezultati vseh prejšnjih inkarnacij. Lipiko je mogoče videti kot nekakšno nebo okoli našega malega mikrokozmosa, kot osebni zodiak, sestavljen iz številnih majhnih magnetnih točkic, podobnih zvezdam. Te magnetne točke delujejo kot nekakšen filter, ki dopušča iz kozmosa v mikrokozmos pretok tistih energij, ki se odzivajo v njem v skladu z njegovo resonanco. »Rezultati preživetih življenj se kažejo kot koncentracije magnetnih sil, ki tvorijo plamteč astralni ogenj povsem individualne kvalitete« (SP4,2003:4)

Nižji jaz je ena od manifestacij astralnega ognja, ki vsakič znova nastane v mikrokozmičnem polju imenovanem "dihhalno polje". Dihhalno polje se nahaja znotraj magnetne sfere avričnega bitja in je polno magnetnih črt, ki potekajo od magnetnih točk v lipiki do materialnega telesa- začasnega, umrljivega človeka. Višji jaz torej vpliva na nižji jaz, saj preteklost, ki je zapisana v lipiki višjega jaza, ustvarja karmo nižjega jaza oz. osebnosti (SP,2003:4).

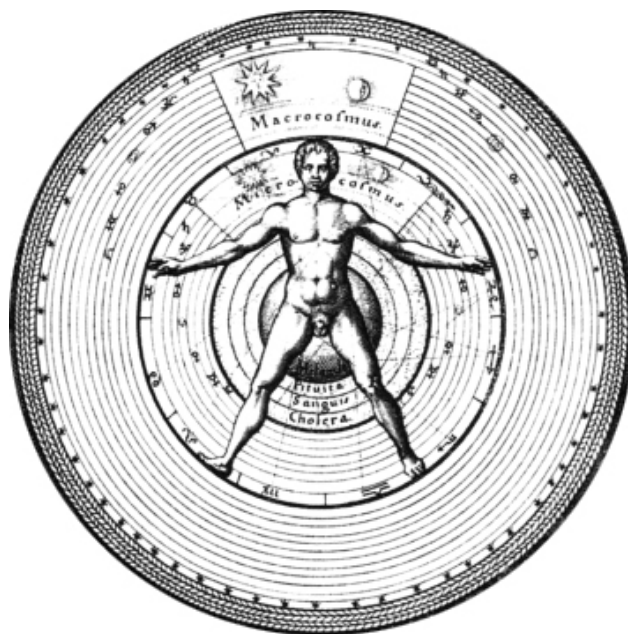
Osebnost je sestavljena iz štirih teles. Poleg »grobosnovnega« fizičnega telesa, ki se ga lahko dotaknemo in ga čutimo, jo sestavljajo tudi subtilnejša telesa, ki pa imajo različne, vendar med seboj povezane naloge. Naše vidno, materialno telo obkroža eterično ali vitalno telo, ki vodi in usmerja življenjski proces v materialnemu telesu. Okoli eteričnega in materialnega telesa, se razteza v malo večji razdalji nad njimi astralno telo. V tem telesu se manifestirajo naše želje in čustva, občutki privlačnosti in zavračanja, ki se izražajo navzven. Nato poznamo še mentalno telo, ki se nahaja v glavnem okoli glave in je vključeno v privlačenje in sevanje vseh sil, ki se nanašajo na naš mišljenjski proces. Ker pri večini ljudi ni še dovolj razvito, je težko govoriti o "telesu" kot takem, zato govorijo o »zmožnosti mišljenja«. Ko fizično telo umre, se tudi subtilnejša telesa po določenem času razgradijo in pustijo za seboj le karmični zapis - seštevek izkušenj, pridobljenih v življenju, ki se vrežejo v lipiko in vplivajo na naslednjo inkarnacijo mikrokozmosa. Mikrokozmos kasneje skozi rojstvo sprejme novo fizično podobo; proces

ponovnega rojevanja in umiranja - reinkarnacije pa se ponavlja toliko časa, dokler se naša zavest in želje ne prečistijo.

Zadnji aspekt mikrokozmosa je roža, praatom ali duhovna iskra. Ta roža se nahaja v centru mikrokozmosa v točki, ki se pokriva z zgornjim desnim srčnim prekatom in je zadnji delec mikrokozmosa, originalnega božanskega stanja in ki ne deluje pod vplivom sil, ki pripadajo dialektičnemu naravnemu redu, svetu časa in prostora. Reagira lahko le na prvobitni naravni božanski red, vendar vse dokler se ga ne dotaknejo božanske sile, ostaja speča, skrita, kakor seme. In kot seme vsebuje celoten načrt, celo matrico prvobitnega božanskega mikrokozmosa, ki čaka, da se ga dotakne božanski žarek. Šele takrat se bo s človekovo pomočjo sposoben razviti in tudi celoten mikrokozmos se bo sposoben obnoviti in vrniti v prvobitno božansko stanje. Obe življenjski polji obstajata in se nahajata v istem času in kraju, vendar jih dialektična osebnost, katere zavest je zasidrana v materiji, ne more zaznati, zato se je potrebno podati na pot osvobajanja. Potrebna je temeljna sprememba celotnega človeškega bitja, da bi se lahko razvila čutila, ki zaznavajo božanski red, telo pa bi postalo primerno za bivanje v drugačnem življenjskem polju. Tu nastopi proces transfiguracije.

Kdaj vstopi mikrokozmos v človeka in kdaj izstopi?

Pri treh mesecih, ko je bitje v maternici, vstopi v bitje mikrokozmos. Po 7. letih se razvije eterično, pri 14. astralno in pri 21. mentalno telo. Do 27 leta se nižji jaz oblikuje in dokončno dozori. Tri dni po smrti eterično telo zapusti fizično telo, nato pa ga zapustijo še preostala telesa. Mikrokozmos gre v »onostranstvo«, kjer nastane vakuum, nato se mikrokozmos s svojim impulzom transformira v novo osebnost.

Slika 4.2.: R.Fludd, *Utriusque Cosmi Historia: Prikaz mikro in makrokozmosa*
(VIR: Yates,1972:111)

4.2.3. Transfiguracija kot alkimistični proces

Sen o transmutaciji osnovnih kovin v zlato je že od nekdanj buril domišljijo, zato je "osnovna ideja, ki so jo zagovarjale alkimistične teorije, da so vsi metali (in vse forme) enakega izvora in se proizvajajo z evolucijskim procesom. DUŠA vseh je ena in edina, zatorej je telo - zunanja oblika samo način manifestacije duše, je tranzitorna in se zato ena oblika lahko transmutira v drugo." (Redgrove,5). Stari alkimisti so poskušali priti do zaključkov o enosti form s teoretičnimi metodami in njihovo veljavnost dokazovati z brezuspešnim izvajanjem eksperimentov. Moderna znanost pa poskuša z eksperimentalnimi metodami doseči idejo enosti fizičnega vesolja.

Proces transfiguracije je t.i. alkimistični proces in je veliko več kot le mistični ali metafizični proces, ki poteka na vseh nivojih človekovega tako dušnega kot fizičnega dela. Vendar se za razliko od alkimije, ki je bila zunanja, proces transfiguracije dogaja znotraj človeškega telesa. Transfiguracija je dolgotrajen proces, v katerem se zamenja

osebnost v mikrokozmosu. Proces se začne s temeljnim preobratom, ko človek zavestno spozna omejenosti tozemeljskega življenja in pri svojem ravnanju opusti egocentrične težnje, ki mikrokozmos priklepajo na materialni dialektični svet. »Prizadeva si, da se ne bi več odzival na impulze avričnega bitja, višjega jaza...zato tem silam ne daje več hrane, temveč nevtralizira svoje želje in svoje samopotrjevanje« (SP5,2003:7). Nevtralizacija pa ne pomeni namerne potlačitve dialektike - nagonov, upiranja proti egocentričnemu prizadevanju, brezbržnosti ali askeze. Nevtralizacija jaza mora postati notranja potreba človeka in pomeni opuščanje dialektike. Ko človek nevtralizira stališča »za in proti«, nevtralizira vsako željo in »kot varovalni plašč se bo nadenj spustil mir« (SP5,2003:8). Za razumevanje takšnega radikalnega procesa se je potrebno spomniti, da je človekovo telo skupaj z materialnim, eteričnim, astralnim, metalnim slojem živo s pomočjo substanc, ki jih vnaša vase po prebavnem in dihalnem sistemu. Kvaliteta hrane, ki jo vnašamo, je determinirana z zavestjo in tudi bolj subtilne substance se vnašajo v telo direktno do sistema čakrer. Ko se človek nevtralizira in se razvije čistost svete želje, se v srcu odpira roža, ki je sposobna absorbirati in privlačiti eterične, astralne in mentalne substance prvobitnega božanskega naravnega reda t.i. moči duha, svetega grala. Takšen proces se začne s temeljnim preobratom, ki ga v MŠZRK imenujejo proces endure. »To je proces, ki ga sv.Pavel imenuje *dnevno umiranje*, je temeljni preobrat, usmeritev h gnozi. Če začnemo s procesom endure, se v mikrokozmičnem bitju postopoma razvije tisti povsem *drugi* in se potem znova rodi« (SP10,2003:11). Na ta način človek postaja vse manj »jaz-centričen« in vse bolj »rožno-centričen«, s transmutacijo in sevanjem božanskih energij pa se je roža vse bolj sposobna razvijati in rasti. Okoli nje nastane nova forma iz čistih eteričnih, astralnih in mentalnih substanc duha, ki so osnova transfiguracije. Skozi molitev mikrokozmos ponovno najde stik s svetlečo enostjo in se združi z božanskim principom, kar pomeni zmaga nad smrtjo za vedno.

4.3. Raziskovalno metodološki okvir

Poskušala sem razumeti, kakšen nauk MŠZRK pri nas ponuja svojim učencem in na kakšen način pridobivajo novice. Nisem poznala nikogar, ki bi se ukvarjal z njihovo

filozofijo. Pred leti sem sicer spoznala gospo D., ki je le bežno omenila, da jo obiskuje, vendar je ob mojem poizvedovanju, da bi mi kaj več povedala o njej, ostala bolj redkobesedna in zadržana. Ob prebiranju literature o novih religijskih gibanjih me je spodbudilo, kar je bilo napisanega o njih. Poleg različnih novodobnih gibanj in skupnosti, ki sem jih še kot najstnica rada obiskovala in katerih filozofija je plavala v energetskih vodah, je Rožni križ ponujal neko povsem novo dimenzijo. Na eni strani tako preprost pristop, nekaj, kar nam ni tuje in nerazumljivo, na drugi strani pa zanimivo kombinacijo različnih vzhodnjaških nauk. Ko sem se odločila, da jih končno obiščem, sem se spomnila na gospo D., prepričana, da mi bo z veseljem kaj povedala o RK. Ker sva imeli skupnega prijatelja, se mi srečanje z njo ni zdelo nemogoče, pa vendar! Telefonski razgovor je minil hitro in neuspešno, saj je D. brez kakršnegakoli pojasnila prekinila zvezo. Nadaljnji poskusi, da bi se z njo pogovorila po telefonu, so bili zaman, tako me je prvotna zagnanost, da bo šlo gladko, hitro minila. Kljub temu sem se odločila, da grem na seminar in presodim, kaj je tako skrivnostnega pri »njih doma«, da ni vredno nikakršnega pojasnjevanja.

4.3.1. Težave pri preučevanju

Seminar sem obiskovala dvakrat v jesenskem in spomladanskem času. Ker jesenskih predavanj nisem obiskovala od začetka in ker nisem bila prisotna na vseh predavanjih, ne morem primerjati niti obeh seminarjev niti dinamike obeh skupin. V jesenskem času sem začela obiskovati predavanja nekje na polovici seminarja. Moji občutki so bili zelo mešani in pustili so me dokaj mlačno, ravnodušno in nepotešeno, saj nisem ničesar razumela. Milijon vprašanj me je gnalo, milijon, in to kar naenkrat, saj nisem dobila nikakršnega konkretnega odgovora. Pričakovala sem nekaj povsem drugega. Če pomislim, pravzaprav niti ne vem kaj, vendar je bil prvi vtis *»preveč bled, tih, miren in za moj okus neoseben«* (preveč subjektiven za nekoga, ki naj bi podal objektivne poglede na neko skupino). Gnalo me je, da vstanem in odidem. Ker sem sama otrok nove generacije, sem pričakovala nekakšno ekshibicijo v vsem tem - a je ni bilo. Res, da nisem pričakovala, da nas bodo kar naenkrat zbombardirali z besedami o spiritualizmu,

skrivnostih kabale in ostalo »šund« literaturo, medtem ko bi nas pričakali z odprtimi rokami in blaženimi nasmeški na obrazih, ki razkrivajo njihovo srečo in skrivnosti védenja (ki ga mi - navadni, še nimamo). Vendar vse, kar je bilo, je bila -»*silentium post clamures*«- moteča tišina. Ljudje smo presenetljivo radovedni in bi v vsej tej radovedni otroškosti radi vse, in to vse - naenkrat. Vendar nam MŠZRK ponuja vse prej kot kakšen "instant" napitek. Navsezadnje je to šola, ki uči o misterijskih znanjih in nam logična razlaga po tej strani ne omogoča nekega družboslovnega odkritja. Potrebno je bilo spustiti vse ozke poglede, s katerimi manipuliramo, in se prepustiti nauku. Po dolgem premlevanju in skorajšnjem odnehanju sem sklenila, da si dam še eno možnost in se udeležim njihovih spomladanskih predavanj od začetka do konca. Tako sem tudi storila. Sprijaznjena z dejstvom, da mi nihče izmed njih ne bo pogledal v skodelico s kavno usedlino, izpisal magično formulo na list papirja ali izmeril moč vetreca, ki pihlja okrog mojega telesa, sem se prepustila tistemu, kar so nam imeli povedati.

Prvotna ideja, da bom preučevala MŠZRK kot skupnost z vsemi praksami, ki jih izvajajo, in osebnimi izkustvi, na podlagi obiskov njihovega centra ter na ta način vzpostavila stike in interakcijo z njimi za morebitno bodoče sodelovanje v intervjujih, je takoj padla v vodo. Oseba, ki se je študijsko ukvarjala z MŠZRK, me je vnaprej opozorila, da bo izpeljava morebitnih intervjujev morda neuspešna in je bilo potrebno ubrati drugačno pot, zato sem vsa predavanja in vprašanja beležila kar med samimi predavanji. Namreč, pot do spoznanja MŠZRK je relativno dolgotrajen proces, ki se ne dogaja na očeh javnosti, zato vključitev v skupino in vpogled v to »kar se dogaja znotraj«, ni mogoča oz. je omogočena le tistim, ki začitijo klic, razumejo in sprejmejo ideje MŠZRK ter se želijo podati na pot vrnitve v božansko. Ravno tako ne morem govoriti o kakšnih skrivnih seansah ali prepovedanih rečeh, ki se dogajajo zunaj pogleda javnosti. Namreč vsak, ki ga zanimajo cilji in metode delovanja MŠZRK, lahko sodeluje na javnih predavanjih, torej v zunanjem vidiku delovanja; na razpolago ima bogato literaturo, ki je sicer težko dostopna v slovenskih knjižnicah ali pa je sploh ni, a jo je mogoče kupiti v njihovem Centru. Notranji vidik delovanja pa se dotika doživljanja posameznikovega osebnega izkustva na duhovni poti, ki je za vsakogar drugačna in edinstvena. Ker je duhovna pot – pot sprememb, ki »...s seboj prinaša določene

spremembe človekovega bitja in doseganje posebnih psihičnih in duhovnih stanj...« (Dietzfelbinger,1999:154), je nekdo, ki ne hodi po njej in tega ne doživlja, ne more razumeti.

Na obiskih seminarja sem imela možnost, tako kot ostali prisotni, poslušati, sodelovati in spremljati »razvojne faze« svoje osebnosti in ostalih kolegov. Kdo izmed prisotnih je bil učenec, vajenec ali radovednež, sem lahko le ugibala, saj tišina, ki jo oddajajo iz etične strani, ovira vsakršno zbližanje, razen fizičnega. Po enem izmed seminarjskih večerov sem pristopila k predavateljem, se jim predstavila, jim razložila, zakaj sem prisotna in jih prosila za sodelovanje. Odziv ni bil ravno pozitiven, vendar je bil čas najboljša rešitev, saj sem morala počakati na privolitev predstojnih organov iz uprave. Na naslednjem predavanju sem dobila privolitev za intervju, ki pa naj bi se zgodil komaj po dokončanem seminarju, vendar kasneje do dejanske realizacije tega intervjuja ni prišlo. V času trajanja seminarja sem uspela napraviti le dva intervjuja, z Leom in Tihijem, ki sta učenca MŠZRK. Kot je običajna praksa, sem pri raziskovalnem postopku upoštevala etiko anonimnosti, in so vsa imena izmišljena.

4.3.2. Potek in opis predavanj

Prostor, v katerem so potekala predavanja, predprostor oz. preddverje, kot ga imenujejo, je bil opremljeno minimalistično. Pred vhodom v preddverje je bilo napisanih nekaj modrih stavkov o tišini. Bele stene brez odvečnih in nepotrebnih predmetov in okraskov, brez božjih ikon na zidovih, le nekoliko slik z mitološko tematiko (slika lotosa, babilonskega stolpa, egipčanskega Feniksa, brez dodanih vonjav...ipd). Na eni strani so bili postavljeni leseni stoli za poslušalce, na nasprotni strani pa so sedeli štirje predavatelji. Na prvem predavanju nas je bilo prisotnih okoli 25; od tega nas je bilo le 1/5 mlajših od 30 let, preostali pa so bili stari okrog 50 in več let. Svežina mladih je bila zelo očitna in dobrodošla, na splošno pa je bila interakcija med učenci zelo dinamična. Nasproti preddverja so bila še ena vrata, ki so vodila v tempelj, a so za nas ostala zaprta. Ljudje, ki so predavali, so bili preprosti in tihi, izstopal ni nihče. Skratka, popolnoma brez

dodanega kiča. Belina, belina, belina...nekako tako, kot bi morala izgledati naša duša - bela, čista, preprosta in prepustna. V tišini so se ljudje zbrali in s koncentracijo poskušali ustvariti nekakšno posebno vzdušje - "višje prisotnosti".

Seminar je potekal v obliki predavanj enkrat tedensko ob istih dnevih, na istem mestu in vselej ob isti uri, bila so neobvezna²⁰ in brezplačna. Razdeljena so bila na 12 sklopov oz. t.i. pisem. Predavanja so dosledno sledila neki začrtani strukturi, se pravi, da so predavatelji brez kakršnihkoli improvizacij brali vnaprej pripravljen tekst oz. pisma, kar je trajalo približno eno uro in je bil zato ta prvi del vselej enak. Vsako pismo, ki ga je bilo mogoče kupiti po koncu predavanja, je obravnavalo določeno tematiko, ki so nam jo učenci šole poskušali podrobneje predstaviti. Na ta način so nas poskušali postopoma seznanjati s filozofijo, potjo, ciljem in razmišljanji MŠZRK. Zanimivejši je bil drugi del predavanj, ko so se pri razjasnjevanju novih pojmov vključevali s svojimi vprašanji in razmišljanji prisotni, večinoma novinci. Tisti, ki pa so ostajali tihi in mirni, pa so pripadali bodisi vajencem MŠZRK ali pa le tišjim novincem. V sodelovanju s prisotnimi, skozi diskusijo, smo na interaktiven način prihajali do skupnih ugotovitev, razumevanja, morebitnega odpravljanja nejasnosti in pojasnjevanja jedra tistega, kar šola uči. Kasneje sem ugotovila, da je potrebno za okvirno razumevanje te filozofije biti prisoten na vseh predavanjih, saj se le-ta nadgrajujejo. Spraševati o tem, kaj je npr. mikrokozmos na npr. šestem predavanju, se zdi sila nesmiselno, saj so o tem govorili ves čas. Če želiš slediti temu novemu učečemu konceptu, je potrebna prisotnost in posluh.

Predavanja so zajemala naslednje teme:

1. Prvotno božansko seme v človeku
2. Spoznanje sebe in dveh naravnih redov
3. Dvoje življenjskih polj (1.del)
4. Dvoje življenjskih polj (2.del)
5. Mikrokozmos in osebnost
6. Naloga zemeljske osebnosti

²⁰ Z neobveznim mislim na to, da ni bilo potrebno podpisovati svoje prisotnosti, lahko je prišel kdorkoli in vsakokratna udeležnost ni bila pogoj za obisk seminarja.

7. Nekatere zahteve na poti in endura
8. Prva molitev, transfiguracija
9. Transfiguracija (2), alkimični proces
10. Sile prevare, pot osvobajanja
11. Univerzalni nauk, Biblija
12. Učenčeva pot v polju sil Duhovne šole

Nekaj začetnih predavanj je bilo izredno razgibanih, vendar nekoliko kaotičnih. Vsi smo »predalčkali«, kar smo »zaužili«, bodisi s tihim tuhtanjem ali glasno razpravo. Nemalokrat so se debate kolegov učencev v zanesenosti spreobrile v burne diskusije, rožni križarji pa so jih s svojo umirjeno razsodnostjo ustavljali in pojasnjevali, da nismo tu zaradi tega. Teme, ki smo jih obravnavali, so kolegi radi gledali iz praktičnih zornih kotov svojih življenj. Mnogi so se »našli« v odgovorih, ki so nam jih predavatelji na nevsiljiv način »plasilali«. Križanje različnih filozofij, ki se prepletajo v naukih MŠZRK, pa je pri kolegih vzbudilo interes.

Predavatelji se niso izgubljali v razglabljanju zgodovinskih dejstev nastanka rožnega križa. Skozi pogovore z njimi sem opazila očitno pomanjkanje informiranosti o ozadju RK, ki se je godilo pred bratoma Lene. Kar je bilo za njih pomembno, je bilo prebujanje »skritega principa«. Namesto v Boga, iskalci verjamejo, da je spoznanje oz. gnoza izvor vsega, v njej je zajeta ljubezen, modrost, moč in svetloba uma. Pogoste citate iz Biblije so pojasnjevali na simboličen način, skozi krščansko ideologijo, ki nam je najbližja, in je prispodobe iz Svetega pisma treba razkriti na način univerzalnosti v razumevanju.. *»Skozi Biblijo dobiš občutek za univerzalnost. Čeprav je pomen zabrisan, je potrebno brati med vrsticami, saj se univerzalne resnice ne da zapisati, niti izreči« (ZP,2004)*. Pravzaprav pa niti ni pomembno, ali bi brali iz Upanišad, Ved, Egipčanskih spisov...saj univerzalno modrost zasledimo v vseh svetih spisih. *»Univerzalna modrost je sila, ki je razodevajoča, vedno prisotna in brez omejitev v tej zavesti.« (ZP,2004)*, zato se nahaja nad prostorom in časom in obstaja kot vseobsežna gnoza. Zgodba o Kristusu je zgodba razodevanja resnice, lahko bi ga imenovali veliki duh Manitu, Dao,...kakorkoli, Kristus je le eden od

hierofantov, kot sta bila tudi Buda ali prerok Mohamed, zato te osebe služijo le kot prispedobe za uresničitev poti MŠZRK.

Če nam nekatere ezoterične šole ponujajo "odrešitev", ki se jo po njihovem doseže z različnimi tehnikami, metodami²¹, vajami... v MŠZRK ni nikakršnih fizičnih ali psihičnih tehnik, metod ali napotkov, s katerimi si posameznik lahko pomaga, da bi pospešil svojo duhovno rast. MŠZRK obstaja le kot žarišče oz. polje moči Duha in na ta način daje podporo za hojo po poti in usmerja duhovno rast posameznika. Proces transfiguracije pride kasneje sam po sebi in se ga ne da izsiliti. Sama pot je namenjena vsakemu posamezniku posebej in je neponovljiva, zatorej edinstvena. Temelji na lastnem izkustvu, ki se ga ne da pojasniti, ne ubesediti in ne orisati.

4.4. Opravljanje tempeljske službe / Sveti tempelj

Nekje na sredi predavanj so predavatelji prvič spregovorili o tempeljskih službah za javnost in nas povabili, da se je udeležimo. V večernih urah smo se zbrali v prostorih MŠZRK, kjer so tudi potekala predavanja. V preddverju smo se v tišini posedli, vrata templja, ki so nam bila toliko časa zaprta, pa so bila tokrat na široko odprta. Ljudje so posamezno vstajali in vstopali v tempelj. Opazila sem nekaj znanih obrazov še iz obiskovanja predavanj v jesenskem času, nekaj nas je bilo tečajnikov, prevladovali pa so

²¹ Omenjene metode, ki so jih nekoč uporabljale misterijske šole, nikakor niso več primerne za današnjega človeka. *Metoda »cepitve osebnosti«* je "duhovna smer z Daljnega vzhoda" in se je uporabljala zaradi ločevanja višjih in nižjih aspektov zavesti. " S pomočjo okultnih praktik hoče človek t.i. višji jaz razrešiti sidra grobosnovnega telesa in pripadajočega nižjega eteričnega dvojnika, da bi potem z višjimi oblikami osebnosti (mentalnim telesom ter astralnim telesom kot nosilcem zavesti) prišel v svetlobno polje dušnega človeštva." (Brošura,1999:4). *Metoda »kulture osebnosti«* pa naj bi nastala na osnovi egipčanskih in grških misterijev, katere cilj je "kultiviranje in izboljšanje nepopolne osebnosti, da bi se s pomočjo metode očiščevanja in oplemenitve dosegla višja zavest« . Metoda cepitve osebnosti se nanaša na osvoboditev "izven telesa", medtem ko se kultura osebnosti dogaja v telesu samem. Obe metodi sta že več kot tisoč let stari, vendar sta za današnjega človeka (v današnjih spremenjenih klimatskih in telesnih pogojih) predvsem neprimerni in kot sami pravijo, uporaba teh metod praktikanta ne pelje v svetlobno polje, temveč v sfero animalne narave, kar pa nikakor ne more imeti pozitivnih posledic, niti ne pripomore k odvezanosti od snovi.

resnobni križarji. Presenetilo me je število mladih, čeprav bi rekla, da je bila starost v povprečju okrog 45 let. Bel velik prostor, v katerem se je opravljala tempeljska služba, bi lahko sprejel približno 150 ljudi, tokrat nas je bilo prisotnih okrog 70. Iz preddverja je bilo v tempelj videti nekoliko privzdignjen oder in gromozanski zlati križ z vrtnico v sredini, ki je bil prikovan na steno templja. Na odru je bil postavljen govorniški pult, na mizi je bilo odprto Sveto pismo, poleg simbolnih predmetov pa je bilo razen križa z vrtnico videti še sedmeroglavi svečnik, vaze, polne rož, in Hermesovo palico. Stoli so bili postavljeni na levi in desni strani. Iz templja se je v preddverje slišalo igranje klavirja, vse dokler se slednji ni usedel na svoje mesto. Starejša ženska je vstopajoče usmerjala na svoja mesta, enega zraven drugega, na stolih pa so bile položene pesmarice z naslovom Tempeljske pesmi. Nato so se vrata templja zaprla. V nekoliko resnobnem ozračju smo sedeli v vzvišeni tišini in čakali. V templju je bilo še dvoje vrat, ki so vodila v druge prostore in skozi leva sta prikorakala moški in ženska, ki sta vodila službo. Najprej je stopila na oder ženska in začela z nagovorom: "*V imenu Očeta in Sina in Svetega duha, amen*". Njen del tempeljske službe je zajemal branje iz evangelija, katerega namen je, da se učenec poveže z božjo silo. Zatem je sledila zopet tišina, igranje na klavirju, nato je na oder stopil moški, ki je predaval določeno temo, namen katerega je, da učenec skozi različno tematiko besedil spozna vsebino poti. Odnos med spoloma pojasnjujejo skozi sodelovanje med Duhom in Dušo. Različna polarizacija med njima se kaže skozi aktivnost moškega in pasivnost ženske v biološkem smislu, čeprav se v finotvornih telesih ti dve funkciji izmenjavata (Dietzfelbinger,1999:99). Ženska razvija občutke in spodbuja mišljenje, medtem ko moški spodbuja občutke in razvija mišljenje, kar odgovarja polarnosti med srcem in glavo. Nasprotni pol je vselej latentno prisoten v vsakem človeku, vendar ni ozaveščen, zato skozi duhovno popotovanje na alkimistični poroki med kraljem in kraljico ponovno postaneta delujoča. Oba dejavnika – Duh in Duša oživita in skozi transfigurirano osebnost postaneta bipolarna ter predstavljata avtarkično²² dvoenotnost.

²² Tako kot obstajajo telesne, biološke razlike med spoloma, tako obstajajo razlike v njihovih duševnih in duhovnih obličjih. Avtarkični človek se izraža kot duhovni, avtarkični »moški« in kot duhovna avtarkična »ženska«, ki lahko svobodno sodelujeta, kar imenujejo kozmična dvoenost (več o tem, Rijckenborgh: Elementarna filozofija modernega rožnega križa).

Na koncu smo vsi skupaj vstali in ob spremljavi klavirja zapeli pesem iz pesmarice - „..oooo... Gnoza, Gnoza...”. RK pravijo, da je péta beseda močna vibracija, njena moč pa tolikšna, kolikršno je razumevanje tistega, ki jo poje. Ko učenec sprejme to silo in se poveže s celo skupino, jo skozi pesem tudi odda, kar privede do zlitja cele skupine v eno. Molitev, po njihovem mnenju, razume le tisti, ki hodi po poti. Pomembna je zaradi povezave praatoma v žarišču; več ljudi ko je skupaj, kot v duhovni šoli, lažje je stopiti v kontakt s samim seboj. Ker je cilj molitve povezava človeka z duhovnim svetom, je predpogoj utišanje egocentričnosti bitja, ki onemogoča silnicam Duha, da bi postale dejavne v človeku. “Molitev mora postati del našega vsakdana, vsakega trenutka – postati mora naše dihanje. Potrebno je dati vse od sebe in se prepustiti silam. Kristus mora rasti, jaz pa se manjšati”(ZP,2004).

»Tempeljska služba je sestavljena iz ritualov, ki jih praviloma izgovarja ženska, iz govora, ki ga prebira moški, ter iz glasbe in petja. Ritual se obrača poslušalčevemu srcu in njegovim občutkom in v glavnem vsebuje citate iz univerzalne modrosti, svetih spisov vseh časov in deluje predvsem preko slik, simbolov in poezije. Govor obdeluje določeni aspekt »univerzalnih naukov« v filozofsko-pojmovni obliki in se obrača razumu – človekovi glavi. Glasba pa je usklajena z ritualom in govorom in ju podpira« (Dietzfelbinger,1999:151).

Prisotna simbolika spominja učenca, da je njegova lastna osebnost tempelj, v katerem njegovo resnično bistvo – Duh trenutno ne more prebivati, zato je s pomočjo transfiguracije osebnosti potrebno zrušiti stari tempelj in zgraditi novega, v katerem bo lahko neovirano prebival novorojeni človek. RK pravijo, da niso prostozidarji, saj so le-ti drugače organizirani znotraj in navzven. Prostozidarji so le v tem smislu, da izgradnja poteka po božjem planu v samem sebi, z močmi, ki pravijo, da niso od tega sveta, zato vsak človek gradi svoj tempelj - svojo hišo Sanctum Spiritus, ki bo nekoč primeren dom za bivanje novorojenega človeka.

Tempeljska služba, ki sem ji prisostvovala, je trajala približno eno uro. Nobenih obredov, nikakršnih »anomalij«, prav po križarsko resnobno in skrbno kakor smo prišli v tempelj, tako iz njega tudi odšli – eden za drugim, po vrsti, in zopet v tišini sedli na stole v preddverju. Presenetilo me je, da glede na to, da so bili prisotni večinoma križarji, je

njihov način komunikacije bolj neosebne narave. Vsak zase hodi po poti naprej, pa vendar - vsi skupaj.

4.5. Notranji in zunanji vidik šole

"Misterijske šole so ponujale o svojem nastanku določene predstave, v katerih najdemo ključ za razumevanje sveta. Učile so, da je človeštvo duhovno-dušni organizem, v katerem se, kakor v vsakem posamezniku, lahko pokažejo duhovno-dušne izkušnje. Če in kako se pokažejo, je odvisno od duhovno-dušnega razvoja v kozmosu, a tudi v »organizmu« človeštva" (Dietzfelbinger,2002:224). Izkušnje sprožijo impulzi kozmičnega duha. Da bi ti impulzi lahko začeli delovati, je potrebno ločevati med notranjim in zunanjim vidikom misterijskih šol. Notranji vidik se nanaša na duhovno pot posameznikov, medtem ko zunanji vidik temelji na izgradnji formalne organizacije, katere namen je povezati posameznike z učenjem misterijskih modrosti, da bi lahko sami stopili na duhovno pot (Dietzfelbinger, 2002:225).

Predpogoj za uresničevanje duhovne poti in cilja je učenčeva stanovitna zrelost, ko se človek skozi izkušnje, ki so zbrane v njegovem mikrokozmosu, zave slutnje, izražene kot skrito *hrepenenje po enotnosti s svetom Duha*. Takšno hrepenenje izhaja iz domotožja po njegovem resničnem duhovnem svetu, in močnejše kot je, večje so možnosti, da človek zdrži na poti, ki je determinirana tudi z zunanjimi ovirami tozemeljskega življenja in smernicami, ki mu jih vsiljuje/narekuje družba. Duhovna pot RK ni le subjektivna, saj temelji na vpoklicanosti celotnega človeštva in v svojem načelu ni nova, saj se sklada s potmi, ki so jih že mnogo prej stare šole misterijev poskušale pokazati ljudem, ki so dovzetni za to. »Pot vodi najprej k temeljitemu samospoznanju, k objektivnemu prepoznanju lastnega bitja in življenja v tem svetu. To je osnova za življenjski obrat, za usmeritev k duhovni luči Gnoze« (SP2,2003:2). Samospoznanje je notranja pot, ki jo doživljajo in izkušajo in ne pomeni nekakšnega navideznega napredovanja v smislu razvijanja sposobnosti za kvalitetnejše in lepše življenje, ki ga lahko doseže z meditativnimi, astrološkimi, psihološkimi tehnikami in vajami. Pot samospoznanja po eni

strani prikazuje notranjo rast, po drugi pa odmiranje egocentrične osebnosti. Bolj ko človek razkraja svoje samopotrjujoče bitje in postopoma začne izginjati navidezna identiteta, bolj se v njem začnejo prebujati do sedaj čisto neznane lastnosti in se razvija nova identiteta, zgrajena iz silnic Duha. »Na duhovni poti se celotno človekovo bitje spreminja tudi v telesno-fiziološkem²³ smislu;...spreminja se kri in njena sestava, aktivnost žlez z notranjim izločanjem in delovanje hormonov, kot tudi sestava in smer živčnih tokov, ki so v neposredni povezavi z zavestjo oz. z mišljenjem...« (Dietzfelbinger,1999:129). Tako poleg subjektivnih sprememb in izkušenj govorijo tudi o objektivnih spremembah, katerih vplivi so najprej očitni v srcu in nato vplivajo na spremembe celotne telesne materije (ibid:130).

Učenec gre na duhovni poti skozi štiri faze:

1. faza je uvid oz. praspomin, ko posameznik postane zavesten stanja, v katerem se nahaja;
2. faza je hrepenenje po odrešitvi, ki jo označuje stanje nevtralnosti;
3. faza je samopredaja
4. faza je nov način življenja
5. faza je ozaveščenost

Chatarose de Petri in Jan van Rijckenborgh sta opisala sedem stopenj duhovne poti in sedem psihičnih in fizičnih stanj, skozi katere gre posameznik, in se dosledno nadgrajujejo skozi proces transfiguracije. Prve dve stopnji predstavljata zunanji vidik šole, medtem ko se v tretji stopnji začne notranji vidik delovanja šole misterijev in resnična preobrazba posameznika.

²³ Ta tema je podrobneje predstavljena v knjigi »Prihajajoči novi človek«, avtorja Jan van Rijckenborgha.

	7 stopenj duhovne poti	7 psihičnih/fizičnih stanj
1.	novi znanje, rojstvo nove sposobnosti mišljenja	pripravljalno učenčevstvo
2.	zavestna skupnost z Gospodom; nadaljni razvoj nove sposobnosti mišljenja preko novega žarčenja srca: razmišljanje s srcem	izpovedno učenčevstvo, ki mu sledi poskusno učenčevstvo
3.	razcvet novega bitja volje, nastanek novega čutnega telesa	šola višje zavesti
4.	novi delovanje glave, srca in volje, ki zahteva novo delovanje v življenju: rojstvo novega eteričnega telesa	eklezija
5.	rojstvo novega materialnega telesa	sveti gral
6.	združenje nove osebnosti z duhovno dušo	zlata glava
7.	združenje nove osebnosti z Božanskim Duhom: prevladovanje	transfigurirana osebnost – človek, ki živi iz sile Duha in s silo Ljubezni deluje na celotno človeštvo

Tabela 4.5.: Sedem stopenj posvetitve (VIR: prirejeno po Dietzfelbingerju, 1999:126)

Na sedemstopenjski poti razvoja resničnega sebstva, po kateri gre učenec, ima na razpolago osvobodilne moči duhovno-dušnega polja, nauke in podporo skupine. Ker je novak na duhovni poti v razodevanju svojega resničnega sebstva še »v embrionalnem stanju, potrebuje za razvoj materinsko polje, vse dokler se ne rodi in odraste, ko bo lahko samostojno sprejemal moči kozmičnega polja Duha« (Dietzfelbinger, 1999:142). Šola mu na poti samorazvoja nudi vso podporo izkušenejših, duhovno izpolnjenih pionirjev, ki se preko izgovorjenih in pisanih besed, simbolov in ritualov dotikajo novinceve zavesti. Skozi postopno sprejemanje nauka o telesu, duši, Duhu..., se učenec začne zavedati pomembnosti kvalitete vnašanja hrane v njegovo telo, od katere je odvisna njegova zavest, občutki, misli,...zato se od njega pričakuje, da bo udeležil določene spremembe, kot so vegetarianski način prehranjevanja, odpoved tobaku, alkoholu, narkotikom in

drugim stimulansom, ki z umetnimi zunanjimi spodbudami izkrivljajo zavestno dožemanje in povezovanje z Duhom (ibid:148).

Podpora skupine je eden najpomembnejših pomočnikov na duhovni poti, saj s svojo strukturo nudi varno zavetje pred silnicami, ki prodirajo od zunaj in s svojim delovanjem skrbi za ravnovesje. V skupini se preko polja moči in učenja učenci povezujejo, pogovarjajo in družijo med seboj ter nudijo pomoč tistim, ki so na tej poti v dvomih. Učenci skupaj duhovno rastejo. V ta namen člani MŠZRK opravljajo tempeljske službe, organizirajo konference in drugačne oblike srečevanja, na primer v obliki individualnih razgovorov, piknikov, družabnih srečanj ipd. Konferenčne službe organizirajo med vikendi; na njih se zbere veliko število ljudi in so zato najintenzivnejša oblika doživljanja skupine. Skupaj preživeti čas, pogovori, sprehodi,...«so usmerjeni na sprejemanje, predelovanje in posredovanje duhovne moči» (Dietzfelbinger,1999:154). Z zunanjo tišino učenci vzpostavljajo notranjo tišino, ki je predpogoj za uresničevanje duhovne moči.

Pri povpraševanju o pomembnosti zunanje strukture MŠZRK za učenčevo notranjo duhovno pot je Tihi v pojasnilo odgovoril, da je od šole odvisno napredovanje posameznika. *»Tisti, ki se odloči za učenčevstvo, se odloči iz notranje nuje po ozaveščanju, osvobajanju od materialnega sveta in želje po duhovni rasti. Zato je razumljivo, da želi biti čim večkrat prisoten v takšnem polju, kot ga ustvarja skupina učencev šole. Konference so posebno doživetje, ki trajajo 2 dni ob koncu tedna, približno 30 ur. Na takšnih konferencah odmisliš stvari, ki te v vsakdanjem življenju zaposlujejo. Skoncentriran si na najbolj notranje dogajanje v samem sebi, in se lahko v miru poglobljaš. Poleg tega pa se »ustvarja polje«, ki doživlja dinamiko. Človek lahko hitro izgubi trdnost (hitro ga zaposlijo običajne stvari v vsakdanu), zato prisotnost na konferencah za nekoga, ki želi doseči duhovno rast, ni vprašljiva. Spremembe v človeku se začnejo od tistega trenutka, ko je izpostavljen intenzivnejšemu žarčenju « (Tihi).*

Če je torej naloga šole podpora posamezniku na duhovni poti, je posameznikova naloga, da ustvari primerne pogoje za razvoj praatoma in po božjem načrtu uresniči pravo učlovečenje. Ko človek začuti klic, se ga dotakne magnetna sila gnostičnega sevanja, ki pomeni možnost za odrešitve od dialektike s pomočjo temeljnega preobrata.

Tabela 4.5.: Primerjava med nauki MŠZRK in rimskokatoliško cerkvijo

MŠZRK	RKC
Učenje šole – univerzalno znanje je dostopno vsem, ni avtoritet (vsak v lastni samoavtoriteti hodi po notranji poti duhovnega rojevanja).	Dobivanje napotkov – kaj je prav in kaj ne, od duhovnikov, škofov. Dvomiti v to, kar reče škof ali papež, je greh proti svetemu Duhu.
Človek je dvojno bitje – po božjem počelu je mikrokozmos z monado (spečo); po naravi pa je naravnorojeni človek, osebnost, ki je umrljiva in enkratna. Inkarnira se mikrokozmos.	Človek je stvarstvo Boga, je enkratna pojava (živi le enkrat), reinkarnacija je poganstvo.
Za časa življenja človek pridobiva, obuja večnost – božansko dušo. Po smrti ne pride v »nebesa« - večnost, temveč je to onostranstvo le finejša polovica tega sveta. Če človek v življenju ne spelje potrebnih sprememb – alkimije, ne gre v božje področje, ampak v onostranstvo in sledi procesu smrti. Vsak mora postati to, kar je bil Jezus, in iti njegovo pot. Ker avtomatično nihče ni s svojo žrtvijo odkupljen, se mora Jezus roditi v posameznikovem srcu.	To življenje je priprava za večnost, ki naj bi nas čakala po smrti: nebesa, pekel, vice. Jezus naj bi nas odkupil s svojo žrtvijo od greha, zato lahko z dobroto pridemo v nebesa.
Dva naravna reda. Ta svet je padli nebožji red.	Ta svet je Božji svet; narava je ogledalo Boga.
Poglabljanje, ni obredov, ni malikovanja, je zgolj notranje posvečevanje.	Molitve, obredi, zakramenti, malikovanje (čeprav pravijo, da to ni)
Človeku iskalcu je ponujena metoda transfiguracije, s katero opusti egocentričnost duše in postane božanski človek, ki je nesmrten po duši in telesu in s tem osvobojen zakona ponovnega utelešanja.	Človek ne postane nesmrten, temveč ga po smrti čaka večno življenje, ker nas je Jezus na križu odrešil. S tem nas RKC postavlja v onostranstvo, ki pa je minljivo.
Vse primerjave med MŠZRK in RKC so odveč, kajti MŠZRK in RKC razen krščanskega izročila nimata ničesar skupnega. Pri enih o Jezusu govorijo, pri drugih Jezusu sledijo in ga v vsakodnevnem življenju izpričujejo.	

6. PREVERJANJE HIPOTEZ IN ZAKLJUČEK

1. MŠZRK je novo religijsko gibanje z ezoterično tradicijo, za katero je značilen sinkretizem vzhodne in zahodne miselnosti, kar je eden od poglavitnih razlogov, da se posamezniki prepoznavajo znotraj njihovih nauk in se odločajo za pristop v njihovo skupnost.

Zaradi vse manj tradicionalnega načina življenja je pri ljudeh opaziti vse večji občutek odtujenosti in osamljenosti v vseh sferah družbenega življenja. Nezadovoljstvo sodobnega človeka sili zaradi pomanjkanja uveljavitve, samopotrditve, družbene in verske dezorientiranosti k ustvarjanju nove identitete. Vplivi nove dobe so »prenovili« celotno družbo, saj svet ni bil še nikoli tako materialistično in duhovno obarvan hkrati. Duhovnost se je končno materializirala in prodrla v vse družbene pore. Ljudje se istočasno materialno in duhovno dvigujejo; podnevi so »bankirske zveri«, ponoči »razsvetljeni modreci«. Učenci MŠZRK bi na to rekli, da smo ujetniki lastnega avričnega bitja, ki je nadvladalo našo resnično božansko naravo, na katero smo pozabili. Njihov nauk govori ravno o tovrstni osvoboditvi.

MŠZRK je ena od pojavnih oblik novoreligijskih gibanj. Njeni nauki nikakor niso novi ali revolucionarni, saj obuja kompleksno mešanico vzhodnjaških in zahodnjaških filozofij, ki so ena in ista manifestacija, t.i. univerzalne modrosti, skozi katero ponujajo odgovore na temeljna življenjska vprašanja. Kombinacija ezoteričnih tradicij je nam, zahodnjaškemu umu, ponudila starodavne duhovne usmeritve v prilagojeni obliki. Glede na to, da se MŠZRK sklicuje na gnosticizem, je njen nauk prav tako zelo blizu tudi naukom vzhodnjaških religij. Marsikje, tudi v daoizmu, budizmu in številnih gibanjih, najdemo filozofijo o neumrljivosti človeka, ki jo dosežemo s transformacijo v božansko telo.

Naj navedem nekaj podobnosti MŠZRK z daoističnimi praksami: Dao dobesedno pomeni »pot«, s katero se doseže pravo razumevanje narave in resničnosti. Daoistični nauk pravi, da je vsaka oseba mikrokozmos v vesolju in da so vzorci človeške družbe le

mikroskopski odsev kozmičnih vzorcev (Jampa,2003:2). Tisti, ki doseže najvišjo združitev s taom, se vrne k prvobitnemu izvoru - imenuje se nesmrtni. »Nesmrtnost je poistovetena z razsvetljenjem, z zavestno združitvijo univerzalne misli in s spiritualno transformacijo telesa, ki bo večno živelo – kot nebo in zemlja« (ibid:2). Pravijo, da vse, kar obstaja v tem relativnem svetu, podlega zakonom dualnosti jina in janga. Gre za dva principa, ki se ne izključujeta in nista ločena, temveč predstavljata dva pola istega magneta. RK so prisvojili nekatera načela taoizma, prav tako so element budizma, kot je - možno razsvetljenje v tem telesu - nadgradili s Kristusovim vstajenjem. To pojasnjujejo tako, da je Buda prišel do končne stopnje razsvetljenja in se povezal z duhom, medtem ko je Jezus šel en korak dlje, transformiral tudi telo in ponovno vstal. Sinkretistične tvorbe idej MŠZRK so povezane v koherentno celoto in so nadgrajene. Skozi njih se izraža samosvoja ontologija sveta.

Mnoga novo religijska gibanja ponujajo različne metode, kot na primer kontrolo dihanja, oplajanja, umirjanje misli in fizičnega telesa itd., s pomočjo katerih je mogoče doseči notranji mir. Hatha joga npr. je sposobnost uravnavanja svojega telesa. Mnenja sem, da je kontrola lastnega telesa, s poznavanjem in uravnavanjem svojega giba in misli, sigurno eden od predpogojev za doseganje svobode na fizični ravni, ki bi jo kasneje lahko preusmerili v aspiracijo za doseg spiritualne svobode. Takšne metode in tehnike MŠZRK zavrača, ker je po njihovem človek samopotrjujoče bitje, ki se ozira na svoje potrebe, ne samo materialne, temveč tudi potrebe po varnosti, ljubezni, sreči itd., zato se poslužuje različnih drugih tehnik in metod, ki bi mu omogočile tozemeljske radosti. Rožni križarji pojasnjujejo, da obstajajo skupine, ki:

- so ustvarjene z določenim namenom, da bi človek skozi njih uresničil svoje potrebe,
- skušajo zadovoljiti dušne potrebe v ezoteričnih šolah,
- nudijo pravi nauk oz. pot do modrosti. *»V nekem trenutku se znajdeš v preddverju misterijske šole. Ker je potreba po odrešitvi mikrokozmosa, potreba po odrešitvi naše trpeče osebnosti, najpomembnejše – kako priti v stik z božjo silo oz. svetlobo. Pri tem lahko pomaga duhovna šola, katere namen je, da iskalcu pokaže pot. Na eni strani je*

"klicoče polje", ko želi učenec izboljšati svoje življenje, na drugi strani pa "polje duhovne šole", ki je v povezavi s sedmerim duhom²⁴ oz. z božjo silo« (ZP,2003).

Poleg naukov in podpore šole ni povsem jasno, na kakšen način si učenci pomagajo na tej poti, kolikšna je pomoč šole ter na kakšen način se manifestira pomoč v tej točki. Težko razumemo to abstraktnost, da se lahko brez kakršnikoli metod ali tehnik, ki bi nam ta alkimističen proces, ki se zgodi najprej v fizičnem telesu, olajšale, po tem ko se podamo na pot transfiguracije in dosežemo vrnitev v božje kraljestvo.

Odpira se vprašanje, kakšni so torej razlogi za (samo)novačenje. Tesno povezano s temo o novačenju bi potrdila študijo g. Lesjaka, ki je zavrnil tezo o »pranju možganov«. Namesto duhovnih vab o »izbranosti« ljudi, se posamezniki, po tem ko so seznanijo z nauki MŠZRK, skozi notranji dialog in introspekcijo, brez znatne podpore družbe, odločajo za vstop v učenčevstvo in se dotaknjeni z gnozo počutijo vpoklicane. Pristop v MŠZRK in način eksistiranja v družbenookoliških pogojih ne temelji na »door-to-door«²⁵ akviziterskem pridobivanju novih članov z namenom, da bi privabili bodisi psihično labilne in nemočne ljudi, ali pa materialno močne/mogotne »sponzorje«.

Tihi je na vprašanje, zakaj se posamezniki odločajo za pristop v njihovo šolo, odgovoril, *»...da to ni stvar samo umske narave. Gre za temeljno potrebo po spoznanju zakonitosti sveta. Na vprašanja, kot so - kaj se dogaja s tvojo duhovno nravjo - ljudje ne dobijo zadovoljajočih odgovorov, zaradi česar ostajajo razočarani in nezadovoljni, saj je dvomiti v svete resnice greh. Če ima človek gon po resnici, potem hoče na vsak način iskati naprej in ko najde živo stvar, kot je v tem primeru MŠZRK, se počuti potolaženega. Tu pa se zadeva ne konča, ampak šele začne...«*

Občutek sem dobila, da se novinci vključujejo v šolo, ker se znajdejo med sebi podobnimi. Ljudje niso prihajali v parih, da bi dobili medsebojno stimulacijo ali negacijo. Vseprisotna je bila neka želja in večna življenjska aspiracija, da bi spoznali, kaj smo in kam gremo in ki se je pojavila v vsakem izmed nas vsaj enkrat v življenju. Predvsem

²⁴ Sedmeri duh je cepitev atoma na vseh nivojih.

²⁵ Z »door-to-door« akviziterskim pristopom mislim, da ne hodijo od vrat do vrat, da bi privabljali nove člane, ne organizirajo nikakršnih plesno-muzikalnih množičnih dogodkov, s katerimi bi povečevali svojo atraktivnost, ne vidiš jih na cesti, kako širijo nauke v imenu Boga, itd.

zanimivo se mi je zdelo opazovati, kako se ljudje počasi, a brez trohice pretencioznosti, začenjajo zavedati in zavestno umirjati. Tistim, ki so bili krščansko vzgojeni, je bilo skupno nezadovoljstvo nad odgovori, ki jih je ponujala RKC, ter upanje, da bodo tu dobili odgovore, ki jih v Cerkvi niso. Tisti, ki niso bili vzgojeni v tem duhu, pa so že leta iskali svojo pripadnost znotraj ali zunaj organiziranih oblik jim MŠZRK vsaj v razmislek ponudi eno izmed rešitev – osvobajajočo pot.

Ena izmed udeleženk, je na enem od predavanj povedala: » *...prebrala sem že dosti priročnikov, ki se jih dobi na trgu. Tu pa tam se najdem tudi pri maši, kjer je dosti sporočil takšnih, ki sem jih zasledila tudi v duhovnih knjigah. Drugače sem ateistka, vendar sem sprejela, da obstaja nekaj, kar uravnava življenje (najprej moje, potem ostalo). Ko to sprejmeš, se počutiš olajšano in se prepustiš resnici. Ta vera, ki jo tu izpričujete, se mi zdi univerzalna....«*

Na to ji je Tihi odgovoril: »*Univerzalno sporočilo izhaja iz izkustva. Mogoče je olajševalna okoliščina ta, da nimaš nekih predstav. Ker je sevalna sila povsod, nagovarja vsakega posameznika posebej. In ker je ta svetloba zaslepljujoča, se odzivamo tako, kot lahko, zato zgolj razumsko ni pomembno.«*

Možni razlogi za samonovačenje:

- Sinkretističen, relativističen in toleranten pristop do ostalih religioznih perspektiv je eden od možnih razlogov, da se tu najdejo tudi tisti, ki bi se označili kot »ateiste«, čeprav verujejo v neke entitete,
- izraziti religiozni individualizem in pridobivanje osebnega religioznega izkustva pomeni, da se vsak posameznik podaja na pot sam, v lastni samoavtoriteti in po svobodni volji. Podpora skupine je pomembna, vendar ne zadostna, saj je vključevanje motivirano z razvojem osebne identitete. Prav tako pa nauki MŠZRK ne izpričujejo nekih fanatičnih idej, ki pogojujejo določeno podrejanje posameznika nekaterim že ustaljenim normam in pravilom.

Slavistka je proti koncu predavanj izrazila veliko pohvalo predavateljem MŠZRK. Rekla je, da je bila že v mnogih šolah in gibanjih in da je vedno čutila neko prikrito

prisilo v ozadju učenja, tukaj pa funkcionira takšna kot je. Ponavadi ne govori toliko, tukaj pa kar sodeluje in da takšnih razlag, ki se tičejo življenja še nikjer drugje ni zasledila, ali dobila odgovorov. Všeč ji je, da so predavatelji tako tolerantni in da prisluhnejo besedam udeležencev ter na vsa vprašanja najdejo primeren odgovor. Predavateljica ji je odgovorila, da je milost v njej sami! Prišla je domov

- Prednost holističnega pogleda na svet in zavračanje oz. zmanjševanje pomembnosti tradicionalnih dualnosti med Bogom in človeštvom; zanikanje Boga kot arhetipa dobrega človeka ali pravičnega sodnika in sprejemanje možnosti, da si lahko sami sodimo, pomagamo in rešimo božansko v nas,
- obstoj bolj zrahljanih oz odprtih organizacijskih struktur; nihče nikogar ne sili v nič, nič ni pogojevano z opravljanjem dolžnosti ali striktno omejevano z določenim načinom življenja, ni karizmatičnih vodij,
- element mističnosti; pristopati z razumom k razumevanju religije bi pomenilo razgaliti vso lepoto skritega in božanskega, zato pravijo, se je treba prepustiti klicu in izkustvu gnoze. Vendar se po drugi strani navaden zemljan izgubi ob široki paleti pojasnjevanj o mikro/makro kozmosu, dialektiki, številnih telesih ipd.

Ko je ena izmed udeleženk na enem izmed zadnjih predavanj rekla, da kljub vsemu ne razume, kako in kdaj se začne transfiguracija in kaj se začne dogajati takrat s človekom, je dobila odgovor: »Vedno bomo imeli primanjkljaj, vedno nam bo manjkal realen občutek in če lahko sprejmete to našo in vašo nemoč, potem je v redu. Kdaj pride do preklopa, se ne da pojasniti. To ni neka,j kar točno vemo kdaj in kako se dogaja, a se vselej dogaja v nas. Človek doživlja samo tiste izkušnje, ki jih potrebuje, ko pride v stik s praspominom.«

Razlogov, zakaj se posamezniki odločajo za MŠZRK, je veliko, in zgoraj naštetih so le nekateri izmed njih. Prvo postavljeno hipotezo je mogoče delno potrditi: njihov nauk temelji na sinkretizmu (čeprav zase RK pravijo, da so njihovi nauki avtentični in ne sinkretični), vendar pa ni eden od pglavitnih razlogov, zakaj se posamezniki odločajo za učenčevstvo, temveč le eden od možnih razlogov.

2. V svojem delovanju ohranjajo element skrivnostnosti in zaprtosti, vendar niso družbeno nevarna skupina (kar pomeni, da ne ogrožajo družbe in širše okolice)

Če pogledamo v preteklost, ko je bila zgodba o rožnih križarjih ujeta v tančico mistike, je element skrivnostnosti vseskozi ostal in je prisoten tudi v današnjih rožnokrižarskih skupinah. Neredko so glavni tvorci za komercialno ne/popularnost novodobnih gibanj ali skupnosti mediji, ki s svojimi ne/resničnimi stališči oblikujejo družbeno mnenje. Mnogo ljudi pri nas niti slišalo ni za rožne križarje, kar priča o njihovi neodmevnosti, za razliko od ostalih novo religijskih gibanj ali sekt, ki so si že ustvarile svoje ime in javno podobo v družbi (npr. Jehove priče, Mormoni, Hare Krišna...). Danes smo priče verskemu pluralizmu in vsakdo lahko verjame v karkoli želi, zato ni razloga za skrivanje v družbi, razen v primerih, če gre za družbeno prepovedano delovanje, ki je škodljivo.

Druga hipoteza je le delno potrjena. MŠZRK za interesente dvakrat letno organizira javna predavanja, kar kaže, da ne gre za skrivno skupino. To pa še ne pomeni, da ne ohranjajo elementa skrivnostnosti (vsaj za zunanjega opazovalca). V okviru uvodnega seminarja se zainteresirani lahko seznanijo z nauki MŠZRK, njihovim delovanjem, povabijo jih k ogledu opravljanja tempeljskih služb ter jim ponudijo možnost za nadaljnji pristop v učenčevstvo, kar pomeni, da je delovanje javno.

Tihi pravi, da *»tisti, ki se ne ukvarja z zgodovino rožnega križa, niti ne ve, da so bili sploh kdaj skrivnostni. Skrivnostnost do neke mere obstaja, vendar le za tiste ljudi, ki ne občutijo živosti za telesom- za njih je to skrivnost, misterij. Človek skozi življenje prihaja do odprtosti in zrelosti ter spoznava, da neka stvar, ki je veljala nekoč za misterij, to sedaj ni več. Vendar za površnega zunanjega opazovalca to še naprej ostaja skrivnost.«*

V logično pojasnilo bi lahko rekla, da odkrivanje »misterijev« sovpada z večjo »zrelostjo« posameznika. Bolj ko je posameznik pripravljen stopiti na pot endure²⁶, večje možnosti ima, da se mu ti misteriji začnejo postopoma razkrivati. Zato je laično

²⁶ Endura je naziv, ki ga MŠZRK pojasnjuje kot utišanje egocentričnosti.

namigovanje na skrivnostnost MŠZRK, morda le nerazumevanje njihovih nauk. Šele postopni proces razumevanja in osvajanja pojmov o mikro/makro kozmosu, dialektiki, statiki itd., je temelj za nadaljnje uvajanje in širjenje znanja o zakonitostih narave, človeka in duše. Fuzija slik v pojasnjevanju njihovih nauk verjetno dobi končno podobo šele ob resničnem »vstopu«. Konference so namreč namenjene le učencem, zato se v tej točki začenja neka skrivnostnost za zunanjega opazovalca. Vendar pa tudi pri tej trditvi najdem razloge, ki jo spodbijajo. Namreč, zelo delikatno se zdi na glas²⁷ govoriti o stvareh, ki so družbi morda bolj ali manj neznane, zato domnevam, da MŠZRK poskuša na vsak način ohraniti diskretnost in nevtralnost, kot način (samo)obrambe pred morebitnimi družbenimi obsodbami ter se poskuša na ta način izogniti medijskemu izkrivljanju, kot je *»mi smo pravi, mi smo pravi.«*

Moja izkušnja bi sicer na prvi pogled takoj potrdila hipotezo o zaprtosti in skrivnostnosti MŠZRK, če bi se ozrla na izkušnjo z gospo D.. Tudi prošnja za izpeljavo intervjujev se ni izkazala za najboljši način raziskovanja. Prav tako nisem uspela dobiti niti ene ženske, ki bi privolila v intervju. Da o osebnih izkušnjah neradi govorijo, lahko razumem, saj tudi v širšem okolju ni drugače, bodisi da imajo ali ne kakršnekoli religiozne izkušnje. Česar pa sprva nisem mogla razumeti, je bila zmedenost in nekonkretnost odgovarjanja na zastavljena vprašanja, ki se tičejo same organiziranosti, to je šole, obredja, čaščenja, itd. Zase namreč pravijo, da nimajo obredja, čaščenja tudi ne, pri povpraševanju kakšne »sposobnosti« morajo imeti ljudje, ki so na visoki duhovni lestvici, pa tudi nisem dobila odgovora. Pa vendar so njihova obredja tempeljske službe. Četudi iz tempeljskih služb ni razvidno nikakršno malikovanje, predvidevam, da so službe, ki so namenjene učencem, drugačne od tistih za javnost. Priznam, da me njihovi nauki niso pustili ravnodušne in čeprav nisem padla pod njihov vpliv ter izgubila razuma, pa lahko sedaj vseeno bolje razumem to njihovo skrivnostnost ali zaprtost, ki bi jo bilo morda bolj smiselno označiti za previdnost. Saj biti previden lahko pomeni nekakšno ograjevanje ali skrivnostna drža. Ker ne obstajajo nikakršni podatki na račun konfliktnosti MŠZRK, ogrožanja družbe ali posameznikov, niti o agresivnem vsiljevanju svojih religioznih nauk, so kljub svoji

²⁷ Ker je MŠZRK registrirana kot verska skupnost, je bila večkrat tudi povabljen sodelovati preko medijev, vendar ni bila nikoli medijsko eksponirana.

skrivnostnosti in zaprtosti družbeno in splošno nenevarna skupina, in sicer okolju prijazno gibanje.

3. Nauki MŠZRK in verovanje v »odrešitev« pomembno vplivajo na posameznikovo obnašanje v življenju, njegova stališča o življenju in na odnose s širšo družbo ter ostalimi ne/verniki.

Rožnokrižarski način življenja se ne/zavedno odraža tudi v družbenem življenju posameznika. Nauki MŠZRK služijo kot pomožni element, ne za slepo verovanje, temveč za nadaljnje spoznanje, da je odrešitev možna. Ker pravijo, da malikovanje, obredno čaščenje, religiozne ideje itd. nimajo nikakršnega pomena za njih, je spoznanje (gnoza) o zakonitostih življenja za križarje torej tisto, ki najprej vpliva na njihov odnos do življenja, posledično pa tudi na njihovo vedenje in odnose z drugimi ljudmi. Tukaj bi se odločila za preformulacijo zastavljene hipoteze, in sicer da namesto »verovanje v (možno) odrešitev pomembno vpliva....« nadomestim s »spoznanje, da je odrešitev možna, pomembno vpliva...«. Za MŠZRK je v tem življenju zelo pomembna povezava med telesom, dušo in duhom, zato je telo kot tempelj duha potrebno vzdrževati in negovati. Udejanjanje vegetarianstva, prepoved uživanja alkohola, tobaka, drog, nošenje krzna so le začetki na poti endure. Nevtralizacija in utišanje egocentričnosti pa se prav gotovo odražajo najprej v njih samih na individualnem nivoju in posledično tudi na njihovem odnosu z drugimi ljudmi. V delovanju MŠZRK ni opaziti, da bi imeli kakršnekoli ambicije, da bi spreminjali celotno družbo, saj »pot« za vsakega ni primerna oz. jo vsak ne začuti. Ker se posameznik spreminja, se spreminja njegovo mišljenje in delovanje, to pomeni, da se spreminjajo njegovi odnosi z ljudmi, kar lahko povzroči tudi neposredno »verižno reakcijo« menjavanja zavesti ne le posameznika, temveč tudi ostalih. Proces »dnevnega umiranja«, ali proces endure, ne pomeni trganja vezi in odrekanja svojih prijateljev ali družine. Čeprav takšen proces vodi k spreminjanju morale posameznika,

Tihi ne navaja, da bi se odnosi poboljšali ali poslabšali, ampak pravi, da je kvaliteta prijateljstev drugačna. Že samo sprejetje zagotavlja kvalitetnejše medsebojne odnose.

O vsem, kar je bilo do sedaj povedanega o MŠZRK, ni razvidno, da bi bilo karkoli sporno, saj njeni nauki niso »nevarni«, način življenja učencev pa je celo kvalitetnejši, tako ga ocenjujejo sami. Vendar pa sem se pri intervjuju z Leom »spotaknila« ob izjavo, da se morajo učenci čez čas odpovedati cerkvenemu zakramentu – lastnemu krstu, saj kaj takšnega pri drugih gibanjih doslej še nisem zasledila. »Odpoved« cerkvenemu krstu bi lahko razumela kot simbolno dejanje, ki se zgodi v mislih, vendar je njihova »odpoved«, ne samo miselna, temveč tudi udejanjena. Učenci se morajo namreč po določenem času dejansko pisno odpovedati krstu na enem izmed uradov. Na moje veliko čudenje, je Leo pojasnil, da gre za močna magnetna polja, ki se medsebojno privlačijo in da ta privlačnost vpliva na usodo človekovega mikrokozmosa po smrti. Tihi je pojasnilo dopolnil in rekel, da je izpis iz cerkve simbolno dejanje, krst pa veliko magično dejanje. *»Postavljen sem bil pred dejstvo in življenje me je pripeljalo do tega, da sem se odločil za varianto miru in harmonije«* (Tihi). Čeprav je veliko pomislekov, ali je takšno dejanje zrelostna preizkušnja ali način iniciacije, menim, da gre za veliko dejanje tako v očeh vernikov kot nevernikov. Učenec je v neki točki postavljen pred izbiro – »mi ali oni«. Verjamem, da je vera stvar vsakega posameznika in morda je več pravih vernikov brez krsta, kot je tistih s krstom. Krst je osebna zadeva, kateremu nekateri pripisujejo večji, nekateri manjši pomen. Če izvzamemo fanatične skrajneže, pravzaprav nikogar ne moti, ali si ga opravil ali ne. Čeprav bi mnogi zase rekli, da ostajajo ravnodušni do Cerkve, kot do institucije, ali pa so »priložnostni« verniki, ki hodijo v cerkev le ob večjih verskih praznikih ali po uteho, verjamem, da je težko ostati indiferenten do takšnega dejanja. Zato bi lahko javno razглаšanje zanikanja krsta v širši družbi tako pri vernikih kot nevernikih naletelo na nerazumevanje in neodobravanje.

Tako Leo kot Tihi sta priznala, da sta imela zaradi odpovedi krstu težave z domačimi. Leo navaja »napete« odnose, Tihi pa ga je enemu od staršev celo zamolčal. V družbi smo, kjer nam je krščanstvo najbližje, in če izhajamo iz tega, da »najprej spoštuj svojo vero, potem ostale«, bi se nekaterim, ki niso »vpeljeni v filozofijo magnetnih polj«,

takšno dejanje lahko zdelo precej šokantno, za bližnje pa celo boleče. Gotovo je zanikanje krsta veliko simbolno dejanje. Če se skozi magnetna polja pojasnjuje »nujnost« zanikanja krsta in če je to »pogoj« na poti endure, da bi se lahko posameznik odvezal od tozemeljskega življenja in dosegel enost z božanskim, potem »cena« takšnega odpovedovanja niti ni tako visoka. Vendar se pred tistimi, ki zgolj ugibajo, ali takšna polja obstajajo ali ne, nikakor ne morejo zagovarjati. Dolgoročno gledano pa bi takšno dejanje morda lahko vplivalo na družbo in položaj Cerkev, katerih vpliv je še naprej dovolj močan. Množično zavračanje krsta bi lahko pomenilo množično izgubljanje vernikov. Množično izgubljanje vernikov pa morda manjšanje moči »velike Cerkve«. Morda bi postal problem politične sfere, prihodnost MŠZRK pa bi se znašla na »črni listi« nezaželenih sodobnih heretikov, kar verjetno ne bi imelo ugodnega vpliva za njihov nadaljnji razvoj. Tako domnevam. Dobrodošli v preddverju misterijske šole, trenutno so naša vrata zaprta, »odpremo jih čez 120 let«²⁸.

6. SKLEPNA MISEL

Zapletena narava človeka je dualna; v njej sta podprta tako plus kot minus. Z vsakim vdihom pride izdih. Zato ideja, da človek postane plus, pomeni zaobjeti minus v vsej svoji edinstvi in celoti. Človek se skozi globoko duhovno kontemplacijo spusti v vrtinec, kjer kar buhti od nasprotij. Na eni strani še tako vezan na tovrstne hedonistične radosti

²⁸ V enem od treh RK manifestov, v zgodbi o Christianu Rosenkreuzu, je na skrivnih vratih grobnice, ki so jo po naključju odkrili, pisalo "Odprl se bom po 120-tih letih". Ta številka je simbolična, saj so se RK, ki so bili preganjani, znova pojavljali približno vsakih 100 let.

mu kot v zrcalu pokažejo na drugi strani sakralni nebeški svod, ki ga ne more doseči - vsaj v tej obliki, kakršni je - ne.

Mogoče je kaj na drugi strani, mogoče samo črna luknja živopisne domišljije. Morda duše, ki kar kričijo od muke in želje po odrešitvi, ali pa nebeška statika, ki nam v vsej svoji liriki obljublja večno življenje in vrnitev med zvezde. Če ne odideš na pot, ne veš. Ostati neveden, pa pomeni ostati tu in se sprijazniti s tem, da tistega, česar ne veš, tudi nikoli izvedel ne boš. Kje so meje človeške domišljije? Dejstvo je, da domišljija spodbuja k nastanku in realizaciji. Tisto, kar je nekoč burilo človeško domišljijo in do česar so ljudje prihajali intuitivno, nam je znanost približala in dokazala. Morda so nebeški svodi, kraljestva danes naša domišljija, čez tisoč let pa nam bo dano, da se s svetlobno hitrim »jet-setom« odpravimo na eno izmed zvezd, se morda srečamo z dušami umrlih in povprašamo Boga za nasvet. Pot ostaja odprta in na nas je, ali se odpravimo sedaj ali pa počakamo na dan, ko nas nekdo za pest cekinov odpelje tja...

7. LITERATURA

- Britannica, Encyclopedia (2003): New Age movement.Ultimate Reference Suite CD-ROM

- Chevalier, Jean (1983): »Rječnik simbola: mitovi, sni, običaji, geste, oblici, likovi, boje, brojevi. Matica Hrvatska, Zagreb.
- Črnič, Aleš (2001): »Teorija in praksa definiranja religije«. Teorija in praksa, 38, 6, str. 1004-1016.
- Črnič, Aleš (2002): »Nova religijska gibanja: primer Mednarodne skupnosti za zavest Krišne«. Doktorska disertacija. Ljubljana.
- Črnič, Aleš (2003): »Odnos sodobnih družb do novih religijskih gibanj » Teorija in praksa, 40, 1, str. 117-135.
- Dietzfelbinger, Konrad (1999): Duhovna Škola Zlatnog Ružina Križa. Gmelin Verlag GmbH, Andechs.
- Dietzfelbinger, Konrad (2002): »Renesančne mitologije: Misterijska šola novega veka: rožni križarji«. Nova Revija, Poligrafi, 7, 25/25, str. 51-78
- Đurđević Stojković, Biljana (2002): Verske sekte - leksikon. Narodna knjiga.Beograd.
- Eliade, Mircea (1996): Zgodovina religioznih verovanj in idej I,II,III.. DZS,Ljubljana.
- Haralambos, Michael (2001): »Sociologija: Teme in pogledi«. DZS, Ljubljana.
- Kerševan, Marko (1989): Religija in slovenska kultura. Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani. Zbirka Znanstveni tisk.
- King, Francis X (1992): »Enciklopedija magičnega in mističnega«. DZS, Ljubljana.
- Lesjak, Gregor (2003): Nova religijska gibanja in/kot sekte ob prelomu tisočletja. Magistrsko delo. Ljubljana.
- Lucien, Henry (1947): »Porijeklo religije«. Tipografija, Zagreb.
- Luković, Zoran (2000): Verske sekte. Izdavačka kuća Draganić, Beograd.
- MacKenzie, Norman (1989): »Tajna društva«. IRO Nova Knjiga, Beograd.
- McIntosh, Christopher (1997): »The Rosicrucians: The History, Mythology, and Rituals of an Esoteric Order«. York Beach, Maine.
- Cole, Michael, J.Graham, T.Higton, D.Lewis (1990): What is the new age?. Hodder and Stoughton. London Auckland.

- Perčič, Tone (2000): »Prostozidarstvo: Zgodovina, obredi in zarote«. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- Rijckenborgh, Jan Van (1996): »Razodevanje gnoze v današnjem času«. Rozekruis Pers, Haarlem.
- SP, Seminarско pismo (2003) 1-12. Lectorium Rosicrucianum.
- Škamperle, Igor (1996): »Hermetizem: Izročilo Hermesovih knjig«. Nova Revija, Poligrafi, 1, 1/2, str.3-47.
- Škamperle, Igor (2002): »Renesančne mitologije: Oživitev mitov in misterijskega izročila v renesansi«. Nova Revija, Poligrafi, 7, 25/25, str. 51-78
- Šušnjić, Đuro (1995): »Znati i verovati«. Čigoja, Beograd.
- Waite, Arthur Edward (1887): »Real History of the Rosicrucians«. Convent Garden, London.
- Yates, Francis A. (1972): »The Rosicrucian Enlightenment«. Routledge, New York.
- ZP (2004): »Lastni zapiski iz predavanj«.

Internetni viri:

- Apologetics index: <http://www.apologeticsindex.org/c09.html> (12.2.2004)
- Barker, Eileen (1989): An Introduction to New Religious Movements
http://www.chaplaincy.ic.ac.uk/images/nrm_by_eb.pdf. (2.2.2004)
- Brošura (1996-1999): Lectorium Rosicrucianum.
http://www.lectoriumrosicrucianum.org/lrweb/slo_06.htm (23.2.2003)
- Chryssides, George (1997): New religious movements – some problems of definition. (1.2.2004)
<http://www.uni-marburg.de/religionswissenschaft/journal/diskus/chryssides.html>
- Chymical Wedding. <http://www.crcsite.org/wedding1.htm> (1.11.2003)
- Confessio Fraternitatis. <http://www.crcsite.org/confessio.htm> (1.11.2003)
- Fama Fraternitatis. <http://www.crcsite.org/fama.htm> (1.11.2003)
- Heindel, Max (1909) : The Rosicrucian Cosmo Conception
[www.rosicrucianfellowship.org/doc/pricelist\(english\).pdf](http://www.rosicrucianfellowship.org/doc/pricelist(english).pdf) (10.5.2004)

- Heindel,Max : Christian Rosenkreuz and the order of Rosicrucians
http://rosicrucianzine.tripod.com/christian_rosenkreuz.htm (11.1.2003)
- Heindel,Max: Ancient and modern Initiation . www.abika.com (9.2.2004)
- Heindel,Max: The Rosicrucian Misteries
<http://www.rosicrucian.com/rms/rmseng01.htm> (11.2.2004)
- Heindel,Max: Teaching of an Initiate
<http://www.hermetics.org/pdf/tineng.pdf>. (9.2.2004)
- Introvigne, Massimo (1997,1998): Lectorium Rosicrucianum: A Dutch movement becomes international. . <http://www.cesnur.org/testi/rosycross.htm> (31.8.2004)
- Jampa, MacKenzie Stewart (2003): »Foundations on Taoist Practice«
<http://www.healingtaoinstitute.com/pdf/foundations-of-tao.pdf>(5.3.2004)
- Lectorium Rosicrucianum: The International School of the Golden Rosycross
http://canada.golden-rosycross.org/en_broch.pdf. (26.1.2004)
- Ledwidge, Robert(1997): Gnostic Handbook
<http://www.revelation37.freemove.co.uk/contents/handbook.pdf>. (28.1.2004)
- McFadden, Ashley (1993): The Ancient Rosae Cruis
<http://arcgl.org/choice.html> (13.2.2004)
- Melton, J.Gordon (1998): New Age: An Introduction (15.8.2004)
http://www.religiousmovements.lib.virginia.edu/nrms/newage_intro.html
- Melton, J.Gordon (1999): The Rise of the Study of New Religions
http://www.cesnur.org/testi/bryn/br_melton.htm (3.7.2004)
- Melton, J.Gordon (2000): New Age Transformed
<http://religiousmovements.lib.virginia.edu/newage.html> (15.3.2004)
- Redgrove, Herbert Stanley: »Alchemi ancient and modern« <http://www.abika.com>
- Rosicrucian Digest (15.1.2004)
http://www.rosicrucian.org/publications/digest/2003/digest_vol_81_3.pdf
- Syilabues (2004): www.sociology.org.uk (11.6.2004)
- Tao te Ching (2002): www.hollybooks.net (5.3.2004)
- The Ancient Rosae Cruis . <http://www.arcgl.org> (18.4.2004)

- The Rosicrucian Archive (1998): Rosicrucian Library <http://www.cresite.org/> (11.1.2003)
- William H. Swatos, Jr. Editor():Encyclopedia of Religion and Social Science <http://hrr.hartsem.edu/ency/NRM.htm> (7.3.2004)

8. PRILOGA

Alkimističen proces transfiguracije

Transfiguracija pomeni torej nastajanje nove duše, ko človek pride v stik s silo. Na tej poti poteka (nadatoma) reakcija na energetski ravni, ko človek svoje težišče prenaša na nadfizično raven. Transfiguracija ima različne fizične razsežnosti – Prva faza je, ko je učenec dotaknjen z impulzom duhovne šole. Žleza grudnica ali *timus* (ureja krvna telesa) med 3. in 8. letom zakrni, ponovno dotaknjena se prebudi, začne delovati in sprosti hormon v krvi - kri to prenese do možganov. V možganih doseže *hipofizo* (ta regulira cel endokrini sistem). Hipofiza ima prvi in zadnji režanj (pri navadnem človeku sta ta dva ločena), ko preide vibracija svetlobe in doseže hipofizo, preide do preklopa - kandidat začne takrat združeno uporabljati glavo in srce (mišljenje in čustva). Na podlagi tega dobi učenec nov uvid in hrepenenje po novem življenju. To vzpostavi pogoje, da ta svetloba začne krožiti po celem sistemu, človekov živčni sistem postane dojemljiv. Ob hrbtenjači se nahaja *simpatikus* (dve veji) - ta poteka po hrbtenici in vpliva na čakre ter prenaša impulz na žleze z notranjim izločanjem. To sproži nov način delovanja. Potem doseže *plexus sacralis* (ki se nahaja na dnu hrbtenice, kjer je spravljena karma). Vse do takrat še nima povezave s svojim auričnim bitjem. Plexus je povezan s celim mikrokozmosom. Komaj takrat lahko začne učenec svojo resnično pot endure, čiščenja svoje karme. Ko je karma izničena, začne impulz teči nazaj, navzor, do glave in doseže *pinealis* (3. faza). To je epifiza, odpre se tretje oko.

1.faza – transmutacija: vsaka celica ima svojo zavest. Če pogledamo prizmatični energetski atom, ima neko naravno zavest in še neki hruškasti dodatek, ki kviri sliko prizme. S svetlobo dotaknjena prizmica dobi ponovno svojo prvotno obliko

2.faza - transformacija zavesti: pri navadnem človeku egocentričnost privlači centripetalne sile, pri duhovnem pa centrifugalne (ljubezen do vseh in vsega); ko se zgodi transformacija, se prizmice obrnejo.

3.faza – transfiguracija: rojstvo nove osebnosti, ki ima izničeno karmo v mikrokozmosu, kar je prvotno stanje mikrokozmosa - z novim čustvovanjem, mišljenjem in delovanjem. Človek deluje in živi iz Duha.

Pred intervjujem...

V jesenskem času obiskovanja seminarja sem spoznala Tonija, ki je prišel poslušat predavanja MŠZRK. Nekajkrat sva skupaj odšla na pijačo in se pogovarjala o njihovih naukih. Čeprav sam ni imel razjasnjenih pojmov, kakšni točno so nauki RK, se je zdel precej prepričan, da se želi poglobiti v njihovo študijo. V življenju je počel »mnogo neumnosti« (kot je sam rekel), in se želi končno umiriti v svojih življenjskih blodnjah. Pri MŠZRK je našel ravno to *Tišino*, ki je v življenju ni. Skozi umirjanje je našel tišino v sebi, ki ga kreativno spodbuja na glasbenem področju. V dotik z njihovimi nauki je prišel preko prijatelja Lea, ki je že nekaj let učenec MŠZRK. Tonija sem prosila, če Lea povpraša, ali bi bil pripravljen sodelovati v intervjuju in Leo je pristal. Vse do najinega zmenka ga nisem še nikoli poprej videla. Sredi meseca februarja 2004 sva se dobila v njegovem ateljeju. Vnaprej pripravljena vprašanja sem snemala po diktafonu.

Intervju z Leom

V: Koliko časa si že učenec RK?

O: 4 leta.

V: Kako bi na kratko opisal jedro vašega prepričanja?

O: RK uči tri bistvene stvari, ki se razlikujejo od drugih stvari. To so : načelo o dveh naravnih redih, transfiguracija, pa.....še en je (ga ne navede).

V: Temeljno poslanstvo?

O: Vrnitev v božji red, če lahko tako imenujem.

V: Kako se vrneš v božji red?

O: Biblija to uči skozi padec. Vrnitev lahko izpolniš samo skozi telo, kot živi človek, ne moreš kot mrtev tega izpolnjevati. Očistiti moraš karmo. Ko to opraviš, se lahko postopoma vrneš. Dosti je še drugih stvari.

V: Ali ga je mogoče doseči?

O: Doseči ga je možno, vendar so potem še stopnice, ki peljejo naprej. Veliko je preizkušenj. To so vsakodnevne izkušnje.

V: Kdo sem, od kod prihajam, kam grem?

O: To so se spraševali že mnogi. Ker sem navaden zemljan, težko odgovorim na to vprašanje. Lahko le slutim in čutim; ne gre samo za to - kar si jaz mislim. Lahko bi po eni strani govoril o nekem hrepenenju, po drugi strani pa lahko tudi o tem, kar mi je dal RK. To se v meni nekako poklapa. Na en način je banalno govoriti o tem, po drugi strani pa je že tako povedano, kaj sem - v teh treh naravnih redih.... vsa ta pot od padca do vrnitve nazaj od tja, od koder smo prišli. To je vse od posameznika odvisno. Odvisno je kaj te usmerja v tem, koliko hudega in lepega je nekdo pretrpel...da se pač preusmeri. Ponavadi gre to preko muke, da spregledaš to rojstvo in smrt na tem svetu. Ker vse, kar narediš, se podre, slej ali prej. Preko tega dojameš, da to ne more biti vse.

V: Ali opravljaš obrede ali drugo primerljivo religijsko prakso (meditacija, terapija....)?

O: Ne. Tega pri nas v bistvu ni. Edino za dobro jutro in lahko noč - Rosa Mistika. To so v slovenščino prevedeni posvečeni spisi, katerih namen je, da te osredotočajo na neko stvar - na nekaj svetega (tako, kot v cerkvi berejo svete spise). Berejo se pri opravljanju tempeljske službe; tempeljske službe se začnejo in zaključijo s temi svetimi besedami.

Obrede imajo tisti, ki so že dolgo časa v šoli, ki so na višji stopnji. Ti obredi so službe (to je za nas obred) in tam smo samo zaradi harmonizacije skupine.

V: Kaj pa meditacija, retrospekcija, terapija?

O: Ne, to so posvečene besede, v verzih. Nisi samo k temu usmerjen, ker je vsakodnevno življenje tisto, h kateremu se usmerjaš. Vsakodnevno življenje je tvoja meditacija. Ti živiš in si vključen v to.

Ni neke okultne zadeve, vse gre preko zavesti in zdravega razuma. Je neka določena mera mistike in predanosti, ker mora bit. Morda je tudi dosti okultnega, ampak je treba združiti vse skupaj - skupaj z zdravim razumom.

Prisotni so simboli, kot so križ, vrtnica, egipčanski simboli, Hermesova palica ... in skozi te prisposdobe se govori. Ko ti sam rasteš, se ti misteriji postopoma odpirajo.

Pitagora je učil o retrospekciji, to je kot vsakodnevno življenje, ko sproti ozavestiš, kaj delaš. Preko tega ti spoznaš samega sebe, drugače ne gre.

V: Obstajajo organizirane oblike srečevanja?

O: Obstajajo javne službe - službe za javnost in sicer enkrat mesečno in so odprte za vse. Obstajajo konferenčne službe, ki so namenjene učencem in potekajo med vikendi v Avstriji. Ker je avstrijsko polje premajhno, je združeno s slovenskim in jugoslovanskim poljem (250 ljudi). Organizirajo se kontaktni večeri, pogovori in nastopi, kjer se odpirajo teme...odvisno je ali si v pripravljalnem učenčevstvu, preddverju...Dverne nastope imajo učenci, ki so na višjih stopnjah.

V: Ti kdo določa te stopnje? Je to nekakšna vrsta iniciacije?

O: So neke iniciacije, nek obred je, ko greš skozi to. Po enem letu si na prvi stopnji, čez dve leti v drugi, potem greš naprej... ko greš dalje, po enajstih letih... se to spremeni. Lahko pa rečeš, da boš ostal, pa ne greš naprej in ostaneš na eni stopnji, ker nisi zmožen izpolnjevati nekih pogojev, nisi sposoben živeti tega, kakor bi moral - potem ostaneš.

V: To ti določiš, ali nekdo drug?

O: Pokličejo te.

V: Torej je neka kontrola?

O: Je nekakšna kontrola. Po javnih službah se vidi, kdo je prisoten in kdo ne. Vse se ve, saj se itak poznamo med seboj, ker ljudi ni tako veliko.

Če se ti to ne odraža v vsakdanjem življenju, to kar dobivaš in ko se dobivaš na konferencah... če se ti ne spremeniš v skladu s tem, če se tvoje notranje bitje ne spremeni, če tega ne opaziš, potem nisi naredil niti milimetra, da bi se spoznal. Potem si zelo malo naredil za sebe.

V: Kaj se govori na konferenčnih službah?

O: Določene teme - konferenčne službe so usmerjene na določen problem, na človeka, npr. na kri človekovo, na filozofijo kozmosa, simbolika delovanja planetov, kako to funkcionira....kako se osvoboditi tega sistema. Zvezde vplivajo na človeka. Človek to sam vidi, ko bi rad spremenil stvari, pa jih ne more. Ker pač človek takšen je. To so neke stvari, ki so močnejše od človeka. Kako se osvoboditi nečesa, pa je odvisno samo od tega, kako ti sam sebe spoznaš - sebe in tega, kar te obdaja. Preko tega lahko nekaj narediš, seveda, če to hočeš.

V: Konference so torej neke vrsta predavanja?

O: V bistvu so neke vrste predavanja, ampak ni samo to. Še bolj pomembno je samo polje. Ne gre samo za predavanja, šolo, temveč za polje, ki se ustvarja. To je enakovredno, če ne še bolj pomembno. Polje, ki se ga tvori, ki so ga že tvorila gnostična bratstva pred nami, ker to je ena sama veriga gnostičnih bratstev, ki so jo ustvarili že manihejci, bogomili, katari in RK je zadnji člen tega bratstva, ki je dobil ključ od katarov. To se predaja, gre naprej. Ko bo pa RK izginil, ker ni več, se bodo pojavili novi, ki jim bodo predali ključ. To je zelo simbolično rečeno.

V: So ključi predani samo MŠZRK?

O: To je simbolično vprašanje. Ta stik sta dobila mojstra, Chatarose di Petri in Rijckenborgh, po zadnjem patriarhu katarov. Zadnji, ki je imel zveze s katari, je bil Gadal, ki je ključe posvetil in predal naprej. To je bilo nedolgo nazaj. Ti ključi se predajajo. Katari so bili v legali, potem so morali iti v ilegalno, ker so bili preganjani.

V: Obstajajo povezave med bratstvi RK?

O: Ne vem. So učenci, ki bi ti znali povedati vse. Nisem razumski človek, ki bi knjige jedel.

V: Ali prakticiraš kakršnekoli omejitve posvetnega življenja? Katere?

O: Omejitev je samo toliko, kolikor si jih sam daš, nekatere stvari odpadejo itak same po sebi. Drugih omejitev ni. Prehitro omejevanje povzroča samo neko trenje. Pri meni je meso samo odpadlo, z alkoholom nisem imel problemov, kadil nisem... Ni nič takšnega, da bi se boril s tem, ampak vse stvari postanejo nekako samoumevne, da ti funkcioniraš.

V: Kako postaneš učenec (z zaobljubo, iniciacijo, krstom)?

O: Najprej so predavanja, 12 pisem, ko se seznaniš s filozofijo, z dejavnostjo, zgodovino šole. Potem se sam odločiš, ali boš stopil v predverje ali v učenčevstvo. Če greš v učenčevstvo, je kmalu za tem neki sprejem in si član. Je neki obred, ampak ni neka iniciacija. Nič posebnega. Ne vem, kako si ljudje predstavljajo obrede. V centrih je ponavadi samo par simbolov: zlati križ z rožo, Merkurjeva palica, odprta Biblija, sedmeroglavi svečnik, vaza, ki predstavlja simbol duše. Gre za simbolično posvetitev - nič ne čaramo. Tudi sam sem si drugače predstavljal, in sem bil presenečen. Ker vse ostalo je nepomembno.

V: Ali pripadaš tudi kakšni drugi verski skupnosti?

O: *Ne.*

V: Ali se učenci družite med seboj tudi izven šole? Ali se pogovarjate med seboj o osebnih izkušnjah?

O: *Tudi, neformalno, z nekaterimi bolj, z nekaterimi manj. Odvisno od posameznika.*

V: Kako šola nagrajuje osebno prizadevanje posameznika?

O: *So stopnje. Lahko veš kdo je na kateri stopnji, to ni skrivnost. To pravzaprav ni pomembno. Nekdo, ki komaj pride, je lahko takoj na višji duhovni stopnji. Spremeni se samo takrat, ko greš v peto stopnjo. Postaneš notranji učenec, potem se spremeni. Nisi več v zunanji šoli, ampak preideš v notranjo šolo - v samodelovanje. Čakajo te dodatne službe, potem se stvari spreminjajo.*

V: Brala sem, da je na najvišji stopnji nekdo, ki se imenuje mag?

O: *Pri nas je glavni mojster. To sta ustanovitelja Chatarose de Petri in Rijckenborgh. Potlej pa nad Kristusom ni nobenega. Tudi če si v zlati glavi - kakor se imenuje, so še vedno tam drugi učenci, ki so ti na razpolago, če kaj ne veš. S svojimi izkušnjami, že samo s svojo prisotnostjo, ti lahko pomagajo - ker takrat res začne delovati.*

V: Kako okolica dojema tvoje delovanje v šoli? Kakšne so reakcije? Ali sploh kaj opazijo?

O: *Opazijo lahko toliko, kolikor sam želiš. Če te poznajo, lahko tolerirajo in tudi tolerirajo. Ko nekdo izve za nekaj takega, se lahko malo ustraši. Stiki lahko postanejo zelo čudni. S starši je bilo zelo napeto. Po določenem času se moraš odpovedati cerkvenemu zakramentu in to je bilo zelo težko sprejeti. Če že razumejo, da si tam, ne morejo razumeti, zakaj si zanikal rojstni krst. Vendar se to ne dela brez razloga.*

V: Kako si ga zanikal?

O: *Pisno sem ga zanikal. Najprej mentalno in potem to še pisno potrdiš na uradu. Lahko pošlješ na katerikoli urad. To se ne dela brez razloga, ima neke argumente. Vse to lahko deluje nenavadno za nekoga, ki tega ne razume.*

Gre za magnetna polja, in krščanstvo ima zelo veliko magnetno polje. Ko človek umre, se ta magnetna polja privlačijo med seboj. Podobno k podobnemu. To se naredi zaradi odbojnosti magnetov, ki te lahko potegnejo v svoje polje. Zato se odpoveš enemu, da ostaneš v drugem polju.

V: Ali imaš zaradi pripadnosti skupnosti kakršnekoli težave (zaradi svoje duhovne orientacije v vsakdanjem življenju)?

O: *Ne, zaenkrat ne.*

V: Kakšne so tvoje religiozne izkušnje in na kakšen način jih izražаш ter kakšne posledice ima tvoje verovanje v odnosu z drugimi?

O: *Prej ko slej se vse odraža na vsem. Kakor se ti spreminjaš, kako ti nekaj dobiš, izveš, se slej ko prej naseli v tebi in se pozna tudi v odnosu z drugimi.*

V: Ali bi rekel, da si se ti spremenil?

O: *Tega kar se mora zgoditi, ne moreš preprečiti. Vendar začneš razumeti, zakaj se nekaj mora zgoditi. Pomembno je, kako ti to sprejemaš. Tu se kažejo spremembe v odnosu do stvari. Na faksu nisem imel svoje vsebine, niti nisem upal slikati. Na podiplomcu sem se osvobodil, začel sem slikati iz sebe. To, da sem v Šoli, mi je samo še toliko lepše, vse se je nekako ujelo. Našel sem vsebino, vse se podpira - ne križa se.*

V: Ali verovanje vpliva na tvoje obnašanje v življenju ter na stališča o življenju?

O: Sigurno. Zdaj razumem, zakaj sem neke stvari tako dojemal in delal, neke stvari mi postajajo bolj jasne, bolj jih razumem, spoštujem, odnosi se spreminjajo.

V: Kakšne funkcije imajo zate religiozne ideje, vrednosti, prakse?

O: Poklopile so se z mojo intuicijo in z mojim hrepenenjem, česar v krščanstvu nisem začutil. V krščanstvu nisem dobil nekih odgovorov, dalo mi je samo eno površino. Vedno me je zanimalo nekaj več in do teh odgovorov nisem mogel priti skozi krščanstvo.

V: Odnos do življenja in smrti?

O: Življenje je ena sama priprava za smrt. Življenje je namenjeno temu, da spremeniš stvari, da lahko preideš Tja. Da se ne bojim smrti, to ne bi mogel reči, ker sem še premlad. Vse stvari sprejemaš takšne, kot so, da lahko preideš nekam drugam.

V: Verjameš v Boga?

O: Absolutno - v Boga. Ne vem. Verjamem v Boga, ampak kaj dosti več ne bi mogel povedati.

V: Kako gledaš na partnerstvo in lastno družino?

O: Lepo je, če sta oba notri, vendar je ogromno parov, ko je samo mož ali žena v Šoli. Lahko je problem za oba in mučno za oba, lahko pa ne. Moraš pač sprejeti tako, kot je. Ti imaš neko nalogo in jo moraš sprejeti. To ni beg v puščavo. Treba je iti med ljudi, treba se je soočiti. Nekoč so bežali, zdaj so drugi načini, drugačno življenje. Zdaj si tu, živiš z ljudmi. Problemi so drugačni.

Ni problem tam - kjer ga vidiš, ampak tam - od koder ga opazuješ. Namesto da se jočeš, se smejiš.

Leo je 28 let star, prijazen fant, nekoliko sanjav in izredno čuten. Njegovi odgovori so se mi zdeli nedoločeni, nekoliko nejasni in ne dovolj artikulirani. «Nisem razumski človek, ki bi knjige jedel». Bolj kot z razumom k naukom MŠZRK pristopa s srcem in zato gradi svoja prepričanja na čutnem zaznavanju. V naukih je našel vsebino, ki odgovarja njegovi osebnosti in pozitivno vpliva na njegov umetniški razvoj.

Intervju s Tihijem

V času obiskovanja spomladanskih predavanj sem spoznala Tihija, ki je bil eden izmed predavateljev. Tihi je star nekaj čez 30 let, prijazen, umirjen in odprt. Veliko sva se pogovarjala, tako o naukih MŠZRK kot tudi o ostalem. Pristal je na intervju, ki se je zgodil aprilskega sončnega dne leta 2004 v neki kavarni. Pogovora nisem snemala, temveč sem ga sproti beležila.

1. Koliko časa si že učenec RK in kako si prišel v stik z njihovim učenjem?

T: Učenec MŠZRK sem že od leta 1990. V stik z njimi sem prišel, ko sem videl oglas v Auri ali Vodnarjevem listu, v katerem so bila naštetá življenjska vprašanja. Zanimalo me je njihovo mnenje o tem.

Bal se je iti v skupine, ki se ukvarjajo s »kvazi duhovnostjo« - do njih je bil rezerviran. V tistih letih je prišel v stik z Duhovno univerzo, vendar je imel distanco do joge in izvajanja podobnih tehnik, ki so jih tam učili. Njihovega učenja se ni lotil zaradi

pomanjkanja finančnih sredstev (»sreča v nesreči«). Intenzivno je obiskoval Gnostično belo cerkev, kar je prebral, mu je bilo všeč; dobil je povabilo na morje, vendar se mu je odpovedal – saj je bilo predrago.

Prvi osebni stik z RK je bil na seminarju (ko se je udeležil 4. predavanja). Ni vedel, kam gre, vendar ga je zanimalo in ljudje so mu bili takoj všeč. *»Počutil sem se prijetno, v ničemer nisem izstopal«*. Mnoge stvari, ki so jih povedali, so ga pripravile do razmišljanja. *»Presenetilo me je bogastvo v tem vedenju – spotoma sem dobil pojasnilo za množico stvari. Tako sem se hotel še bolj poglobiti v njihovo učenje.«* Prva dva tedna se je soočal z življenjskimi vprašanji (doma je bila kriza) in iskanju smisla, saj je doživel osebno krizo.

»Ravno takrat sem bil prisoten na tempeljski službi – potolažil sem se in umiril. Ker mi je bilo to zelo blizu, sem se začel še bolj zanimati za vse skupaj. Ko so se stvari končno postavile na noge (postal je bolj samozavesten in uspešen), sem videl, da ni bilo to zaradi prvotnega »nezadovoljstva«, ampak sem iskal več – gnala me je notranja lakota po nečem več... Zavoljo tega, da sem dobil veliko vpogledov v stvari, sem ostal. V tem krogu sem našel nekaj ljudi, s katerimi sem se lahko pogovarjal o stvareh na visokem nivoju. Tam sem dobil veliko več – za vsem tem dogajanjem je stala izkušnja in duhovna zrelost, moč, ki je rezultat lastnega dela - zadovoljstvo. Sam se moraš soočiti s stvarmi v življenju«

2. Glede na to, da je članstvo stopnjevano, kaj se je zate spremenilo v prehodih v višje stopnje in kaj zate pomeni napredovanje v višjo stopnjo?

T: Težko je odgovoriti. To so stvari, ki so zelo osebne, notranje in se jih zato ne da ubesediti. Nekoč sem bil 6-kotnik, danes sem 52-kotnik; kar pomeni, da sem bližje krožnici, ki je zame ideal popolnosti, razsvetljenja, znanja, ljubezni, duha. Ravno to sem spremenil skozi stopnje – svoja oglišča sem obklesal. Življenje je soočanje s stvarmi.

3. Ali opravljaš kakšne obrede (meditacija, terapija, retrospekcija, reiki...)?

T: Ne.

4. Ali pripadaš (si pripadal pred vstopom v MŠZRK) tudi kakšni drugi verski skupnosti? Kateri? V primeru, da je pripadal - kaj je bistvena razlika med MŠZRK in...

T: Pripadal sem katoliški cerkvi, danes ne več. Odgovori na kritična življenjska vprašanja so se mi razjasnili samo tukaj in ne drugje. Plehkih razlag znotraj Cerkve nisem mogel sprejeti, ker so bile mnoge stvari v nasprotju z mojim mnenjem, zato sem iskal naprej. (kritičen trenutek je zanj nastopil, ko je prebiral Livingstonovega Galeba) .«Uspel sem doseči harmonijo v sebi – ni več napetosti«.

Razlike med RKC	MŠZRK
Učenje pravil, dogme, grehi, neodgovorjena vprašanja	Spoznavanje, red, urejenost, nagovorjenost in možnost uporabe znanja v vsakdanjosti
Pozitivna stvar je, da učijo usmiljenja, razvijajo občutek do trpečih ljudi	Poglabljanje vase, izkušanje stanj in življenjska rast v stanje usmiljenja in razumevanje trpljenja

5. Verjameš v Boga - ali ima ime?

T: Verujem v Boga – v višjo silo...inteligenco, ki združuje, navdihuje in drži vse skupaj. Nima imena, je neizgovorljivo; niti ni to osebni Bog, ni višji jaz, ampak še več kot to.

6. Kakšna je bila tvoja (matična) religija pred vstopom v MŠZRK? Kakšen je danes tvoj odnos do matične religije?

T: Prej – katoliška. Še danes grem kdaj v cerkev, ampak ne k maši (zaradi nezadovoljstva s pridigami danes), saj notranji mir lahko najdem tudi na tržnici.

7. Kako pojasnjuješ odpoved cerkvenemu zakramentu - zanikanje krsta (za krščane)? Če je pripadal kakšni drugi skupnosti, kakšne so bile "odpovedi" tam? Ali se za ustvarjanje magnetnih polj uporabljajo kakšne posebne metode (npr. skupna meditacija na konferenčnih službah...ali kaj podobnega)?

T: »Ne čutim se več del te družine. Dojel sem, da ne morem biti v dveh poljih hkrati. Krst je veliko magično dejanje, vendar temu ne pripisujem tolikšnega pomena, da bi me to oviralo na poti. Zavedam se, da ima vsaka institucija širše svetovne razsežnosti zelo močan vpliv. Masovne zadeve imajo veliko moč. Ko želiš izstopiti iz kolesja institucionalizma, diktiranosti, definiranosti, se soočiš z dejstvom: ali JAZ in moj MIR s samim seboj (pomirjenost) ali del mase in varnost (uporabi prisposodbo levinje in ovac). Postavljen sem bil pred dejstvo in življenje me je porivalo v to, da sem se odločil za varianto miru in harmonij. Izpis iz cerkve je simbolno dejanje. Zbrati sem moral veliko poguma, saj bi bile lahko posledice zelo hude. To je bilo zame ozko grlo – stopil sem skozi vrata.«

(Posebnih metod ali tehnik, ki bi jih učenci uporabljali pri ustvarjanju magnetnih polj, Tihi ne navaja.)

8. Ali imaš zaradi duhovne orientacije in pripadnosti skupnosti kakršnekoli težave v vsakdanjem življenju? Ali si bil kdaj diskriminiran?

T: Ne počutim se pripadnika neke duhovne orientacije ali skupnosti. To je kot nekaj, kar je tako blizu, pa ne morem prijeto – temu se najbolj približam na konferencah, doma, v naravi. Nisem bil nikoli diskriminiran.

9. Kako okolica (prijatelji, znanci...) razumejo tvoje delovanje v Šoli? Kakšne so reakcije (sedaj, nekoč), ali kaj opazijo? Kako bi ocenil svoje odnose s prijatelji (da so se poboljšali, poslabšali)?

T: O svojih prepričanjih in nazorih ne razpravljam z drugimi. Lahko se pogovarjam – vendar ne razpravljam. Stiki se niso niti izboljšali niti poslabšali. Tisto, kar je najgloblje v meni, kar čutim, o tem se ne pogovarjam z ljudmi. Pot sama je notranja in je za samostojnega človeka, zato je mnogokrat treba znati biti sam.

Kvaliteta prijateljstev je druga. Mnogi niti ne vedo da sem vegetarijanec, ne poznajo mojih prepričanj...to jemljem zelo osebno...notranje...in se zato ne tiče drugih. Ne poudarjam, da sem član neke šole, vendar se tudi ne izogibam odgovorom (povem, če me vprašajo). S prijatelji funkcioniraš na drugih nivojih. Z nekaterimi nimaš več dosti skupnega...nekatera prijateljstva skozi čas izzvenijo...z nekaterimi si postaneš tuj.

10. Kakšna je bila reakcija vaše družine ob vstopu v MŠZRK?

T: Povedal sem samo mami (njena reakcija – samo da se ne boš z nedovoljenimi stvarmi ukvarjal). Očetu nisem povedal, ker se z njim ne pogovarjam o teh stvareh, niti nimam želje, da bi se. To je osebna zadeva, zato je nisem delil navzven.

11. Kakšen je odnos družine do vašega verskega prepričanja danes? Subjektivna ocena medosebnih odnosov v družini?

T: Se ne vtikamo v prepričanjai drugih.

12. Kakšne funkcije imajo za vas religiozne ideje, vrednosti, prakse?

T: Nimajo določene teže.

13. Kakšne so vaše religiozne/duhovne izkušnje in na kakšen način jih izražate?

T: So spoznanja, bolj kvalitetno živim.

14. Kakšne posledice ima vaše verovanje v odnosu z drugimi? Ali bi rekli, da ste se sami spremenili in kako?

T: Moje obnašanje se niti ni toliko spremenilo, morda le lastnosti, morala... Nisem več toliko zadirčen kot nekoč. Imam drugačen odnos do stvari.

15. Kaj bi rekli, da vam je "dala " MŠZRK ?

T: Preveč tehnično vprašanje!!!

16. Ali verovanje vpliva na vaše obnašanje v življenju ter na stališča o življenju in kako?

T: Verovanje NE, samo spoznanje pa ZELO. Spoznanje se vidi skozi lastno osebnost – v razrešitvi določenih stvari, kar pa vpliva na odnos do vseh stvari.

17. Ali se učenci družite med seboj tudi izven šole? Se pogovarjate med seboj o osebnih izkušnjah?

T: Da

Vprašanja spodaj sem povzela iz vprašalnika, ki sta ga sestavila doc.dr. Aleš Črnič in dr. Gregor Lesjak za namene raziskovanja verskih skupnosti in gibanj v Sloveniji.

18. Ali bi svoje prepričanje sam opredelil z oznako »religija« ali »duhovnost«?

T: Kot duhovnost, saj se stvari dogajajo notranje. Ni nekih splošno znanih resnic in dogem, zato ni religija.

19. Kako bi na kratko opisal jedro vašega prepričanja/prakse oziroma vaše temeljno poslanstvo?

T: Šola je ustanovljena zato, da bi omogočila zainteresiranim ljudem hojo po poti, dokler niso sami zmožni v polni zavesti iti sami.

20. Kako bi odgovoril na vprašanje »Kdo sem, od kod prihajam in kam grem?«

T: Sem človek z duhovnim počelom in to počelo želim ozavestiti. Slutim, da moje počelo (prabit) izhaja iz božanskega praznora in tja grem.

21. Ali opravljaš obrede oziroma drugo primerljivo religijsko/duhovno prakso (molitev, čaščenje, meditacija, terapija, ipd.)?

T: Učenec ima na voljo določene spise in molitve, ki jih lahko dnevno uporablja za usmeritev in poglobljanje. Drugih obredov ni.

22. Ali lahko opredeliš morebitne druge organizirane oblike srečevanja članov?

T: Organiziramo kontaktne večere, pevske vaje, piknike, tempeljske službe, seminarje...

23. Ali poznate praznike? Ali lahko vsaj najpomembnejše tudi našteješ in na kratko opredeliš?

T: Praznikov ne jemljemo zunanje, ampak zelo ponotranjeno. Na primer božič pomeni rojstvo božanske svetlobe, velika noč pa vstajenje božanskega sebstva v nas...

24. Ali poznate in prakticirate kakršnekoli izrecne omejitve posvetnega življenja (npr.

odpoved mesu, alkoholu, celibat, ipd.)? Jih lahko naštejete?

T: Ničesar ne prepovedujemo. Stvari kot so droga, kajenje, odpoved mesu, alkoholu, kritika, banalno govorjenje...čez čas sami po sebi odpadejo.

25. Ali v vaši skupini poznate »članstvo«, t.j. način formalnega pristopa (npr. s pristopno

izjavo), s katerim so opredeljene tudi pravice in dolžnosti posameznika (npr. »plačevanje članarine«, sodelovanje v dejavnosti skupine) in ustrezen seznam članov (npr. register)?

T: Poznamo pristopno izjavo, plačevanje članarin je prostovoljno, s prispevki. Sodelovanje v dejavnosti skupine pa ni določeno. Seznam članov obstaja kot nekakšen interni register.

26. Kako postane posameznik novi član/pripadnik vaše skupine (npr. z zaobljubo, iniciacijo, krstom, ipd.)? Ali se iniciacijski obredi opravljajo ceremonialno?

T: Posameznik postane član s prostovoljno privolitvijo po tem, ko izpolni prošnjo. Ne izvajajo se magije ali posebne ceremonije. Po določenem času si sprejet nagovorno.

Podpišeš pristopno izjavo in se udeležiš treh konferenc ...šele potem si sprejet. Pot gre skozi samoposvetitev - vprašanje je, ali se počutite dovolj zrele, da bi hodili po poti...

"Princip" v nas hodi po poti - ne osebnost. Osebnost se mora sharmonizirati, da doume, da je šola le orodje za mikrokozmos. Edina napaka šole je ta, da smo ločeni od Boga.

27. Ali je lahko član/pripadnik vaše verske/duhovne skupnosti tudi član/pripadnik drugih

verskih/duhovnih skupnosti?

T: To ni mogoče.

28. Kdo v skupnosti sprejema najpomembnejše odločitve (vodja, vodstvo, skupina, matična organizacija)? Ali lahko član/pripadnik vpliva na sprejemanje takšnih odločitev? Se je mogoče zoper njih pritožiti?

T: Najpomembnejše odločitve sprejema vodstvo Centra in Deželno vodstvo Slovenije, Hrvaške in Srbije. Prezidij je na mednarodni ravni organizirano telo – Duhovno vodstvo. Zoper odločitve se je mogoče pritožiti.

29. Na kakšen način se prenaša znanje, ki ga uči MŠZRK?

T: Zunanja oblika so knjige, seminarji, pogovori... Notranjo obliko pa predstavlja lastno izkustvo gnoze.

30. Kako šola nagraduje osebno prizadevanje posameznika?

T: Ga ne, ker gre za duhovno šolo.

31. Glede na to, da je učenčevstvo stopnjevano, ali so posamezne stopnje imenovane (kako)? Kaj se spremeni, ko greš v 5.stopnjo - ko postaneš iz zunanjega notranji učenec? Ali to pomeni opravljanje dodatnih služb, nalog...?

T: Gre za popolno delovanje v lastni samoavtoriteti, skozi prebujeno duhovno samozavedanje.

32. Ali poznate različne kategorije članov/pripadnikov vaše skupine glede na opravljanje religijskega/duhovnega dela (npr. duhovniki, redovniki in laiki)?

T: Ne. Zato ste vedno nagovorjeni – bratje in sestre.

33. Kdo določa, kdaj greš v višjo stopnjo in na osnovi česa se napreduje (pripravljenosti, znanja..)? Ali obstaja oblika kontrole posameznikov?

T: Ni kontrole posameznikov. Po določeni dobi, ki jo učenec izpolni, se ga povabi v višjo stopnjo, kaj pa je z notranjo pripravljenostjo, pa se posameznik odloči sam.

34. Ali mojstrski nazivi pogojujejo obvladovanje določenih znanj - poznavanje kabale, astrologije, podobnih new agerskih disciplin,...terapije...?

T: Ne.

35. Kako obveščate člane/pripadnike skupine o pomembnejših odločitvah/dogodkih?

Izdajate interni bilten ali druge javne publikacije?

T: Izdaja se okrožno pismo in mednarodna publikacija.

36. Ali se položaja in vloge žensk in moških v vaši skupnosti kakorkoli razlikujeta?

T: Ne.

37. Ali v skupnost sprejmete tudi otroke in mladostnike; ali jih obravnavate drugače od odraslih (kako)?

T: Obstajajo konference za mlade učence, katerih problematika je povsem drugačna kot problematika starejših. Ker še ne morejo hoditi po poti – niso zrele osebnosti - se za njih pripravljajo drugačne aktivnosti, kot je mladinsko delo.

38. Ali lahko rečete, da se člani/pripadniki vaše skupnosti pogosto družijo med seboj tudi izven (organizirane dejavnosti) vaše skupnosti?

T: Da.

39. Ali lahko član/pripadnik vaše skupnosti le-tej posveti ves svoj čas oziroma svojo poklicno pot? (Ali se lahko odloči za bivanje v organiziranem in izoliranem okolju vaše skupnosti, v katerem se popolnoma posveti religijskemu/duhovnemu iskanju oziroma za karierno poti v okviru skupnosti?)

T: V Slo se ne da, v tujini pa – Intendant v Nemčiji.

40. Po čem se učenci MŠZRK bistveno razlikujejo od ostalih RK skupin?
(Tihi ni znal odgovoriti na to vprašanje)

41. Ali obstajajo povezave med različnimi bratstvi RK po svetu (npr. AMORC, Zlata Zora, Illuminati....)?

T: Ne.

42. Kako okolica dojema delovanje vaše skupnosti? Ali ga sploh opazi, so reakcije pozitivne, negativne?

T: Ne bi vedel, da so kakšne posebne reakcije na samo delovanje skupnosti.

43. Ali vam vaše religijsko/duhovno prepričanje narekuje širjenje vašega sporočila/prakse med NEčlani skupnosti? Ali lahko takšno poklicanost podrobneje opredelite?

T: Za tiste, ki jih zanima delovanje Šole, se organizirajo javna predavanja.

44. Ali si izrecno prizadevate za pridobivanje novih članov vaše skupnosti? Koliko svojega časa namenjate tej dejavnosti? Ali rezultate takšnih prizadevanj analizirate, načrtujete?

T: Ne. Delo v skupnosti je prostovoljno in odvisno od svojega časa.

45. Ali se predstavljate v javnosti (svetovni splet, oglaševanje, javni nastopi, komunikacija z mediji, ipd. – zberi reference!)?

T: Preko svetovnega spleta, javnih občil, revije Aura, plakatov, dvakrat letno se organizirajo javna predavanja v obliki seminarjev, ki so tematsko razdeljena.

46. Imajo člani/pripadniki vaše skupnosti zaradi svoje religijske/duhovne orientacije v vsakdanjem življenju kakršnekoli težave (npr. v domačem okolju, službi, šoli ipd.)?

Lahko najbolj pogoste navedete?

T: V glavnem jih nimajo, vendar se lahko tudi pojavijo – predvsem zaradi nesprejemanja partnerja...

T: Vesel sem tega srečanja, ker sem bil postavljen pred določena vprašanja, o katerih nisem razmišljal do sedaj.

Po skoraj peturnem pogovoru sva bila oba po malem izčrpana, vendar je Tihi tako kot vedno ostal umirjen in prijazen. Posodil mi je dve knjigi, ki naj bi mi bile v pomoč pri pisanju. Za njegovo prijaznost, odprtost pri vprašanjih in pripravljenost sem mu zelo hvaležna.

Nadaljevanje...

Tihi mi je ponudil pomoč in rekel, da bo poskušal dobiti še koga, ki bi bil pripravljen sodelovati v intervjuju. V moje veselje me je ob koncu meseca maja povabil, da pridem do njihovega centra, kjer naj bi se odvijal intervju. Ko sem prišla tja, sta bili tam še dve predavateljici (Milka in Dina). Usedli smo se eden zraven drugega v krogu in se najprej malce neformalno pogovarjali. Ko je prišel čas, da se razjasnimo, zakaj smo tu – je Tihi začel prebirati 12. pismo. Namreč, pri zadnjem seminarju sem bila odsotna in so mi predavatelji z lepo gesto dali možnost, da poslušam še zadnje pismo. Vsebina zadnjega pisma je bila zelo osebna, saj nagovarja posameznika in ga postavi pred odločitev, kakšno pot želi nadaljevati. Ali želi ostati v preddverju, postati učenec, morda obdržati stik ali pa nič od tega. Po prebranem pismu so bili, tako kot doslej, odprti za vprašanja. Vendar je bilo tokrat zaradi že opisanih okoliščin drugače, saj smo se gledali iz oči v oči. Pojasnili so, kakšne možnosti in bonitete imaš, če postaneš učenec in podpišeš pristopno izjavo.

Ko je bilo pismo predelano, sem vprašala Milko in Dino, če sta morda pripravljene odgovarjati na vprašanja. Milka me je sicer zavrnila že na enem izmed prejšnjih seminarjev. Tokrat se je izgovorila, da mora oditi in se je poslovila. Obema se je zdelo nepotrebno in brez teže, da bi odgovarjali na vprašanja. Dina je rekla, da je že vse življenje iskalka in skozi smeh dodala, da bog si ga vedi koliko inkarnacij še pred tem. Da bi ji morda olajšala stvar, sem ji pokazala pripravljen vprašalnik, vendar se je le smehljala. Čeprav so bila vprašanja enostavna in jasna, je bilo opaziti tipično ženski odnos do stvari. Zanimivo se mi je zdelo, da je moški del videl intervju kot nekaj popolnoma normalnega. Za ženske pa je bil intervju popolnoma nepomemben.

Dina je rekla: »Nič posebnega ne predstavljam za nikogar. Sem dušni človek – ne dober človek. Kar ti šola daje, ni nikoli tisto, kar iščeš. Religiozne ideje mi predstavljajo le toliko, kot slike na zidu. Individualec si lahko samo skozi kristusovo silo...tako živiš. Osebnost ostaja enaka, vendar se kot učenec veliko bolj začneš zavedati tega. Osebnost je le naloga, ki jo izraža to bitje. Zavest se odloča. Odločanje pomeni sprejeti odgovornost in vedeti, kakšne alternative obstajajo: razodevanje življenja, zavesti, stanje našega bivanja. Sama posvetna pot človeka je sprememba človeka in napredek s

čistejšimi silami. Hrepenenje po božanskih silah – s tem se aktivirajo sile, ki dajo odgovor.«

Dina mi je (skozi smeh) predložila, da naj sama izpolnim svoj vprašalnik. S tem naj bi videla, koliko sem se sama spremenila v tem času, in bi takšni odgovori imeli »težo«...